

9 770353 734051

INTERVJU

Miha Kramli o nekemičnih odvisnostih

str. 26-27

KRONIKA

Žena in sin sta mu rešila življenje str. 14-15

ŠPORT

Za Ano in Tino še Martin Srabotnik str. 18

Št. 39 / Leto 72 / Celje, 28. september 2017 / Cena 2,50 EUR / Odgovorna urednica NT mag. Marjetka Raušl Lesjak

novi tednik

Zmagovalci natečaja za najlepše balkonsko cvetje str. 44

Vedno pripravljeni na pomoč

Celjski prostovoljni gasilci so septembra s ponosom in spoštovanjem do svojega poslanstva praznovali svoj dan. Ob tej priložnosti je bila na Svetini tudi velika vaja reševanja. Če bi vsi ljudje imeli notranjo veličino, kot jo imajo gasilci, kadar tvegajo svoje življenje za druge, bi se naučili ene največjih vrlin: povezanosti.

str. 34

Foto: SHERPA

AKTUALNO

Nepremičninski trg je oživel str. 2

Zmernost pri nabiranju in uživanju gob str. 3

GOSPODARSTVO

Kmalu podražitev mesa str. 4

CELJE

Burni odzivi glede odstranitve igral str. 6

NA PRAZNIČNEM OBISKU V

Občini Braslovče str. 28-29

Občini Polzela str. 30-31

Občini Šoštanj str. 32-33

POVEČANO POVPRASEVANJE PO TEŽKIH KRAVAH! NUJNO!
INFO: (02) 790 15 60, 031 733 637

NOVO! TRANSPORT PO SLOVENIJI BREZPLAČEN!
ODKUP KRAV PO VIŠJIH CENAH
do 2,90 € + davek (bio + 0,30 €)
Aktualne dnevne cene: biki do 3,50 € + davek
Aktualne dnevne cene: telice do 3,20 € + davek
POVEČANO POVPRASEVANJE PO BIO ŽIVALIH (+ 0,30 €).

2 x v Evropi!
TEDESKA PRODAJA MALIH TELIČK;
cca 200-250 kg!

Zagotovljeno plačilo v dveh dneh na vaš bančni račun.

Kogler Franc A., d.o.o. Parmova ulica 53, SI-1000 Ljubljana

ZADETKI

»Mesa bo vse manj, saj je Evropa pri reji živali zaradi različnih razlogov omejena, vse bolj se reja krči tudi drugod po svetu. Cene bodo zato morale rasti.«

Izidor Krivec,
direktor
Celjskih mesnin

»Uporaba mobilnih telefonov je v šoli dovoljena med odmori in po pouku. Če učenec krši pravila, mu učitelj telefon odvzame in ga odnese k ravnateljici. Mesečno se to zgodi do štirikrat.«

Suzana Plemenitaš,
ravnateljica OŠ Dobje

»Vsaka resna šola, ki jo financirajo starši, strogo omejuje dostop do tehnologije. Otrok mora razviti svojo osebnost in postati socialno funkcionalen. To je precej bolj pomembno, kot da je tehnološko pismen.«

Miha Kramli o zdravljenju nekemičnih odvisnosti

»Razstava o Almi M. Karlin je brezčasna, predvsem zaradi vrednot, ki jih Alma posreduje.«

Barbara Trnovec,
kustosinja

»Zame ima medalja Martina Srabotnika zlat lesk. Še dan pred tekmo ni bilo jasno, če bo lahko nastopil. V torek zjutraj je zaužil antibiotik, potem pa vrhunsko odpeljal.«

Dušan Konda,
predsednik Kajak-kanu kluba Nivo Celje

Nepremičninski trg je oživel

Počasi »oživljajo« tudi cene nepremičnin

Republiški statistični urad je objavil podatke o cenah stanovanjskih nepremičnin za drugo letošnje četrtletje. Po njih so se rabljene nepremičnine v Sloveniji – v primerjavi s prvim četrtletjem – podražile za več kot štiri odstotke, cene novih so višje za devet odstotkov. Tudi na nepremičninskem trgu na Celjskem je vedno živahneje.

»Trenutne razmere lahko ocenimo kot ugodne. Ni pa res, kot se govori, da se lahko prodaja kar vse,« opazuje Vasja Crnjakovič, ki vodi Re/maxovo nepremičninsko agencijo v Celju. »Veliko povpraševanje je po stanovanjih v Celju in po hišah v vrednosti približno sto tisoč evrov,« je še povedal Crnjakovič. »Za poslovne prostore in zemljišča je manj zanimanja, čeprav so premiki v pozitivni smeri,« opazuje.

»Med ponudbo primanjkuje dobrih nepremičnin, to je na dobrih lokacijah,« omenja gle-

de stanovanj nepremičninski posrednik Amadej Parfant iz celjske nepremičninske družbe Kapital nepremičnine, ki se

posebej posveča stanovanjem. »Glede rabljenih je največje povpraševanje po manjših, po garsonjerah in enosobnih stanovanjih, ki so zelo zanimiva tudi za oddajanje,« dodaja Parfant. Dovolj povpraševanja je tudi po dvosobnih, dvoiposobnih ter trisobnih stanovanjih. Kupce zelo zanima lega stanovanja. Najbolj si želijo stanovati na Otoku ali

V Celju znaša povprečna cena kvadratnega metra rabljenega stanovanja približno 1.100 evrov.

na tistem območju središča mesta, ki je blizu Savinje.

Povprečna cena kvadratnega metra rabljenega stanovanja v Celju je trenutno 1.100 evrov. Cene so v glavnem v razponu od 800 do 1.400 evrov za kvadratni meter. Novih stanovanj v Celju primanjkuje, saj jih skorajda ni. V novi večstanovanjski stavbi na Ljubečni prodaja vlagatelj kvadratni meter stanovanja po 1.600 evrov. Tudi v Celju cene zadnjega pol leta počasi naraščajo.

In kako je s prodajo družinskih hiš? »Ponudba se od tega, kar kupci danes želijo, precej razlikuje. Kupci zato takšno nepremičnino, ki si jo želijo, iščejo razmeroma dolgo,« je opisal razmere Janko Parfant iz Kapitola nepremičnin. Včasih je med ponudbo nepremičnina, ki ustreza vsemu, kar si kupec najbolj želi. »Za takšno nepremičnino je kmalu nekaj interesentov. Cena takšne nepremičnine je nato višja ali visoka, in sicer nad povprečjem ostalih,« je opisal razmere nepremičninski posrednik. Cena hiše v Celju je od okoli sedemdeset tisoč evrov, vendar je za takšno ceno mogoče najti le stavbo, ki potrebuje temeljito obnovo. V Celju je mogoče kupiti hiše, ki so v dobrem stanju, za približno 150 tisoč evrov, za novejšo pa je treba odšteti več kot dvesto tisoč evrov.

BRANE JERANKO

Protest gasilcev naj bi bil 5. oktobra v Ljubljani

Sindikata poklicnih gasilcev Slovenije z vlado ni dosegel dogovora o ureditvi plačnih anomalij. Sestanki s predstavniki ministrstva za obrambo, finance in javno upravo so bili neuspešni. Zato poklicni gasilci napovedujejo uresničitev napovedi o protestu pred vladno palačo v Ljubljani 5. oktobra. Če tudi s protestom vlade ne bodo streznili, napovedujejo stavko.

Kot smo že poročali, poklicni gasilci zahtevajo spremembo plačnih razredov za osnovno delovno mesto gasilca, in sicer iz 21. v 23. plačni razred. Samo dve delovni mesti bi dvi-

gnili za tri plačne razrede, to sta delovni mesti vodje gasilske skupine in vodje gasilske izmene 2, ki sta po mnenju gasilcev podvrednoteni. »S tem bi se razmerja postavila

v poštene okvirje znotraj gasilstva, a je to eno od poglavitij, s katerim se vlada ne strinja,« je pred štirinajstimi dnevi povedal sekretar sindikata poklicnih gasilcev David Švarc. Zdaj meni, da do uspešnih pogovorov z vlado ni prišlo tudi zato, ker vlada teh pogovorov z gasilci ne jemlje resno.

Odločitve Sindikata poklicnih gasilcev Slovenije podpira tudi Sindikat Poklicne gasilske

enote Celje, ki je sicer iz glavnega sindikata pred časom izstopil. »Toda za naše plače se zdaj borimo skupaj, zato bomo v Ljubljano odšli v čim večjem številu,« je dejal Vasja Klenker, predsednik sindikata celjskih poklicnih gasilcev. Jasno je, da bodo gasilci dejurstva in delo organizirali tako, da ljudje primanjkljaj članov sindikata v primeru morebitnih posredovanj v času protesta ne bodo čutili. Da so zahteve po boljšem položaju gasilcev uperjene zoper vlado in ne zoper ljudi, je Švarc že pred časom odločno poudaril za naš medij.

SŠol

Referendum ni uspel

Referendum o drugem tiru ni uspel, saj se ga je udeležila le približno petina volilnih upravičencev in večina med njimi (približno 53 odstotkov) je podprla zakon, ki ga je pripravila vlada. Pobudniki referenduma so napovedali, da bodo vložili pobudo za oceno ustavnosti zakona in zadevo predali računskemu sodišču.

Med tistimi, ki že ves čas podpirajo vladni zakon o gradnji drugega tira, je tudi večji del gospodarstva na čelu z Gospodarsko zbornico Slovenije. »Razvoj Slovenije, ki je tranzitna država, je močno odvisen od infrastrukture. Zato je drugi tir zanj zelo pomemben, pomemben pa je tudi za razvoj gospodarstva, ki bo imelo lažji dostop do surovin in bo omogočen izvoz končnih izdelkov skozi koprsko luko. Poleg tega bo zagon gradbeništva v času gradnje imel zelo ugoden vpliv na gospodarstvo. Gradnja drugega tira se mora zato čim prej začeti in se tudi čim prej končati,« pravi predsednik celjske gospodarske zbornice Izidor Krivec. Prepričan je, da bi bila kakršnakoli trasa deležna polemik, projekt pa se preveč in na škodo gospodarstva izrablja za politično tekmo.

Ko bo drugi tir zgrajen, bodo nove železniške povezave do morja zagotovo uporabljali tudi v podjetju Štore Steel. »Takšna železnica, kot je zdaj, za naše podjetje ni dovolj konkurenčna, zato kar 80 odstotkov transporta opravimo po cestah. Vsekakor si želimo, da bi lahko več svojih izdelkov pošiljali do Kopra po železnici. Ko bo drugi tir zgrajen, ga bomo z zadovoljstvom uporabljali,« je povedal glavni direktor Jani Jurkošek.

Jl

Polnilnice dobi štirinajst občin

Na letošnjem razpisu za postavitve polnilnih postaj za električna vozila, ki ga je objavil Eko sklad, je uspelo tudi štirinajst občin z našega območja. Kandidiralo je sedemdeset slovenskih občin. Skoraj vse so prejele ugodne odločbe, le ena vlogo še dopolnjuje.

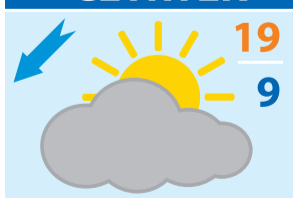
Vse polnilnice morajo biti postavljene do konca tega leta. Občine bodo nepovratna sredstva prejele iz sklada za podnebne spremembe, ki ga upravlja ministrstvo za okolje in prostor. Gre za vsega skupaj pol milijona evrov za nove polnilne postaje. Eden od razpisnih pogojev je bil, da morajo imeti občine vsaj del zemlji na zavarovanih območjih.

Tistim občanom in pravnim osebam, ki jih zanima nakup električnih vozil, nudi Eko sklad tako nepovratna sredstva kot ugodna posojila oziroma tudi kombinacijo obojega.

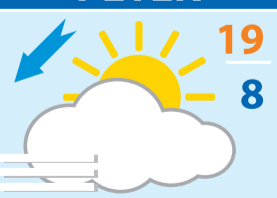
Na Kozjanskem je tako Eko sklad ugodil občinam Šentjur, Dobje, Kozje, Podčetrtek in Šmarje pri Jelšah. Med savinjskimi in šaleškimi občinami bodo prejele nepovratna sredstva v Nazarjah, Solčavi, Šoštanj, Taboru in Žalcu. Severno od Celja so uspešno kandidirale občine Slovenske Konjice, Vitanje, Vojnik in Zreče. Ponekod so občine polnilnice že postavile. Trem je Eko sklad nepovratna sredstva že izplačal, med njimi ni nobene z našega območja.

BJ

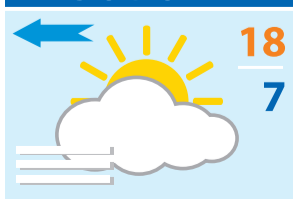
ČETRTEK

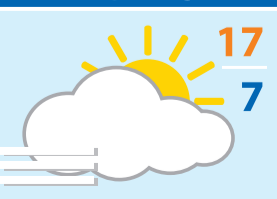
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

Vir: ARSO

Gobe niso primerne za vse

V Sloveniji poznamo približno tri tisoč vrst gob, med njimi je približno dvesto strupenih. Zastrupitve z gobami so pogoste v poznem poletnem in predvsem jesenskem času. Zaradi številnih priljubljenih načinov konzerviranja gob je nekaj zastrupitev tudi izven gobarske sezone.

Število zastrupitev z gobami sicer na splošno upada, kar je mogoče pripisati večji osveščenosti. Še pred desetletjem je na primer letno zaradi zastrupitev umrlo tudi do deset ljudi, v zadnjih letih ni umrl nihče. Kljub temu zdravniki opozarjajo, da se vzporedno z bogato gobarsko sezono poveča število zastrupitev. Posebej ranljivi so ljudje s predpisanimi dietami, starejši in otroci do četrtega leta, ki gob sploh ne bi smeli uživati. Čeprav so strupi v gobah v majhnih količinah, imajo škodljiv učinek na različne človeške organe. Vzrok za zastrupitev je velikokrat zamenjava strupene gobe z užitno zaradi podobnosti v barvi in splošni morfološki, kar predstavlja kar 95 odstotkov vseh vzrokov za zastrupitev.

Sta se pa pri gobarjenju na Celjskem v zadnjih treh tednih zgodili že dve hujši nesreči, zadnja v nedeljo, ko se je v Harju v občini Laško poškodoval moški. Pomagati so mu morali reševalci in gasilci. Zato tudi policija svetuje skrb za varnost pri nabiranju gob, predvsem pa samozaščitno ravnanje, saj prihaja tudi do tatvin iz osebnih avtomobilov, ki jih nabiralci gob puščajo ob robovih gozdov. SŠol

Nori na gobe

Zmernost pri nabiranju in več kulture v gozdovih svetuje Ana Ivanovič

V teh dneh je sezona nabiranja gob na višku. Gobarjenje je v Sloveniji eden najbolj priljubljenih konjičkov, gobe pa so cenjena kulinarčna specialiteta. A kaj, ko nekateri pri tem ne poznajo prave mere. Družabna omrežja so te dni polna fotografij množice gobanov – drugih vrst užitnih gob večina niti ne pozna. Mnogi tudi ne vedo, da uredba o varstvu samoniklih gliv določa, da lahko dnevno naberejo največ dva kilograma gob oziroma da je dovoljeno nabrati poleg tega še eno gobo, ki je težja od dveh kilogramov. Opozorila, da je treba gobe deloma očistiti že na rastišču, vsi še tudi niso sprejeli.

»Gozdovi so te dni prepolni in ljudje ne poznajo mere,« pravi Ana Ivanovič, predsednica celjskega Gobarskega društva Bisernica. Sčasoma so se ljudje naučili, da gobe nabirajo v zračno embalažo, še vedno pa pretiravajo pri količinah in se v gozdu ne znajo obnašati, meni sogovornica. »Slovenci smo prvaki v nabiranju gob in čisto na dnu, ko gre za kulturo v gozdu.«

Ivanovičeva domneva, da tisti, ki imajo polne prtljavnike gob, te prodajajo, drugi jih shranijo za zimo in spomladi se lahko zgodi, da končajo v smeteh, saj jih ne morejo pojesti. Po njenem mnenju je težava v tem, da na terenu ni inšpektorjev, letos še vsaj ni opazila nikogar. »Inšpektorji bi lahko čakali na tistih mestih, kjer

Ana Ivanovič nabiralcem svetuje, naj ne nabirajo prekomerno, naj poberejo le tiste gobe, ki jih poznajo, ter jih na rastišču deloma očistijo in naj ne pohodijo vseh drugih neznanih. Nekatere gobe so namreč na seznamu redkih in zavarovanih vrst.

ljudje parkirajo avte, in preverjali, koliko gob so nabrali. Če bi bile kazni, bi nabiralci malo razmislili, ali se jim splača toliko pobrati.« Bi dovolilnice prinesle rešitev? Pred leti se je govorilo o tem. »Ne vemo, kako bi to izpeljali, nekdo bi jih moral prodajati, vprašanje je tudi, kako bi se dogovorili z lastniki gozdov. Na avstrijskem Koroškem lahko na primer vprašal lastnika in mu plačal za to, da lahko nabereš nekaj gob, ne pa prekomerne količine.«

»Poznam primere, ko so spomladi metali cele vreče gob v smeti, ker so jih imeli preveč. Naj jih za novo leto raje podarijo.«

Ivanovičeva pravi, da je zanjo gobarjenje konjiček in strast. »Najti želim nekaj posebnega, lepega, novega. Ko pridem domov, preverjam najdeno v tujih knjigah, preverim z mikroskopom ... Ljudje mi pošiljajo številne fotografije, ker ne poznajo nabranih gob, in me sprašujejo, če so užitne.« Prav temu izobraževanju o gobah in osveščanju o kulturi nabiranja so namenjena društva, kjer pa za razliko od množice v gozdovih članov ni veliko. V celjskem jih je bilo nekoč 350, zdaj jih je na papirju približno 50, članarino jih plačuje približno polovica. Nekoč so člani društva obiskovali šole in otrokom razlagali vse o gobah in njihovem nabiranju, a zdaj za to v šolah ni zanimanja. »Z otroki iz vrtcev pa grem včasih v gozd in vse to jih zelo zanima.«

TC, foto: arhiv NT (SHERPA)

MOJI ZEMLJI PREDANA

Ko hrano uživamo, al' nektar narave spijemo. Pomislimo?

*To kar vase dajemo, ali je zemlje naše plod?
Ker kar doma je posejano, krepki nas iz roda v rod.*

*Zato, Deželna banka, ljubi slovenskega kmeta.
On zanjo ni stranka, v svoji hiši ga ima za zeta.*

*Ko On zarije plug, v plodno slovensko njivo,
Banka mu sledi, v veri in zanesljivo.*

 DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

www.dbs.si 01 47 27 100

Kmalu podražitev mesa

Direktor Celjskih mesnin opozarja na težave v mesnopredelovalni dejavnosti – V enem letu cene svinjskega mesa na borzi poskočile tudi do 80 odstotkov

Celjske mesnine bodo letos prihodke od prodaje povečale za približno 15 odstotkov, kar je, pravi direktor Izidor Krivec, fenomen v mesnopredelovalni industriji, saj rast porabe še zdaleč ni tolikšna, poleg tega so razmere v tej dejavnosti že nekaj časa kritične. Cene surovin, zlasti svinjskega mesa, so se v zadnjem letu povišale od 40 do 80 odstotkov in na tej ravni vztrajajo še naprej. »Takšno povišanje in tudi vztrajanje pri tako visokih cenah je za našo dejavnost neobičajno. Če bi želeli normalno poslovati, bi svoje cene morali zvišati vsaj za 30 odstotkov, česar pa seveda ne bomo naredili. Načrtujemo približno 15-odstotni dvig cen,« napoveduje Krivec.

Izidor Krivec pojasnjuje, da so se cene svinjskega mesa, ki je njihova osnovna surovina za proizvodnjo mesnih izdelkov, začele dvigovati že v zadnji tretjini lanskega leta, rast se nadaljuje tudi letos. »Kljub zaprtosti ruskega trga v Evropi primanjkuje prašičev, saj je pritisk tako imenovanih tretjih držav, zlasti Kitajske, vedno večji. Kitajci so zelo povečali porabo mesa in ker ga sami nimajo dovolj, so povečali uvoz iz Evrope. To je cene na borzi v povprečju dvignilo za 50 odstotkov,« pravi Krivec, ki že nekaj časa opozarja na napačno kmetijsko politiko v Sloveniji, ki je privedla do tega, da danes v naši državi vzredimo na leto le še 250 tisoč prašičev, pri čemer je samooskrba s svinjskim mesom le 30-odstotna. Padanje je sicer zaustavljeno, zato se bo zaradi različnih kampanj države samooskrba najverjetneje nekoliko povečala, vendar 40 odstotkov ne bo preseгла. »Če bi vse prašiče, ki jih vzredimo v Sloveniji, predelali le v našem podjetju, bi jih bilo tudi za našo proizvodnjo še vedno premalo. Samo v pršutarni bi porabili polovico. Zato za mesne izdelke meso uvažamo, sveže meso, ki ga prodajamo, pa je slovensko.

Izidor Krivec: »Upam, da se bodo maloprodajne cene mesa v Sloveniji v naslednjih letih približale vsaj 95 odstotkom evropskega povprečja.«

Toliko mesa, kot ga potrebuje naše podjetje, v Sloveniji nikoli ni bilo in ga nikoli tudi ne bo,« pravi Krivec.

Mesa bo vedno manj

Zaradi visokih cen surovin v Celjskih mesninah kljub povečani prodaji letos ne bodo imeli takšnega dobička, kot so ga načrtovali, zagotovo pa se ne bo ponovilo leto 2015, ko so ustvarili kar šest milijonov evrov čistega dobička. »Svojih cen ne moremo povečevati tako, kot rastejo cene surovin, do zdaj so nam uspeli le trije dvigi za dva ali tri odstotke. Ne samo da se naši kupci na vse načine upirajo dvigu cen, tudi pogodbe, ki jih imamo s trgovci, veljajo za pol leta, za javne naročnike pa celo do enega leta,« pojasnjuje direktor Celjskih mesnin in opozarja, da se bodo cene mesa morale zelo kmalu povečati.

»Meso je v Sloveniji še vedno socialni artikel, vendar se bo to kmalu moralo spremeniti. Mesa bo namreč vedno manj, saj je Evropa pri reji živali zaradi različnih razlogov omejena, vedno bolj se reja krči tudi drugod po svetu. Cene bodo zato morale rasti,« opozarja Izidor Krivec. V Sloveniji malopro-

dajne cene mesa že nekaj let dosegajo le 80 odstotkov evropskega povprečja, v Avstriji na primer ga presegajo za 20 do 25 odstotkov. »Razlika je zelo velika in jasno je, da je pri nas v mesnopredelovalni dejavnosti težko kaj zaslužiti. To velja tako za kmete, za živilsko industrijo kot tudi za trgovce, ki pri mesu nimajo visokih marž, saj ravno z nizkimi cenami mesa poskušajo v svoje trgovine privabiti čim več kupcev,« pravi Krivec.

V Celjskih mesninah bodo zato do konca leta povišali cene, vendar ne naenkrat, ampak postopoma, da bo manj stresa za trgovce in tudi potrošnike. »Če želimo imeti v Sloveniji živilsko industrijo, ki bo sposobna preživeti in se normalno razvijati, bo pač treba za hrano plačati več. To še zlasti velja za meso, ki je zdaj zmagovalca v kategoriji nizkih cen.«

Preveč klavnic

Poleg cen je po Krivčevem mnenju še vedno velika težava mesnopredelovalne dejavnosti preveliko število obratov. Namesto največ štirih je v državi kar 30 klavnic, med katerimi so sicer Celjske mesnine največje, saj pokrivajo

približno 30 odstotkov trga. »Problem je, ker gre večinomoma za manjše klavnice, ki se po standardih in nadzoru ne morejo primerjati z nami. Običajno nimajo niti enega zaposlenega in so velik izvor dela in zaslužka na črno. Pri govedini je sivega trga kar 30 odstotkov. Ne vem, zakaj država to dopušča, najbrž zaradi lažne sociale na podeželju, ki pa ni potrebna,« je kritičen Krivec.

Problem je tudi, pravi direktor Celjskih mesnin, ker marsikje v mesnopredelovalni dejavnosti izrabljajo institut prisilne poravnave. »Košaki na primer so bili že dvakrat v prisilni poravnavi, vmes so dobili celo državno pomoč, ki pa so jo porabili za dumpinške cene in so s tem povzročili težave tistim, ki poslujemo po zakonu, smo stabilni in veliko vlagamo v razvoj.«

Poslovanje Celjskih mesnin

	2012	2013	2014	2015	2016
prihodki*	59,5	66,5	74,6	77,6	77,9
čisti dobiček*	0,8	1,8	2,7	6,1	1,9

*mio evrov, vir: Bisnode

Nujna nenehna vlaganja

Celjske mesnine so v zadnjih dvajsetih letih v posodobitev in širitev proizvodnje vložile že približno 60 milijonov evrov. Enega večjih naložbenih ciklov so imele lani, ko so v Celju v tehnološko posodobitev vložile 6,5 milijona evrov. Dva milijona evrov je znašala naložba v hčerinskem podjetju Radgonske gorice, štiri milijone evrov pa v Pršutarno Lokev. V Celju bodo letos v nakup nekaj strojev in razširitev nekaterih prostorov vložile še dodatna dva milijona evrov. »Mesna industrija zahteva nenehno vlaganje, saj se tudi struktura izdelkov nenehno menjuje. Včasih smo imeli le odstotek pakiranih izdelkov, zdaj pa je le en odstotek izdelkov, ki niso vakuumsko pakirani. Včasih smo prodajali cele salame, danes prodajamo 100-gramske narezke, namesto svinjskih polovic in govejih četrtin pa trgovcem pošiljamo zrezke in mleto meso. Naša dejavnost se je torej popolnoma prestrukturirala, treba je bilo menjati opremo. Tudi mesarjev ne rabimo več, približno trideset jih dela le še v klavnici.

Na proizvodnih linijah delajo zdaj mehatroniki,« pojasnjuje Krivec,

Previdni z Agrokorjem

Bolj kot na domačem trgu se prodaja Celjskih mesnin letos povečuje na tujih. Z izvozom, kljub temu da se v Evropi na področju hrane vedno bolj zapirajo meje, zaslužijo približno 30 odstotkov prihodkov. Največ izdelkov še vedno prodajo na Hrvaškem, v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Srbiji, Makedoniji in Črni gori. Po krajšem premoru bodo zdaj, ko je Mercator dobil nazaj svoje trgovine v Bosni in Hercegovini, začele izvažati tudi v to državo, čeprav so carinske dajatve še vedno visoke.

Kljub težavam zaradi Agrokorja, do katerega imajo več sto tisoč evrov terjatev, s tem največjim hrvaškim podjetjem še vedno sodelujejo. »Hrvaška je naš zelo pomemben trg in poslovanje z Agrokorjem je trenutno dobro, celo bolj korektno kot prej. Je pa res, da smo zdaj veliko bolj previdni,« pravi Izidor Krivec.

JANJA INTIHAR
Foto: arhiv NT (SHERPA)

V Celjskih mesninah so letos sprejeli pravilnik o udeležbi zaposlenih pri delitvi dobička. Direktor Izidor Krivec pravi, da bodo v skladu s pravilnikom več dobili tisti, ki bodo tudi več prispevali k dobrim rezultatom podjetja.

Skupina Celjske mesnine v svojih treh podjetjih zaposluje že več kot 700 ljudi. Največ, 450, jih dela v Celju, kjer imajo z iskanjem proizvodnih delavcev velike težave. Zato bodo že kmalu delovno silo začeli »uvažati« iz držav bivše Jugoslavije.

Remont tudi letos uspešen

Po zelo dobrem poslovanju v lanskem letu, ko so imeli približno 21 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje ali 61 odstotkov več kot v letu 2015, v celjskem gradbenem podjetju Remont tudi za letos napovedujejo dobre rezultate.

Direktor Matjaž Pavčič je povedal, da tako velikih gradbenih projektov kot lani, ko so gradili proizvodne hale v podjetjih Novem in Odelo, letos v regiji ni, imajo pa več manjših projektov in so zasedeni do konca leta. V prvih osmih mesecih so ustvarili 14 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje. Zelo dobro tudi letos posluje hčerinska družba Remont NG, ki jo je Remont ustanovil konec leta 2015, ko je iz stečajne mase CM Celje na dražbi kupil asfaltno bazo v Veliki Pirešci.

Matjaž Pavčič pravi, da se podjetju v prihodnjem letu spet obetata dva velika projekta, za kakšni in čigavi naložbi gre, pa ne želi razkriti.

Dve delnici proti dvema milijonoma

VZMD zlorablja svoje pravice, pravijo v Uniorju – Zaradi izpodbojne tožbe se postopek izčlenitve programa Turizem naj ne bi zavlekel

Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD) je uresničilo svojo napoved, ki jo je dalo na izredni seji skupščine Uniorja, in vložilo izpodbojno tožbo na sklep o izčlenitvi programa Turizem. V zreškem podjetju odgovor na tožbo, ki jo obravnava celjsko sodišče, še pripravljajo, a pravijo, da je neutemeljena in pomeni zlorabo pravice do pravnega sredstva. Združenje ima v lasti le dve delnici Uniorja.

Znano je, da so se lastniki Uniorja, med katerimi ima največji delež država, na seji skupščine konec avgusta s skoraj 100-odstotno podporo strinjali z izčlenitvijo programa Turizem, torej rekreacijskega centra na Rogli

in Term Zreče, v hčerinsko družbo Unitur. Ta bo ostala v Skupini Unior, prevzela bo 15 milijonov evrov Uniorjevih dolgov in približno 360 delavcev, ki bodo ohranili vse pravice, ki jih imajo zdaj. Unior se je, kot je na seji pojasnila uprava podjetja, za izločitev Turizma odločil zaradi obveznosti iz pogodb o finančnem prestrukturiranju, ki ju je v letih 2013 in 2016 podpisal z bankami upnicami.

Ščitijo interese malih

V VZMD so na seji in tudi po njej opozorili, da je po njihovem mnenju izčlenitev pripravljena pomanjkljivo in lahko negativno vpliva na poslovanje ene ali obeh

družb. Kot pravijo, bo verjetno vodila v povečanje davčnih obveznosti družbe, poleg tega tudi niso prikazani davčni učinki morebitne prodaje Uniturja. V združenju tudi navajajo, da v delitvenem načrtu ni razvidno, kako bo izčlenitev vplivala na stroške zadolževanja pri bankah in tudi na zahtevano donosnost lastniškega kapitala.

Ker na svoja vprašanja niso dobili podrobnejših informacij in ustreznih odgovorov, so se odločili za izpodbojno tožbo, je povedal predsednik združenja **Kristjan Verbič**. »Žal mi je, da uprava ni bila pripravljena za pogovor in dogovor,« pravi Verbič in poudarja, da želijo v združenju pred-

vsem zaščititi interese malih delničarjev, ki bi jim morali omogočiti, da za primerno odškodnino izstopijo iz lastništva, preden pride do morebitnih negativnih posledic izčlenitve. Po njegovem mnenju naj bi namreč knjigovodska vrednost delnice Uniorja po izčlenitvi programa Turizem padla za skoraj polovico oziroma na 28 evrov. »Lastniki Uniorja se igrajo skrivalnice, z izvolitvijo predstavnika društva Mali delničarji Slovenije v nadzorni svet družbe pa dajejo lažen občutek, da jim je mar za male delničarje. Pri tem pa vsi vemo, da je izvoljen novi član nadzornega sveta blago rečeno le satelit državnih upravljavcev,« pravi Verbič.

Tožba škodi podjetju in delničarjem

Zaradi izpodbojne tožbe se bo postopek izčlenitve turistične dejavnosti, ki naj bi se po prvotnih predvidevanjih končal že ta mesec, nekoliko podaljšal, vendar ne precej. Vodstvo Uniorja namreč ocenjuje, da bi lahko bil končan že v drugi polovici oktobra, najkasneje pa do konca leta.

Vodstvo Uniorja je izpodbojna tožba delničarja, ki ima le dve delnici in je, kot je izračunalo, lastnik le 0,0007 odstotka kapitala podjetja, očitno razjezila. Kot pravi, očitki združenja, da mu je bila kršena pravica do obveščeniosti, nikakor ne držijo.

»Iz zapisnika seje skupščine izhaja, da je uprava na postavljena vprašanja podala obširna pojasnila, poleg tega je pooblaščenec VZMD na koncu razprave o izčlenitvi na vprašanje, ali želi še kakšna pojasnila, odgovoril nikalno,« so sporočili iz Uniorja. Uprava zato ocenjuje, da tožba pomeni zlorabo pravice do pravnega sredstva in da razlogi zanjo niso utemeljeni. Zato podjetju in vsem ostalim delničarjem, ki so lastniki več kot dva milijona delnic, povzroča škodo.

Kot so še sporočili iz Uniorja, uprava odgovor sodišču na vloženo tožbo še pripravlja in bo v okviru pravnih možnosti naredila vse, da bo postopek izčlenitve čim prej končan. JANJA INTIHAR

Zaradi izvršbe Abanke poslovno-trgovsko stavbo Leonarda zdaj prodaja sodišče.

Stavbo Leonarda zdaj prodaja sodišče

Dražba, na kateri je sodišče zaradi izvršbe Abanke prodajalo poslovno stavbo podjetja Leonardo v Gosposki ulici v Celju, ni bila uspešna. Udeležil se je ni nihče, tudi predstavnik Abanke ne.

Leonardove stavbe v središču Celja se očitno drži smola. Na prodaj je bila že v začetku lanskega leta, ko se je nekoč priznan slovenski trgovec s potrebščinami za šolo in pisarne ter z darili višjega cenovnega razreda znašel v postopku poenostavljene prisiljene poravnave in je z odprodajo nepremičnin želel izboljšati svoje finančno stanje. Letos je stavbo skupaj s celotnim podjetjem nameraval kupiti celjski podjetnik Tomaž Krajnc, a je posel padel v vodo, ker mu z bankami ni uspelo skleniti ustreznega dogovora o refinanciranju obveznosti Leonarda.

Abanka je dražbo stavbe predlagala zaradi izterjave 1,4 milijona evrov. Gre za posojila, ki jih je Leonardo leta 2003 najel pri Banki Celje in jih je potem ob združitvi s celjsko banko prevzela Abanka.

Vrednost stavbe je ocenjena na 1,9 milijona evrov, na dražbi je bila najnižja določena cena malo več kot 1,3 milijona evrov. Če bo Abanka predlagala novo dražbo, bo izklicna cena še nižja. Predvidoma bo znašala 50 odstotkov ocenjene vrednosti.

Jl, foto: SHERPA

Polzela (še) ne zanima nikogar

Stečajni upravitelj Zlatko Hohnjec ni dobil nobene ponudbe za nakup tovarne nogavic Polzela. Ponudbe je zbiral dva meseca, a je najnižja cena, ki jo zahtevajo upniki, očitno previsoka.

Zlatko Hohnjec Polzelo prodaja kot poslovno celoto, saj naj bi s tem dosegel višjo ceno, kot bi jo pri prodaji po posameznih delih. Izhodiščna cena je 2,8 milijona evrov. Poleg tovarniškega kompleksa, ki meri 30 tisoč kvadratnih metrov, so naprodaj tudi prodajalne Polzele v Celju, Novem mestu in Ljubljani, vsa oprema v tovarni in trgovinah ter blagovna znamka.

Polzela dobro posluje, sto zaposlenih pa dosega celo boljše poslovne rezultate, kot jih je pred stečajem podjetja dosegalo 220 delavcev. Zaradi dobrega poslovanja se je Hohnjec sredi leta tudi odločil, da bo proizvodnjo nadaljeval do konca leta. Po prvotnem načrtu naj bi tovarna delala do konca julija, nato bi v okviru maloprodaje in veleprodaje le še prodajala zaloge. Elaborat o ekonomski upravičenosti nadaljevanja proizvodnje predvideva, da bo Polzela letos ustvarila 3,5 milijona evrov prihodkov, od tega približno milijon evrov z izdelovanjem nogavic za tuje blagovne znamke. Čistega dobička naj bi bilo približno 250 tisoč evrov.

Jl, foto: arhiv NT (SHERPA)

Tovarna nogavic s samo sto zaposlenimi dosega boljše poslovne rezultate kot pred stečajem. Kljub temu zanimanja za nakup podjetja še ni.

Tri zlata priznanja

Gospodarska zbornica Slovenije je podelila priznanja najboljšim inovativnim podjetjem in inovatorjem v državi za leto 2017. Med 38 finalisti, ki so bili najboljši na regionalnih izborih, je bilo tudi pet podjetij iz Savinjske regije.

Gospodarska zbornica je nagrade najbolj inovativnim podjetjem in inovatorjem letos podelila že petnajstič. Na regionalnih izborih so podjetja prijavila 182 inovacij, pri katerih je sodelovalo 774 inovatorjev. S

širšega celjskega območja so zlato nacionalno priznanje dobila podjetja BSH Hišni aparati za kuhinjski aparat Optimum, Cetus za novo zaščitno za e-potne liste, ki jo je tudi patentiral, in Gorenje za novo generacijo pralnih strojev SmartFlex..

Za najvišje nacionalno priznanje so se s svojimi inovacijami potegovali tudi

inovatorji iz podjetij Bosio in Esotech. Obe inovaciji sta dobili srebrno priznanje. V Bosiu so razvili in izdelali popolnoma avtomatizirano linijo za žarjenje odkovkov, Esotech pa je priznanje dobil za sistem obdelave odpadnih vod v termoelektrarni Nikola Tesla v Srbiji.

Jl

Vaš zakaj naš zato.

Vsak ponedeljek ob 12.15.

Iščemo odgovore na vprašanja poslušalcev.

radio celje

03 4225 148 radio@nt-rc.si Prešernova 19, 3000 Celje

Burni odzivi glede odstranitve igral

V območni enoti ZVKDS trdijo, da ne nasprotujejo igralom

CELJE – Mestna občina je začela obnovo dela v atriju nad otroškimi oddelki v Osrednji knjižnici Celje, in sicer pri kavarni Miško Knjižko. V knjižnici so se ob tem odločili, da bodo s tega prostora trajno odstranili igrala in umetno travo, ker njihovi namestitvi nasprotujejo zavod za varstvo kulturne dediščine in projektanti knjižnice. V svojem odzivu je celjska območna enota zavoda za varstvo kulturne dediščine prikazala svojo plat zgodbe, pri čemer je odstranitev igral sprožila burne odzive na družbenih omrežjih.

Iz območnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije so nam sporočili, da nikakor ne nasprotujejo postavitvi otroških igral pred Osrednjo knjižnico Celje. Zavod je, kot so navedli, od vsega začetka soglašal s postavitvijo igral,

vendar v omejenih gabaritih in primernih, naravnih materialih, kar naj ne bi motilo osrednjega pogleda na knjižnico. Zavod je prav tako predlagal, naj se namesto enega večjega igrala postavi več manjših, s čimer bi zmanjšali negativen vizualni vpliv na varovano nabrežje.

Kot je še zapisala **Danijela Brišnik**, direktorica celjske območne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine, je bilo ob gradnji nove knjižnice deloma pozidano tudi Savinjsko nabrežje, zato so projektanti načrtovali zeleno streho otroškega oddelka nove knjižnice, s čimer se je zavod strinjal. Kot je še dodala Brišnikova, pomembno z vidika varovanja vrtno arhitekturne dediščine Savinjskega nabrežja je ohranjanje vloge prostora; umetni materiali so zato v nasprotju z veljavnim

varstvenim režimom. Zavod za varstvo kulturne dediščine je leta 2014, ko je bila umetna trava že položena, izjemo dopustil za določen čas dveh let, do obnove strehe knjižnice oziroma otroškega oddelka. Pogoj zavoda je bil, da je po preteku tega časa ponovno treba vzpostaviti zelenico, čemur je

sledila tudi odločba ministrstva za kulturo.

Ob tem so v celjski območni enoti zavoda za varstvo kulturne dediščine še opozorili, da so ves čas vztrajali, da je treba za umestitev igral in umetne trave pridobiti soglasje projektanta osrednje knjižnice, kar določata tudi Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah in Kodeks poklicne etike arhitektov, krajinskih arhitektov in prostorskih načrtovalcev.

Na zaplet so se odzvali tudi v celjski občini. Tam so zapi-

sali, da po projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja na zeleni terasi pred Osrednjo knjižnico Celje igrala sploh niso bila predvidena. V občini si želijo, da bi projektanti in predstavniki zavoda za kulturno dediščino dosegli soglasje za ponovno ureditev igrišča. Na Facebookovi strani celjske knjižnice so se ob ob-

javi novice o odstranitvi igral sprožili številni in burni odzivi obiskovalcev knjižnice.
ROBERT GORJANC
Foto: Grupa

Obnova terase pri Osrednji knjižnici Celje bo trajala predvidoma dva meseca in bo stala približno 48 tisoč evrov. Dela izvaja obrtno-gradbeno podjetje Remont. Izvajalec del bo teraso, ki je doslej zamakala, na novo hidroizoliral, namestil toplotno izolacijo, opravil kleparska in druga dela. Hkrati bo uredil tudi odvodnjavanje meteornih voda v prehodu med Splavarskim mostom in Muzejskim trgom. Igrala, ki so bila na terasi, je režijski obrat Mestne občine Celje odstranil in jih bo namestil v Vrtcu Anice Černejeve v enoti Luna.

Namesto igral je pred Osrednjo knjižnico v Celju zdaj gradbišče.

Stanje zamenjane zemljine znano oktobra

Na Biotehniški fakulteti UL pojasnili izvedene meritve

CELJE – Na Biotehniški fakulteti (BF) ljubljanske univerze in v celjski občini so se odzvali na zaskrbljenost staršev otrok in na zapise v medijih, da je analiza zamenjane onesnažene zemljine v Vrtcu Hudinja spet pokazala prekoračeno vsebnost arzena v zemlji, prav tako naj ne bi bil ustrezen pH zemlje.

Kakšno je stanje zamenjane zemljine v vrtcu na Hudinji, bo znano oktobra, ko bo končana analiza obnovljenih tal.

S Katedre za pedologijo in varstvo okolje na BF, ki je pri zamenjavi zemljine sodelovala kot zunanji strokovni sodelavec, so nam sporočili, da so bili pri iskanju nove primerne zemljine posebej pozorni, da je iz naravnega okolja, ker je biodosegljivi del (topni del) potencialno nevarnih elementov iz naravnih zemljin bistveno manjši. »Glede izbire zemljine smo odsvetovali uporabo umetno pripravljene substratov, ki poleg zemlje vsebujejo tudi komposte komunalnih odpadkov in čistilnih naprav. Izvajalec je

predlagal uporabo zemljine iz Šmartnega v Rožni dolini. Lokacija je bila ustrezna, ker je bila v naravi, daleč od cest in industrije ter se na njej ni izvajalo intenzivno kmetovanje. V naravi nastali elementi, ki jih vsebujejo vse zemljine zaradi načina nastanka, imajo praviloma manjšo biodosegljivost, v manjši meri prehajajo v okolje oziroma ogrožajo zdravje ljudi in okolja,« so na BF odgovorili na naše vprašanje, zakaj je bila za zamenjavo izbrana prav zemljina z območja Šmartnega v Rožni dolini.

Zanimalo nas je še, kako se je lahko zgodilo, da so bile tudi v zamenjani zemljini povečane vrednosti arzena. Kot so pojasnili na BF, so na mestu odvzete zemljine opravili preliminarni

testiranje, pri čemer so bile vsebnosti elementov (nikelj, krom, arzen) v povprečju pod mejnimi vrednostmi. »Zaradi naravne heterogenosti zemljine, kar so pokazale preliminarne analize, smo se odločili za testiranje vzorčnih kamionov (18 kamionov) pri navozu zemlje na igrišče. Analize so potrdile naše prvotne meritve, vsebnosti arzena v zemljini so bile povprečno pod mejnimi vrednostmi.«

Rezultati bodo znani sredi oktobra

Na igrišču vrtca je bil zemljini dodan zmlat apnenec, nato je bila pokrita s travnim tepihom. Dejanska vsebnost elementov, tudi arzena, bo torej znana, ko bodo znani rezultati analize (monitoringa) po vgradnji zamenjane zemljine.

»Odvzeli smo reprezentativne vzorce na treh mestih v dveh globinah (skupno 200 koščkov zemlje), ki bodo

dali verostojne informacije o vsebnosti arzena v zemlji. Analiza stanja tal na igrišču po izvedeni obnovi je edino, kar lahko potrdi ustreznost izvedene sanacije in je največja stopnja varnosti za uporabnike igrišča,« še navajajo na BF. Rezultati tega monitoringa bodo znani sredi oktobra.

Na naše vprašanje, ali je zamenjana zemljina v skladu z veljavnimi uredbami in ali presežene vrednosti arzena predstavljajo nevarnost za zdravje otrok, so nam z BF odgovorili, da je zamenjana zemljina skladna z vsemi uredbami in da ni presežena opozorilna vrednost za arzen (mejna vrednost znaša 20mg/kg, kar še pomeni varno vsebnost nevarnih snovi v tleh). V občini so se na zaplet odzvali z zagotovilom, da bodo izvedli vse aktivnosti, da bo otrokom omogočena varna uporaba igralnih površin.

ROBERT GORJANC
Foto: SHERPA

Več denarja za Muzejski trg in telovadnico

CELJE – Po pričakovanju je bilo na prvi seji celjskega mestnega sveta največ časa namenjenega rebalansu proračunu.

Svetniki so odlok o rebalansu sprejemali po hitrem postopku, po reorganizaciji mestne uprave je izhodišča za predlog rebalansa predstavila **Natalija Črepinšek**, vodja sektorja za finance v oddelku za splošne zadeve. »Proračun je bil sprejet konec minulega leta, takrat so bili nekateri prejemki in izdatki lahko zgolj ocenjeni, med letom pa je potem mogoče ugotoviti, kakšne so prave vrednosti. Ob tem

je prišlo tudi do reorganizacije v MOC, kar pomeni, da je bilo treba spremeniti tudi strukturo proračuna po posameznih oddelkih,« je povedala Črepinškova.

Na spremembo proračuna je najbolj vplivalo manjše črpanje evropskih sredstev od predvidenega, hkrati so imeli vpliv tudi povečanje nekaterih investicijskih odhodkov zaradi podražitve investicije na Muzejskem trgu in dokončanje gradnje telovadnice v I. osnovni šoli ter tudi povečanje sredstev za plačanje javnih uslužbencev. Po drugi strani je celjska ob-

čina zaradi spremenjene povprečnine prejela le sto tisoč evrov. Mestni svet je z veliko večino rebalans proračuna sprejel po hitrem postopku.

Svetniki so tudi potrdili novo članico mestnega sveta **Renato Ribežl**, ki je po prisegi v klopih Stranke modernega centra (SMC) nadomestila **Primoža Pogelška**, ki je odstopil kot svetnik. Mestni svet je prav tako soglasno potrdil nov petletni mandat mag. **Poloni Rifelj** na mestu direktorice Osrednje knjižnice Celje.

RG

Vege je zeleno in je modro

Pod obok znamenite brvi nad Savinjo so se preteklo soboto zgrnili ljubitelji vegetarijanske hrane. Morda si piknika ne predstavljate brez čevapčičev, a tudi tokrat se nad izvrstno hrano ni nihče pritoževal. Golaž, pleskavice in klobasice so bili, le da brez živalskih sestavin. Preprosto zato, ker je včasih dobro poskusiti kaj novega in ker je za dobro planeta pametno jesti kakšen zrezek manj.

StO, foto: Grupa

Novo krožišče na Dečkovi cesti že v rabi

Uradno odprtje Jagros načrtuje ob dograditvi trgovskega središča

CELJE – Vozniki in kolesarji lahko na Dečkovi cesti že nekaj dni vozijo po novem krožišču, ki ga je zgradilo podjetje Jagros v okviru gradnje prihodnjega novega trgovskega središča na območju nekdanjega Aera. Kljub temu bo treba na uradno odprtje krožišča še nekoliko počakati, saj je to predvideno hkrati z odprtjem trgovskega središča spomladi prihodnje leto.

To nam je povedal Franc Jager, direktor družbe Jagros, ki je investitor krožišča in novega trgovskega središča. Kot je znano, je bilo pred začetkom

gradnje precej usklajevanja s četrtno skupnostjo Dečkovo naselje, saj je bilo med tamkajšnjimi prebivalci kar nekaj pomislekov ob napovedani gradnji trgovskega središča in pričakovanem povečanem prometu. Po daljšem usklajevanju je investitor s četrtno skupnostjo in celjsko občino dosegel dogovor o gradnji krožišča in njegovi umestitvi v prostor. Napet časovni načrt je predvideval, da mora biti krožišče zgrajeno do začetka letošnjega šolskega leta.

»Čeprav z nekaj zamude, nam je delo uspelo končati v okvirnem roku, ob težkih vre-

menskih pogojih, tudi ob hudi vročini v poletnih mesecih. Ob gradnji krožišča je bila na tem mestu zamenjana tudi celotna komunalna infrastruktura,« je povedal Jager. Glavnino gradbenih del so opravili kar sami, saj je podjetje registrirano tudi za to dejavnost, v sodelovanju z Vocem in s še nekaterimi podjetji. Naložbo v krožišče direktor Jagrosa ocenjuje na približno 600 tisoč evrov.

Sicer pa krožišče še ni povsem končano, dograditi je treba še peti krak, ki je predvideno ob gradnji trgovskega središča. Pri gradnji trgovskega središča je prišlo do manjšega zamika zaradi zahtevnega pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj in dokumentacije: najprej je bilo treba za območje nekdanjega Aera spremeniti

občinski podrobni prostorski načrt, pridobiti gradbeno dovoljenje za rušitev nekdanjega kompleksa Aera, pred dnevi pa je podjetje dobilo gradbeno dovoljenje za začetek gradnje trgovskega središča.

V Celju so sicer obnovitvena dela še na enem objektu, ki ima pomemben vpliv na pretočnost prometa v mestu. Gre za obnovo podvoza pod železniško progo pri pošti v Celju. Gradbena dela na tem območju – v okviru prenove proge Zidani Most–Celje – zaradi zapletenega posega trajajo že nekaj mesecev. Prenovljen podvoz bo tako končan in predan namenu predvideno do 15. novembra.

ROBERT GORJANC
Foto: GrupA

Že nekaj dni se je mogoče peljati po novem krožišču na Dečkovi cesti v Celju.

Športna zmagovalna miselnost je nalezljiva

ŠENTJUR – V Ipavčevem kulturnem centru je ob koncertnem programu Big benda svoj praznik v nedeljo zvečer obeležila Občina Šentjur. Ob tej priložnosti so podelili priznanja najzaslužnejšim občanom in mladim z najbolj izstopajočimi dosežki v času osnovnega šolanja.

Poseben večer je bil to za Majo Mesarec, Ano Kenda, Karmen Gagič, Ano Majcen, Jana Kolbiča, Blaža Pavliča, Gašperja Kuharja in Sebastjana Robi-

ča. Priznanje s knjižno nagrado so prejeli kot najboljši učenci posamezne od šestih osnovnih šol v občini, Šolskega centra Šentjur in Glasbene šole skladatelj Ipvavcev. Še eno od priznanj je bilo namenjeno mladim. Za posebne dosežke in predstavljanje občine navzven so ga prejeli člani Mladinske folklorne skupine Lintvar. Drugo priznanje je za dolgoletno vodenje vinogradniškega društva komisija namenila Edvardu Kolarju.

Sicer je bil večer še vedno pod vtisom zlatega dosežka naših košarkarjev, ki se ga je v slavnostnem govoru dotaknil tudi župan Marko Diaci. Da je treba razširiti obzorja, razpreti krila in sanjati, pa je ob to dodal še osrednji slavljenec večera, prejemnik Ipavčeve plakete Iztok Špan. Njegovo podjetje Tajfun s Planine pri Sevnici je že pol stoletja simbol lokalne podjetnosti in družbene odgovornosti.

StO

Začetek ogrevalne sezone

CELJE – Zaradi nizkih temperatur prejšnji teden je Energetika Celje, ki je proizvajalec in distributer toplote v sistemu daljinskega ogrevanja, že začela novo ogrevalno sezono v Mestni občini Celje.

Letošnji začetek je za en dan prehitel začetek ogrevanja v sezoni 2010/11, ko je topla voda po omrežju stekla 21. septembra. Zagon sistema daljinskega ogrevanja še ne pomeni tudi dejanskega ogrevanja v večstanovanjskih stavbah. To je namreč odvisno od dogovora etažnih lastnikov, ki morajo pisno sporočiti svojo odločitev pooblaščenim vzdrževalcem toplotnih postaj. Ob tem v celjski energetski družbi še opozarjajo, da lahko etažni lastniki v dogovoru z vzdrževalcem toplotne postaje v času ogrevalne sezone tudi ob toplejšem vremenu uravnavajo oziroma zmanjšajo moč ogrevanja in s tem seveda tudi prihranijo stroške. Poslovni odjemalci sami upravljajo s toplotnimi postajami in nekateri so prav tako že začeli ogrevanje.

RG

Kot vsako leto so pred začetkom ogrevalne sezone v Energetiki Celje morali opraviti vzdrževalna in investicijska dela. Največji poseg je bil na toplovodnem omrežju na Otoku, del omrežja so obnovili tudi na Lavi, Hudinji in v Novi vasi. V družbi so se ob tem soočili še z eno tehnično težavo, saj so zaradi spuščanja v omrežju morali začasno zapreti glavni vročevod sistema daljinskega ogrevanja, ki vodi od sežigalnice v Toplarni Celje. Ta sicer predstavlja osnovni vir ogrevanja za mesto Celje, saj je njen delež v strukturi virov toplote kar 70-odstoten, ostala vira sta v glavnem zemeljski plin in lesna biomasa iz furnirnice Merkscha.

Prevrat z uporabnim dovoljenjem, v Ločah zamujajo z deli

SLOVENSKE KONJICE – Novozgrajen konjiški Vrtec Prevrat je že avgusta pridobil uporabno dovoljenje in prvega septembra so se vanj že vselili otroci prvega starostnega obdobja. V Vrtcu Loče z deli zamujajo.

Za otroke v Vrtcu Prevrat je na voljo sedem igralnic, a tako bo le do konca obnove starega Vrtca Prevrat. »V tem vrtcu dela potekajo normalno. Pričakujemo, da bo do začetka decembra tudi izdano uporabno dovoljenje. To pomeni še eno večjo selitev, kajti vsi otroci, ki so še vedno v vrtcu v Slomškovi ulici, se bodo preselili na novo mesto. Predvidevamo, da bo z začetkom novega leta ta vrtec v celoti v funkciji,« je razložil konjiški župan Miran Gorinšek.

Poleg sedmih igralnic bodo otrokom na razpolago še trije večji skupni prostori, dva večnamenska in športna gibalnica ter zunanje pokrite terase z igrali. V novozgrajenemu objektu so tudi centralna kuhinja z novo sodobno opremo ter upravni in drugi tehnični prostori. Občina Slovenske Konjice je julija lani podpisala pogodbo za novogradnjo in rekonstrukcijo Vrtca Prevrat z izvajalcem GIC gradnje iz Rogaške Slatine v skupni vrednosti 2,2 milijona evrov. Dela potekajo tudi v Vrtcu Loče, a pogodbeni izvajalec ima težave z dobaviteljem oken, zato je prišlo do manjše zamude. Župan Miran Gorinšek vseeno upa, da bodo dobili uporabno dovoljenje do konca novembra. »Tudi za ta vrtec upam, da se bodo vanj otroci lahko vselili iz dveh nadomestnih prostorov do konca leta.«

Občina Slovenske Konjice je za novogradnjo vrtcev Prevrat in Loče uspešno pridobila 800 tisoč evrov nepovratnih sredstev Eko sklada.

BGO

Veronika Deseniška gre po evropske cekine

Na gradu Veliki Tabor v Deseniču na Hrvaškem je nekaj občin in ustanov s Celjskega s partnerji s Hrvaške podpisalo sporazum za pripravo projektnega predloga Veronika – mit romantične ljubezni, ki ga bodo objavili na razpis Interreg Slovenija-Hrvaška.

V projektu sodelujejo Občina Braslovče kot vodilni partner, Občina Laško, Pokrajinski muzej Celje in Razvojna agencija Kozjansko, kot partnerji s Hrvaške pa Občina Desenič, Muzej Hrvaškega Zagorja in Zagorska razvojna agencija.

Glavni cilj projekta je vzpostavitev privlačne in prepoznavne turistične destinacije. Partnerji na mestih »transverzale« nesrečne ljubezni med Veroniko in Friderikom in v njeni širši okolici pričakujejo povečanje števila turističnih obiskovalcev, saj jih bodo tja vabili mit romantične ljubezni, celovita ponudba in urejeni kulturni spomeniki lokalnega in državnega pomena, ki bodo deležni obnove.

RG

Namesto starega doma sodoben center

Zgrajen naj bi bil leta 2020, občino pa bo stal 3,3 milijona evrov

Na mestu starega kulturnega doma bo v treh letih stal sodoben kulturno-izobraževalni medgeneracijski center (KIMC) Polzela. Kako bo izgledal, si bodo lahko zainteresirani ogledali na javni razgrnitvi projekta letos jeseni.

POLZELA – V središču Polzele bo na mestu starega kulturnega doma zrasel sodoben kulturno-izobraževalni medgeneracijski center (KIMC Polzela). Staro zgradbo, neprimerno sodobni tehnologiji in potrebam, naj bi v treh letih zamenjala moderna, tehnološko podprta stavba.

V njej bodo glavna dvorana z 268 stoničasto razporejenimi sedeži, avla in v prvem nadstropju mala dvorana. Pred centrom bo ploščad z nadstreškom. Občina bo v sklopu projekta prenovila tudi bližnji trg, na katerem bo poleg obstoječega spomenika tudi stilizirana fontana, ki bo predstavljala tok Savinje. »Sodoben kulturni center naša občina preprosto potrebuje. Društvena dejavnost na vseh področjih kulture in medgeneracijsko sodelovanje sta tako razvejana in razgibana,

da občani potrebujejo nove prostore za nemoteno ustvarjanje,« pojasnjuje župan **Jože Kužnik**. Polzelani so sicer razmišljali tudi o obnovi starega kulturnega doma, a so se nato po posvetu s stroko odločili, da je bolj smiselno zgraditi novega. Stara zgradba je namreč dotrajana in tudi statično vprašljiva, kar pomeni, da bi bila lahko celovita obnova omejena.

Čakajo še na razpise

Polzelski svetniki so na zadnji seji soglasno sprejeli investicijski program za gradnjo centra, ki ga je septembra izdelal RCI – Razvojni center Inženiringi Celje. Občino bo projekt po trenutnih ocenah stal približno 3,3 milijona evrov. Od tega ima zagotovljenih 11 odstotkov nepovratnih sredstev Eko sklada, kar pomeni malo manj kot 400 tisoč evrov. Preo-

stanek denarja bo po trenutni finančni konstrukciji zagotovila sama. V višini 1,2 milijona evrov bo najela 15-letno posojilo, približno 1,7 milijona evrov pa bo v treh letih zagotovila v proračunu. »Zavedam se, da bo gradnja centra finančno velik zalogaj za našo občino, ampak glede na trenutni razpis Eko sklada, na katerega se bomo prijavi, in prihodnje razpise, na katere se prav tako nameravam prijaviti, sem prepričan, da bomo projekt v treh letih uspešno spravili pod streho,« še dodaja župan. Center naj bi začeli graditi že prihodnje leto. Dokončan naj bi bil leta 2020. V tem času bodo Polzelani brez kulturnega doma, zato bodo prireditve v telovadnici tamkajšnje osnovne šole ali na gradu Komenda, nekaj pa jih bo moralo tudi odpasti.

ŠO

Z novim gasilskim domom

ŽALEC – Prostovoljno gasilsko društvo Velika Pirešica je v soboto namenu predalo nov gasilski dom. Na mestu starega, ki je bil dotrajan in statično oporečen, ga je zagradilo v približno dveh letih. Pri tem so z delom in donacijami pomagali tako člani gasilskega društva, krajanje kot podjetniki.

Star gasilski dom, zgrajen leta 1934, so porušili lani marca. Nova zgradba je bila do prve faze končana že konec lanskega leta. V primerjavi s starim domom je nov nekoliko večji, predvsem pa modernejši. »Prilagodili smo ga za vse naše potrebe. Prostore smo nekoliko razširili, garaže in izvoze pa smo optimalno razporedili, pri čemer smo imeli v mislih postavitev vozil, ki bo omogočala njihov čim lažji izvoz v primeru intervencij.

Uredili smo sejno sobo, dvorano in skladišče,« izpostavlja predsednik PGD Velika Pirešica **Miran Grebovšek**.

Gradnja gasilskega doma je stala približno 400 tisoč evrov. Občina Žalec je prispevala približno 40 tisoč evrov, vse ostalo je društvu uspelo zbrati s pomočjo prispevkov krajevne skupnosti, krajanov, botrov in sponzorjev. Da so gasilci iz Velike Pirešice projekt uspeli spraviti tako hitro pod streho brez kakršnega koli posojila, imajo veliko zaslug tudi domačini, še poudarja Grebovšek. »Pomagali so nam z izposajo delovnih strojev, s pripravo malice in postrežbo pijače, da naši fantje, ki so delali cele dneve, niso bili lačni in žejni.«

ŠO

Foto: TT

Nov gasilski dom PGD Velika Pirešica stoji na mestu starega. V primerjavi z njim je nekoliko večji, predvsem pa modernejši in bolj prilagojen potrebam gasilcev.

Predlog obnove cest za štiri leta

REČICA OB SAVINJI – Občina je pripravila predlog obnove svojega cestnega omrežja za štiriletno obdobje. Občinski svet se je s predlogom že seznanil. Po potrditvi tistih cestnih odsekov, ki bodo obravnavani prednostno, bo izdelana še projektna dokumentacija.

V rečiški občini je 58 kilometrov kategoriziranih cest, od teh je približno polovica lokalnih. Ostalo so javne poti. Nekaj kategoriziranih cest je tudi na zemljiščih, ki so v zasebni lasti. Občina se je za predlog obnove svojega cestnega omrežja za štiriletno obdobje odločila zato, da bi ga uskladila z občinskim razvojnim programom do leta 2020. Med glavnimi razlogi je, da namerava Rečica prihodnje leto podeliti koncesijo za vzdrževanje in obnovo cest.

V okviru predloga sta predvidena obnova asfaltiranih cest ter asfaltiranje tistih, ki so še v makadamski izvedbi. Makadamskih je še petnajst kilometrov. Temeljite obnove je potrebnih devet kilometrov dotrajanih ali poškodovanih asfaltiranih cest.

BJ

Po združitvi polno zaseden

Preboldski dom upokojencev ob sedmi obletnici delovanja namenu predal novo opremo – Kmalu tudi storitev pomoči na domu

PREBOLD – V domu upokojencev, ki zadnja tri leta in pol deluje kot enota Doma upokojencev Franca Salamona Trbovlje, so v petek popoldne obeležili sedem let delovanja. Ob tej priložnosti so namenu predali tudi novo opremo.

Preboldski dom, ki je nadstandardno grajen, je bogatejši za novo opremo in pohištvo na vseh treh oddelkih za demenco in v avli. Nova pridobitev je tudi soba za sproščanje. Gre za multisenzorno sobo, namenjeno vsem oskrbovancem, predvsem tistim z demenco in tistim, ki potrebujejo rehabilitacijo po kapi. »Soba deluje na podlagi čutil. V njej so postelja, ki vibrira na glasbo, masažni stol in različni svetlobni učinki,« pojasnjuje direktorica doma **Danica Hren**, ki je še posebej ponosna, da preboldska enota prevzema sistem kakovosti E-qalin, vseevropski model upravljanja s kakovostjo v ustanovah socialnega varstva. V prvi vrsti gre za boljše kakovost storitev in večjo motiviranost ter zadovoljstvo zaposlenih. Zanimarljivo ni niti sodelovanje z matičnim domom v Trbovljah. Oskrbovanci iz Prebolde obiskujejo bazen v trboveljski matični enoti, medtem ko bodo tamkajšnji oskrbovanci lahko po novem uporabljali preboldsko sobo za sproščanje.

Več oskrbovancev in zaposlenih

Preboldski dom upokojencev zadnja tri leta in pol deluje kot enota Doma upokojencev Franca Salamona Trbovlje. Pred tem je bil v zasebni lasti, zaradi finančnih težav lastnika pa je bil tik pred tem, da bi zaprl svoja vrata. Po združitvi s trboveljskim javnim zavodom si je opomogel. Če je bilo v času spojitve v njem zgolj 63 stanovalcev, je danes povsem poln, v njem je 153 oskrbovancev. Nujnih prošelj za namestitve v domu je približno 30, preostalih še veliko več. Vzporedno z oskrbovanci se je povečalo tudi število zaposlenih, med katerimi prevladuje predvsem mlad kader. Zaposlenih je približno 80 ljudi, kar nekaj jih prihaja iz lokalnega okolja.

Širi dejavnost

V prihodnje si bodo prizadevali še razširiti svoje storitve. Vzpostaviti želijo storitve pomoči na domu, fizioterapevtske in frizerske storitve ter sobo za sproščanje ponuditi širši javnosti, predvsem za šole in vrtce. »Preboldski dom se je lepo vključil v dogajanje v Spodnji Savinjski dolini. Okoliški prebivalci so ga sprejeli, predvsem pa so veseli, da je dom ostal in omogoča prijetno jesen življenja vsem starostnikom. Čedalje več jih namreč prihaja tudi iz okolice Prebolde,« še izpostavlja direktorica, ki jo veseli, da se v dogajanje v domu poleg občine, ki preko javnih del omogoča dodatnega delavca, vključujeta tudi tamkajšnja osnovna in glasbena šola.

ŠPELA OŽIR

Nov mesec nove cene

VELENJE – Mestni svetniki so na torkovi seji potrdili nove, višje cene vrtca. Te bodo začele veljati 1. oktobra.

Oktobra pred dvema letoma, ko je veliko občin zvišalo cene svojih vrtcev, so velenjski mestni svetniki to celo znižali za dva odstotka. Minuli torek so svetniki potrdili nove, višje cene.

Kot je povedal vodja urada za družbene dejavnosti **Drago Martinšek**, se je letos spremenilo in zgodilo več stvari, ki predstavljajo tehtne razloge za povišanje cen. Eden glavnih je dogovor med sindikati in vlado oziroma delodajalci o odpravi plačilnih anomalij v javnem sektorju, ki je omogočil oziroma vpeljal zvišanje plačilnih razredov.

Nove cene sicer še vedno ne bodo višje, kot so bile pred znižanjem leta 2015. Na podlagi predlogov javnega zavoda je ustanovitelj svetnikom predlagal dvig cen za povprečno 1,51 odstotka.

Martinšek je sicer poudaril, da so cene kljub zvišanju ugodne v primerjavi z drugimi občinami. Točne primerjave sicer še ni mogoče narediti, saj v tem času večina občin potrjuje (nove) cene, a zagotavlja, da bodo cene velenjskega vrtca ostale med najnižjimi v Sloveniji. Občina sicer za delovanje vrtca namenja 12 odstotkov sredstev iz letošnjega proračuna.

EP

Dva dneva ovce in njene volne

SOLČAVA – Konec tedna so v kraju pripravili dvodnevni Festival ovčje volne Bicka. Na območju Solčavskega imajo namreč avtohtono pasmo jezersko-solčavske ovce. Poleg tega se je tam v zadnjem desetletju zelo uveljavilo polstenje volne, po domače »filcanje«.

Festivalska sobota je bila v znamenju razstave Pletemo prijateljstva, kjer so bile med drugim na ogled polstene in volnene slike. Oba dneva je organizator pripravil tudi delavnici polstenja, ena od njiju je bila namenjena otrokom. Vrata so odprli tudi vsi trije solčavski lokali s polstenimi izdelki – nov butik društva »filcark« Bicka ter ateljeja Franc in Liza ter Majnik. Franc in Liza sta med drugim postavila polsteno inštalacijo, Atelje Majnik je prikazal vezenje cvetja na polsteno podlago.

Nedelja je bila v znamenju modne revije Pletemo prijateljstva, kjer so postavili na ogled ročno polstena in volnena oblačila ter polsteno obutev. Predstavljeni so bili modni izdelki slovenskih, avstrijskih in hrvaških »filcark«. Različne volnene izdelke je bilo mogoče kupiti na festivalski tržnici, kjer so bili na voljo različni izdelki domače obrti.

Veliko pozornosti je bilo posvečeno tudi sami ovci. Ogle dati si je bilo mogoče filme o jezersko-solčavski ovci, na predavanju pa je to pasmo predstavila Marjeta Ženko iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje. V živo so bili prikazani striženje ovc, mikanje ter predenje volne. Med drugim je bila prikazana še uporaba jagnjetine v kulinariki. Dogajanje je dodatno popestrilo devetdeset ljudskih pevcev in godcev iz Zgornje Savinjske in Saleške doline.

BJ

Ovce pri »frizerju«.

Slivniška šola pred temeljito energetska obnovo

ŠENTJUR – Župan je s predstavnico podjetja Tipo investicijske gradnje iz Ljubljane ta teden podpisal pogodbo o energetski obnovi Osnovne šole Slivnica pri Celju. Fasado bodo začeli obnavljati maja prihodnje leto. Dela naj bi predvidoma končali do konca poletja.

Občina se je s to investicijo prijavila na javni razpis za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občine. Na razpisu je uspela pridobiti 239 tisoč evrov. Vrednost pogodbenih del znaša 825 tisoč evrov. Kot najugodnejšega ponudnika na razpisu so izbrali ljubljansko podjetje Tipo investicijske gradnje. V sklopu obnove bo stavba dobila novo izolativno fasado, zamenjali bodo dotrajano stavbno pohištvo in azbestno kritino. Predvideni sta tudi rekonstrukcija kotlovnice in vgradnja toplotnih črpalk zrak-voda. »Dolgo pričakovana energetska obnova stavbe bo zagotovila boljše delovne pogoje tako za otroke kot učitelje. V največji meri pa bo razbremenila šolske vzdrževalne stroške. Največja prednost bodo namreč bistveno nižji stroški ogrevanja,« je bila ob podpisu pogodbe navdušena ravnateljica Marjeta Košak. V šoli si v prihodnje zelo želijo tudi novo knjižnico, saj je sedanja umeščena kar na šolski hodnik. Še bolj si krajani želijo, da bi ob gradbenih delih v šoli uredili tudi prometne razmere ob šoli.

StO

Potomka najstarejše trte na svetu, ki je posajena ob vojniški občinski stavbi, se je letos zelo izkazala. Trgatev je bila v družbi slovenske vinske kraljice.

Trgatev na slovesen način

VOJNIK – V soboto je bila že enajsto leto prireditev Vinska trgatev, ki jo pripravlja Vinogradniško-vinarsko društvo občine Vojnik. Prireditev se je v bistvu začela z jutranjim zbiranjem grozdja članov društva za društveno vino Vojničan. Kar petindvajset vinogradnikov je prispevalo grozdje za bodoče skupno vino. Skupaj so zbrali nič manj kot 364 kilogramov grozdja.

Zbrali so celo nekoliko več grozdja kot lani. Največ ga je prinesel Alojz Pušnik, ki je zato prejel društveno priznanje. Vi-

šek sobotnega dogajanja je bila trgatev grozdja potomke stare trte z Lenta, ki zelo dobro uspeva na brajdi ob občinski stavbi. Potomka je letos bogato obrodila tako po količinski plati kot po kakovosti. Na njej je bilo letos kar 44 kilogramov grozdja, ki so ga potrgali na kar najbolj slovesen način. Obirali so ga slovenska vinska kraljica Maja Žibert, župan Branko Petre, predsedniki vseh treh krajevnih skupnosti in člani vokalne skupine Arclinski fantje. Ob igranju pihalne godbe z Ljubečne ter petju, seveda. Da bo

iz zbranega grozdja nastalo kar najbolj odlično vino Vojničan, bo poskrbel društveni kletar Miran Kovač. Vinogradniki imajo svojo klet v občinski stavbi.

Praznovanje so nadaljevali pod velikim šotorom, kjer so podelili vinogradnikom različna priznanja. Tam je bilo tudi tekmovanje v praženju krompirja. Najokusnejšega je pripravila ekipa domačega društva Dobra volja. Dobro volje udeležencev prireditve je bilo nasploh v izobilju.

BJ, foto: vinogradniško društvo

Ptice miru iz Celja v svet

S prireditvijo Pozdrav ptic miru so šolarji z učitelji že dvanajstič na zvezdo sredi mesta povabili vse ljudi dobrih misli in prizadevanj za boljši svet. Letos je otroke v gibanju za mir podprl tudi predsednik državnega zbora dr. Milan Brglez.

Rdeča nit letošnjega druženja v mestu je bila predvsem strpnost do drugačnih. Z zavedanjem, da imamo vsi pravico do svojih posebnosti, si lahko prihajamo naproti in bogatimo skupni prostor. S pesmijo, plesom in z besedo so otroci opozarjali predvsem na to, da mir na svetu še zdaleč ni samoumevna in vsem ljudem zagotovljena možnost.

StO

Za mednarodni projekt sklicali izredno sejo

ZREČE – Svetniki so na izredni seji občinskega sveta potrdili županov predlog, da nov čezmejni projekt o prazgodovinski dediščini Brinjeve gore uvrstijo v načrt razvojnih programov občine.

Občina Zreče bo sodelovala kot partner v projektu čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška Prehistory adventure – utrinki prazgodovinskega utripa življenja, izkustveni sprehod skozi prazgodovinsko dediščino. Poleg Občine Zreče pri projektu

sodelujejo še Občina Donja Voća, Občina Radenci, Arheološki muzej v Zagrebu, hrvaška turistična zveza, Slovenska turistična organizacija, oddelek za arheologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in mesto Karlovac. Skupna vrednost projekta bo znašala 700 tisoč evrov, zreški del znaša 150 tisoč evrov, a če bodo uspešni na evropskem razpisu, bo zreški del za 85 odstotkov manjši, kar pomeni, da mora občina v proračunu zagotoviti približno 22 tisoč evrov.

BGO

Razstava o Almi M. Karlin bo v Cankarjevem domu na ogled do 14. januarja.

Direktorica Cankarjeva doma Uršula Cetinski, kustosinja Barbara Trnovec in direktor Pokrajinskega muzeja Celje Stane Rozman

»Alma je brezčasna zaradi vrednot, ki jih posreduje«

Delo in življenje Alme M. Karlin v Cankarjevem domu

Za Pokrajinski muzej Celje je razstava Alme M. Karlin v Ljubljani posebno priznanje za dobro opravljeno delo. »Zelo smo ponosni, da se v tako prestižni ustanovi predstavlja naš muzej. Alma je zgodba, ki presega ne samo celjske in slovenske okvire, ampak tudi širše evropske. Postavitev razstave mi je všeč in prepričan sem, da bo navdušila številne obiskovalce, ki bodo tudi zaradi te razstave prišli v naš muzej,« je vidno navdušen v slovenski prestolnici povedal direktor muzeja **Stane Rozman**.

V največjem slovenskem kulturnem hramu, v Cankarjevem domu, so prejšnji teden odprli razstavo o svetovni popotnici in pisateljici Almi M. Karlin (1889–1950). Kulturnozgodovinsko in antropološko razstavo ob 90-letnici Almine vrnitve s poti okrog sveta je v sodelovanju s Cankarjevim domom pripravila kustosinja Pokrajinskega muzeja Celje **Barbara Trnovec**, ki z njo končuje svoje dvajsetletno raziskovanje o izjemni celjski ženski.

Povabilo za razstavo je direktorica Cankarjevega doma Uršula Cetinski, ki je že leta 1995 napisala monodramo Alma, ki jo je na odrskih deskah odlično uprizorila dramska igralka Polona Ve-

trih, poslala lani in nanj so se v Pokrajinskem muzeju Celje pozitivno odzvali. V celjskem muzeju je namreč že obsežna stalna razstava o delu in življenju celjske popotnice. Žal dela in zgodbo Celjanke Alme M. Karlin, svetovne popotnice, pisateljice, poliglotke in teozofinje, Slovenci podrobneje odkrivamo šele v zadnjih dveh desetletjih. »Prej so bili njeno življenje in njena dela precej odrinjeni na družbeni rob, tudi zato, ker je bila v nemškem jeziku pisoča avtorica, čeprav je bila slovenskega rodu. Vendar se mi zdi, da si tako izjemni posamezniki zaslužijo, da se poglobimo v to, kar so počeli. Še posebej v dela žensk, do katerih je zgodovina še bolj kruta, zato

težko pridejo v zgodovinske vire,« je ob razstavi povedala direktorica Cankarjevega doma **Uršula Cetinski**.

Razkošje v modri in zlati

Razstava je zasnovana zelo razkošno. Vodilna barva je kraljevsko modra z zlatimi poudarki z zelo jasnim pomenom, da se poudari izjemnost in dragocenost Almine zgodbe in predmetov, ki so na razstavi. »Če mi je kdo v preteklosti rekel, kaj je Alma bila in kaj njena šara pomeni, bo dobil na tej razstavi odličen odgovor in dokaz, da je njena etnološka zbirka vse prej kot navadna šara,« je dejala **Barbara Trnovec**, ki se že dvajset let ukvarja s svetovno popotni-

co. Razstava v Cankarjevem domu je postavljena zelo razkošno, ne samo zaradi barve, temveč tudi zaradi količine novega gradiva. Na začetku razstavišča obiskovalec vstopi v genovsko pristanišče, kjer se je Almino potovanje začelo. Nato kronološko sledi predstavitev njenega potovanja. V središču prostora je globus, na katerem so označeni kraji, ki jih je obiskala. Na ogled so predmeti, ki jih je zbirala med potovanjem. Marsikaj je prvič predstavljeno širši javnosti. Na prav poseben način so predstavljeni japonski lesorezi, slovar desetih jezikov, ki ga je Alma napisala, preden je šla na pot okoli sveta, izjemno je bogata zbirka razglednic, posebno mesto ima skrivno-

Da bi otroci kot Erazem požirali svet

Nova predstava Erazem in potepuh v SLG Celje

V Slovenskem ljudskem gledališču Celje nadaljujejo s premierami gledaliških predstav. Za mladino so letos pripravili predstavo Erazem in potepuh, delo ene najbolj priljubljenih avtoric za otroke Astrid Lindgren. Predstava vsebuje elemente melodrame, pustolovščine in detektivke ter značilen humor švedske pisateljice.

Erazem in potepuh je zgodba o devetletnem Erazmu, ki nima ne družine ne toplega doma, zato živi v sirotišnici, in o potepuhu Oskarju. Ker Erazem hrepeni po ljubeči družini, pobegne iz sirotišnice. Na poti sreča potepuha Oskarja. Skupaj preživita veliko nenavadnih dogodivščin. **Ajda Valcl**, režiserka predstave,

v kateri je veliko glasbe in plesa, meni, da je dinamična predstava zelo zanimiva za mladostnike in tudi njihove starše. »Predstava je duhovit in šarmanten del opusa Astrid Lindgren in mislim, da nam je zelo dobro uspela, predvsem zaradi glavnih igralcev, ki so izkazali ogromno mero talenta in prizadevnosti. Igralsko je predstava na zelo visoki ravni.«

V vlogi Erazma se na celjskem odru prvič predstavlja član ansambla **Blaž Dolenc**. Omenjena zgodba je bila pred leti prva mladinska nadaljevanka, ki jo je spremljal na televiziji, zato mu toliko več pomeni naslovna vloga v tej predstavi. »Ustvarjati to predstavo je bil zelo dober »žur«, saj

sem imel ob sebi krasno ekipo. Za svoj celjski debut si ne bi mogel želeli lepše dobrodošlice. Predstava ima kljub kriminalni zgodbi zelo veliko topline in prepričan sem, da bodo podobno kot Erazem tudi otroci požirali svet s širokimi očmi.«

Branko Završan, ki je za vlogo potepuha malce spremenil svoj videz, se je za to vlogo naučil igranja novega glasbila, tamburice. Astrid Lindgren je v predstavi Erazem in potepuh skozi prizmo socialne neenakosti in drugačnega načina življenja s humorjem oblikovala negativne like, kot so kriminalci, in dala več topline ter razuma obrobim skupinam, kot so potepuhi in sirote.

BGO

Foto: Uroš Hočevár

Brane Završan in Blaž Dolenc v vlogi potepuha in Erazma

Na velikem globusu so označeni kraji, ki jih je Alma obiskala na svoji poti okoli sveta.

Alma s skrivnostnim kipcem Lija Tieguaija

stni kipec Lija Tieguaija, za katerega je Alma M. Karlin verjela, da ima nadnaravno moč, na ogled je tudi portret Karlinove, ki jo je v partizanih naslikal Božidar Jakac.

Ponovno sestavljeno drevo z žalostno preteklostjo

V posebnem koticu je na ogled tudi dokumentarni film, ki je bil posnet ob razstavi, posvečeni Thei Schreiber Gammelina, ki je bila Almina sorodna duša. Ker so bili odzivi na film zelo dobri in ker so pričevanja tako dragocena, je film mo-

goče ponovno videti v Ljubljani. Postavitev na razstavi je zasnova tako, da je vsem tistim, ki bi želeli vedeti več, Barbara Trnovec ponudila še več dodatnega gradiva. Poleg kratkih vsebin na panojih so številne podrobnosti dodatno predstavljene na zaslonu na dotik. V okviru razstave je postavljen tudi igralni koticek za odrasle in otroke. Simbolično na koncu razstave stoji ponovno sestavljeno drevo, ki je bilo posajeno na grobu Alme M. Karlin in so ga lani posekali. Odžagani deli so povezani in stike med njimi so poudarili z zlatimi ploščicami, ki simbolno pona-

zarjajo zarez v drevesu kot nekakšen spomin na njegovo preteklost. Pod drevesom je izpisan verz, ki ga je Alma M. Karlin zapisala, ko je prihajal njen čas slovesa s tega sveta: »In potem bom lebdela daleč, daleč v brezmejnem prostoru in iskala zvezdo, s katere ne bo mogoče videti Zemlje.«

Intelektualno in estetsko doživetje razstave

Barbara Trnovec je še dodala, da z zgodbo Alme M. Karlin pripoveduje zgodbo vseh »avtsajderjev« njenega kova. »Razstava mora biti intelektualno, duhovno, ču-

stveno in estetsko doživetje, kar ta razstava je, obenem pa mora biti tudi aktualna. Ta je aktualna, kolikor je aktualna Almina življenjska zgodba. Ta je po moji oceni brezčasna, predvsem zaradi vrednot, ki jih Alma posreduje.«

Ko se je Alma M. Karlin popolnoma izčrpana vrnila z osemletnega potovanja okoli sveta v rodno mesto, je pričakovala, da jo bodo pričakali otroci s cvetjem in sonarodnjaki s kranjskimi klobasami, a je bila postaja prazna. Priznanj za svoje delo je bila deležna v različnih državah sveta, a doma

manj, kot je pričakovala. Z veličastno razstavo je Alma skozi velika vrata vstopila v slovensko prestolnico in

požela zanimanje tudi širše slovenske javnosti.

BARBARA GRADIČ OSET
Foto: GrupA

Alma M. Karlin se je rodila 12. oktobra 1889 v Celju in umrla 14. januarja leta 1950 v Pečovniku pri Celju. Študirala je jezike v Gorici, Parizu in Londonu, se v začetku prve svetovne vojne umaknila na Švedsko in Norveško ter se leta 1919 vrnila v Celje. Med letoma 1919 in 1928 je prepotovala Južno in Severno Ameriko, Daljni vzhod, Tihomorske otoke, Avstralijo in Azijo. Čeprav je bila slovenskega rodu, je bila vzgojena kot Nemka. Vsa svoja dela je napisala v nemščini. Slavo in uspeh, o katerih je sanjarija kot mlado dekle, ji je prinesla potopisna trilogija, ki je izšla v letih 1929–1933. Opus Alme M. Karlin po do zdaj zbranih podatkih obsega štirindvajset objavljenih knjig, več kot štirideset proznih del, novel, črtic, člankov, pesmi, notnih zapisov in risb.

Kaj pa abonma?

Pestra ponudba kulturnih ustanov na Celjskem

September ni samo začetek novega šolskega leta, ampak je tudi čas, ko različni kulturni zavodi ponudijo novo sezono abonmajev. Skoraj večina nadaljuje začetno programsko vizijo preteklih let, ki sledi predvsem željam širokega kroga občinstva.

Slovensko ljudsko gledališče Celje ponuja abonentom pet novih uprizoritev, eno izbirno predstavo gostujočega gledališča in koncert skupine Mascara. V novi sezoni si bodo obiskovalci lahko podobno kot pretekla leta ogledali nekaj komedijskih premier, nekaj klasike in eno premiero otroške predstave. Predvsem njihove otroške predstave so prava poslastica za otroke in njihove starše. Kot je dejala upravnica gledališča Tina Kosi, se v gledališču trudijo, da v abonma dajo tudi izvirno slovensko dramsko delo. Prav v teh dneh bo premiera Pesmi živih mrtvecev, sarkastične drame Matjaža Zupančiča, ki jo tudi režira.

Težko se druge kulturne ustanove pohvalijo s svojimi izdelki, saj nimajo profesionalnih igralcev, glasbenikov ali plesalcev. Prvič se v okviru abonmaja lahko pohvalijo s premiero in prvo ponovitvijo nekega dela v Zavodu za kulturo, šport in turizem, letos bo to glasbeno-scenski

Pestra bera kulturne ponudbe

spektakel Carmina Burana, ki je nastal v koprodukciji SToPa. Žalski zavod je tudi eden redkih zavodov, ki ponuja narodnozabavni abonma.

Festival Velenje letos ponuja 12 različnih abonmajev in veliko truda so vložili v oblikovanje abonmajske knjižice. Njihova z rožicami okrašena in tematsko razpeljana knjižica je res prava paša za oči.

Z oblikovanjem in vsebino se lahko pohvalijo tudi v Hiši kulture Celje, kjer so letos poleg že uveljavljene-

ga cikla Vesperae Musicae in Glasbenih sobotnic ponudili cikel svežih gledaliških produkcij z naslovom Ti gledaš. Knjižico so opremili z ilustracijami in mislimi odjemalcev kulture. V Celju prav posebna glasbena abonmaja ponuja tudi Zavod Celeia Celje pod budnim očesom vodje glasbenega programa Nenada Firšta. Več različnih abonmajev za različne okuse ponujajo tudi v Splošni knjižnici Slovenske Konjice, kjer z abonmaji za mlade vzgajajo prihodnje uporabnike kulturnih vsebin. V

Šmarju pri Jelšah imajo že dolgo tradicijo gledaliških abonmajev. Sveže in aktualne gledališke predstave bo mogoče spremljati tudi na šmarjskih odrih.

Vpisi novih abonentov se počasi zaključujejo, kajti številni zavodi so na svojih odrih že imeli predstave iz abonmaja. Kljub temu, da je pogosto mogoče slišati, da za kulturo nihče ne da denarja, se večina ponudnikov lahko pohvali, da so njihovi abonmaji zasedeni.

BGO
Foto: SHERPA

OB ROBU

Kultura za srce in oči

Priznam, da zelo rada preglemam knjižice s kulturno ponudbo. Podobno kot v tedenskem sporedu televizijskih oddaj si podčrtam ali označim predstave, predavanja, ki si jih moram v novi kulturni sezoni ogledati.

Kot bi rekel lepotni kirurg Franc Planinšek, ljudje najprej pogledamo zunanji videz. In ker »lepotec« namenimo več časa kot navadnim smrtnikom, mi najprej v oči padejo posebej oblikovane knjižice. Da je Festival Velenje daleč pred ostalimi, ni samo moje mnenje, temveč tudi mnenje njegovih konkurentov. Oblikovanje AV-studija je preseglo lanski izdelek in tudi knjižico ponudb Cankarjevega doma. A ker zunanji videz še ne pomeni dobre vsebine, je treba za boljši vtis pogledati v knjižico. Velenjski kulturni zavod je eden redkih, ki ponuja kar dvanajst abonmajev. V njih so zajeti okusi otrok, mladine, ljubiteljev klasične glasbe in gledaliških predstav, ljubiteljev komedije in tudi filma. Prava poslastica je abonma A la carte, ki ga abonent sestavi po svoji volji – iz vseh posameznih abonmajev izberejo po eno predstavo.

Posebej sem bila navdušena tudi nad ponudbo Hiše kulture Celje in tudi domiselnim oblikovanjem Matije Kovača ter ilustracijami Maje Todič. Seveda vsebina ne zaostaja za oblikovalsko ponudbo. Ostalo pa je že videno oziroma nič takšnega, kar bi na prvi pogled vrglo iz povprečja.

BARBARA GRADIČ OSET

Kaj pa vsebina? Podčrtala sem si nekaj predstav, ki si jih bom ogledala v lastni režiji oziroma vam jih bom posredovala kot novinarka. Carmina Burana v Žalcu, Tesla v Velenju in Slovenskih Konjicah, Pesmi živih mrtvecev v SLG Celje, dokumentarni performans Bolj čudno od raja v Hiši kulture Celje ter poletni koncert Marka Brdnika in Uroša Rakovca v Žički kartuziji. Ko sem se pogovarjala z ljudmi, ki izbirajo vsebine za svoje abonente, so mi vsi po vrsti dejali, da poleg kulturnega ozaveščanja sledijo željam širšega občinstva, zato je vsebina večinoma lahkotnejša, kot bi si mislila. A vedno se najde tudi nekaj za tiste z bolj ostrim in dodelanim okusom.

Pomembno pri kulturnih vsebinah je tudi njihovo podajanje. Prijateljica mi je namreč z navdušenjem pripovedovala, kako so v Cankarjevem domu predstavili novo sezono. Vsebine namreč niso podali prijazno samo ušesom, temveč tudi očem. To bom imela v mislih, ko bom opremila naslednji kulturni prispevek.

Reci ne!

Ko otrok pošlje svojo fotografijo, na kateri je razgaljen, v spletni svet brez meja

Lani je bilo v Sloveniji 77 primerov otrok, katerih fotografije so bile razširjene po spletu, poleg tega je bilo 110 primerov, ko so posamezniki razširjali posnetke otrok. Najpogostejša oblika nasilja je žaljenje, pojavljajo se tudi druge oblike nasilja. Mladi danes sicer že dobro poznajo težave zaradi ponarejanja osebnih profilov na socialnih omrežjih, zato so na to že bolj pozorni. A še vedno pravočasno ne zaznajo vseh znakov zlorab, kjer neznanci ali znanci izkoriščajo njihovo lahkovernost.

Sredi letošnjega leta je tudi Europol začel projekt Rec ne, ki opozarja na izsiljevanje in spolne zlorabe otrok na spletu. V zadnjih letih se je pojav močno razširil, pri čemer mnogo primerov ostaja neprijavljenih. V poročilu Europola je navedeno, da so med žrtvami tudi sedemletniki.

Pri spletnem izsiljevanju in prisili otrok gre za vrsto digitalnega izsiljevanja, pri čemer storilci za izsiljevanje uporabijo intimne slike ali informacije z namenom pridobitve še več intimnih posnetkov ali denarja. Namen storilcev je lahko spolne ali finančne narave. V prvem primeru storilec želi od žrtve pridobiti intimne fotografije ali druge intimne vsebine, s katerimi potem izsiljuje žrtev, lahko se pojavi tudi zahteva po srečanju. V drugem primeru nekdo pridobi posnetke mladostnikov in potem zahteva denar.

Posledice spletnega izsiljevanja so za žrtve lahko zelo hude. Obstajajo primeri, kjer so se otroci samopoškodovali, pokazali znake samomorilskega vedenja ali so celo naredili

samomor. Zaradi sramu in pomanjkanja osveščenosti o tem, da gre za kriminalno dejanje, mnogo primerov otroci in mladostniki ne prijavijo.

»Če se žrtev in nasilnež poznata, lahko marsikaj naredijo starši obeh z medsebojnim pogovorom. V primerih, ko sta nasilnež in žrtev sošolca, lahko morda priskoči na pomoč pri reševanju zapleta šola. Pri težjih oblikah nasilja pa je treba ukrepati bolj odločno in se tudi obrniti na policijo. Veliko lahko naredimo za preprečevanje spletnega nasilja s tem, da podučimo otroke, naj pazijo na svojo zasebnost, naj na družabnih omrežjih ne sprejemajo vsakogar za prijatelja, naj pazijo na svoj spletni ugled in naj se ne zapletajo v komunikacijo z nasilneži,« svetujejo pri **Safe.si**.

Nevaren »seksting«

»Sexting« je izmenjevanje golih in razgaljenih fotografij na spletu in je med mladimi zelo razširjen. Gre za trenutno eno najpogostejših spletnih zlorab otrok. Pogosto do »sekstinga« pripeljeta tudi izsiljevanje in pritisk vrstnikov.

Prejemnik fotografije razpošlje dalje, kar lahko vodi v težave v šoli, nadlegovanje vrstnikov, prejemanje nespodobnih ponudb in podobno. Širjenje fotografij gole mladoletne osebe je kaznivo dejanje širjenja posnetkov znotraj kaznivih dejanj spolnih zlorab otrok.

»Velika težava, s katero se srečujejo mladi in pogosto tudi starejši, je nerazumevanje spleta kot okolja, ki predstavlja javni prostor. To pomeni, da je vsaka objava na internetu javna in jo lahko vidi vsak upo-

rabnik. O zasebnosti objav zelo težko govorimo tudi takrat, kadar gre za objave v zaprtih skupinah (deljenje s prijatelji na Facebooku) ali v aplikacijah (Snapchat). Vsak takšen zapis, fotografijo ali videoposnetek lahko vsak prejemnik shrani na svoj računalnik ali mobilni telefon in deli naprej. S tem tisti, ki je prvi ustvaril objavo, izgubi nadzor nad tem, kdo objavo vidi,« pravi **Marko Puschner** iz Točke osveščanja o varni rabi interneta **Safe.si** ter Fakultete za družbene vede UL.

Mag. Boštjan Lindav, pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije na Generalni policijski upravi: »Grožnja storilcev, da bodo posnetke zlorab razširjali naprej na spletu, je za žrtev le še dodaten udarec. Še huje je, ko ti posnetki resnično gredo svojo pot po komunikacijskih vozlih interneta in se tam zasidrajo za vedno!«

Starši naj bodo pozorni na pomembne znake, ki lahko kažejo na zasvojenost: spremembe navad, poslabšanje šolskega uspeha, opuščanje druženja z vrstniki, zadirčnost, pomanjkanje spanja, nihanje razpoloženja. Vse to lahko kaže na prekomerno rabo spleta ali na to, da je otrok žrtev spletnih zlorab, o kateri se še ni zaupal nikomur.

Spletna zanka spolnih zlorab

Leta 2015 je bilo na Celjskem 28 kaznivih dejanj spolnega napada na mladoletne in prikaza ali izdelave pornografskega gradiva, v katerem so bili žrtve mladoletniki. Lani jih je bilo 39, letos že 60. Te številke so grozljive izkušnje mla-

doletnikov, ki so bili žrtve spletnih zlorab. Trenutno je najbolj razširjen »seksting« – izmenjava razgaljenih fotografij na spletu, ki vodi tudi v izsiljevanje. Na Celjskem je bilo kar nekaj takšnih primerov. Vsi niso prijavljeni policiji, ker otroci o tem tež-

Med deklicami ve

Največ izsiljevanja

Ustvarjalci spletnih strani **Safe.si** in **varnaininternetu.si** že od začetka šolskega leta opozarjajo na varno in premišljeno uporabo spleta, predvsem pa svetujejo staršem večji nadzor nad tem, kaj počnejo njihovi otroci, ko brskajo po spletu.

Poročilo Europola razkriva, da so deklice v več primerih (84 odstotkov) žrtve spolnega izsiljevanja kot dečki (53 odstotkov). Dečki so v primerjavi z deklicami pogosteje žrtve finančnega izsiljevanja (32 odstotkov in 2 odstotka). Pojavil se je tudi

nov trend, kjer storilec zahteva od žrtve, naj fotografira ali posname še druge otroke. V takšnih primerih so lahko žrtve spletnega izsiljevanja tudi otroci, ki varno uporabljajo internet.

Na Celjskem je bilo kar nekaj primerov, ko so bili mladoletniki izpostavljeni in zlorabljeni na spletu tako, da so jim sošolci ali znanci ponarejali profile na socialnih omrežjih, jih blatili, žalili, jim tudi grozili. Nekaj mladih se je ujelo tudi v zanko starejših, ki se predstavljajo z izmišljenimi osebnimi podatki. Od mladih so pod pretvezo, da so enako stari kot oni, zahtevali tudi fotografije, na katerih so bili pomanjkljivo oblečeni,

Veste, kaj vse otroci počnejo na spletu?

Starši ...

... zaščitite računalnik in mobilno napravo s požarnim zidom in protivirusnim programom, ki ga redno posodablajte,

... računalnik postavite v dnevni prostor in skupaj z otroki raziskujte splet. Pustite jim, da vas tudi oni naučijo česa o novih tehnologijah,

... določite družinska pravila, koliko prostega časa na dan ali na teden lahko otroci preživijo na spletu,

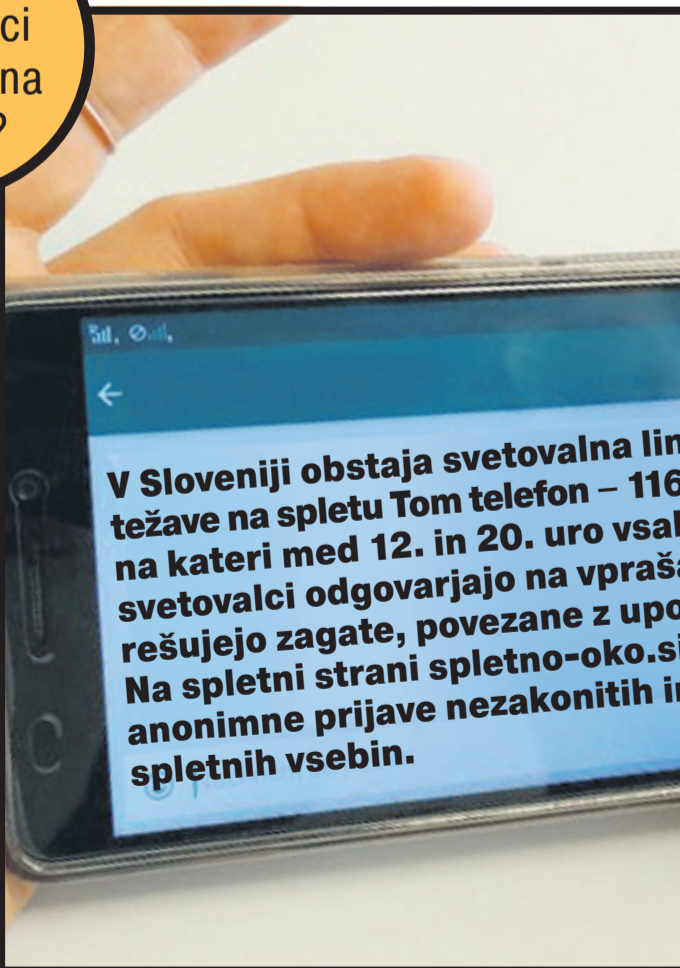
... naj prepoved uporabe spleta ne bo način reševanja morebitnih težav. Z otroki se pogovarjajte o tem, kaj počnejo na spletu,

... otroci naj na spletu ne objavljajo svojega naslova, telefonske številke, naslova elektronske pošte, šole, ki jo obiskujejo, in drugih osebnih informacij,

... naučite otroke, da pravila lepega obnašanja veljajo tudi na spletu in da ni nujno, da vse, kar preberejo ali vidijo na spletu, tudi drži,

... otrokom prepovejte, da bi se brez vaše vednosti sestajali s spletnimi »prijatelji«,

... noben filter za neprimerno vsebino ni stoodstoten. Filtri so morda primerna rešitev za mlajše otroke, pri večjih pa se ni priporočljivo zanašati nanje.

V Sloveniji obstaja svetovalna linija za težave na spletu Tom telefon – 116 na kateri med 12. in 20. uro vsa svetovalci odgovarjajo na vprašanja, rešujejo zagate, povezane z uporabo spleta. Na spletni strani spletno-oko.si so anonimne prijave nezakonitih in spletnih vsebin.

Imajo šole onemogočen dostop do spornih strani?

V primeru kršitev lahko učitelji mobilni telefon tudi odvzamejo

Kako lahko šola poskrbi za varnost na spletu, v Sloveniji ni določeno normativno, torej v pravilnikih ali zakonodaji. »Vodstva šol to urejajo sama. Sicer pa učenci in dijaki računalnike uporabljajo med učnim procesom, torej pod nadzorom učitelja, pri čemer šole skrbijo za osveščanje mladih o varni uporabi spleta in o pasteh, ki utegnejo tam prežati nanje,« so dejali na Ministrstvu RS za izobraževanje, šolstvo in šport. Zato smo v nekaterih šolah na Celjskem preverili, kako skrbijo za varnost, ali je splet pri njih prosto dostopen in ali morda onemogočijo dostop do spornih spletnih strani. To je namreč mogoče.

Na Gimnaziji Celje - Center (GCC) so vsi dijaki vključeni v mednarodno akademsko brezžično omrežje Eduroam in imajo dostop do storitev Office 365. Poleg tega je v šoli še interno brezžično omrežje, ki je rezervirano za dijake in jim omogoča tudi dostop do spleta. »Uporaba mobilnih naprav je dovoljena med odmori, pri čemer jih učitelji vključujejo tudi v pouk. Šolska pravila določajo postopek v primeru nedovoljene uporabe mobilne naprave - od opozorila do odvzema in hrambe v upravi šole. Tvrstnih kršitev je malo,« pravi ravnatelj GCC Gregor Deleja, ki poudarja, da v šoli dijakom o varnosti na spletu tudi predavajo. Novembra bodo pripravili tudi tematski teden o relativno novem pojavu, ki se imenuje nomofobija (strah pred

obilno nedosegljivostjo). »Dijakom so računalniki na voljo v knjižnici, računalniški učilnici, dijaškem kabinetu in naravoslovnem laboratoriju. Dostopa ne omejujemo,« dodaja Deleja. Vsak dostop do spletnih strani, ki so sporne zaradi varnosti ali vsebine, sistem zazna in o tem obvesti administratorja omrežja. Nadzorovani so tudi prenosi datotek, ki jih lahko administrator odstrani v primeru sporne vsebine. V šoli primera spletnih zlorabe dijakov še niso imeli.

Nekdaj odvzemov je že bilo

V I. osnovni šoli Celje je wi-fi omogočen samo za učitelje. Pri tem razmišljajo o Eduroam omrežju, s katerim bi poenotili način pokritosti in hkrati zanesljivo nadzorovali sistem. »Uporaba mobilnih telefonov v času pouka in odmorov ni dovoljena. V primeru neupoštevanja tega dogovora obvestimo starše. V primeru nadaljnje kršitve učencu telefon odvzamemo in ga ob koncu pouka izročimo staršem ali učencu ob predhodnem obvestilu staršem,« pravi pomočnik ravnatelja Marjan Kuhar. Do zdaj so imeli dve ali tri kršitve in odvzem telefona.

Je pa uporaba spleta na računalnikih dovoljena ob prisotnosti učitelja v računalniški učilnici, knjižnici in posameznih učilnicah. Na računalnikih ni blokad spletnih strani, saj lahko učenci dostopajo do spleta samo pod nadzorom. Tudi v tej šoli do zdaj primera

zlorabe otrok ali vdora v računalniški sistem niso imeli.

Tudi zlorabe ...

Za dostop do wi-fi omrežja na območju OŠ Dobje morajo učenci podpisati sporazum, v katerem je opredeljeno, kaj je dovoljeno in kaj ni. Če kršijo pravila, jim je prost dostop odvzet. Nadzor nad tem ima računalničar. »Uporaba mobilnih telefonov je v šoli dovoljena med odmori in po pouku. Tudi za potrebe pouka jih včasih uporabljajo. Prepovedani so tudi v telovadnici, na igrišču in med aktivnim odmorom. Če učenec krši pravila, mu učitelj telefon odvzame in ga odnese k ravnateljici. Mesečno se to zgodi do štirikrat,« je povedala Suzana Plemenitaš, ravnateljica OŠ Dobje.

V šoli opozarjajo otroke na varnost na spletu, pri čemer računalničar redno preverja zgodovino obiskanih strani na šolskih računalnikih. »Vsako leto naletimo na kakšno zlorabo. Prišlo je do kraje gesla za elektronska sporočila, kraje identitete na Facebooku, zmerjanja sošolcev, nepripravega pisanja o učiteljih, objave neprimernih fotografij ... Težave sproti rešujemo, policije še ni bilo treba klicati,« je dodala Plemenitaševa. Dodaja, da šola ne more biti prostor, ki dostop do spleta onemogoča. »Je pa naloga vseh strokovnih sodelavcev, da učence naučimo, kako se je treba na spletu obnašati in kje prežijo nevarnosti. Tudi na socialnih omrežjih mora-

mo biti učencem vzor,« zaključuje sogovornica.

Kot pravi ravnatelj III. osnovne šole Celje Aleksander Verhovšek, imajo na območju šole sicer brezžično omrežje, vendar učenci do njega nimajo dostopa. Med poukom in odmori uporaba mobilnih telefonov ni dovoljena. Če kdo to krši, sledi odvzem telefona, ki ga nato

izročijo staršem. Omejenega dostopa do posameznih spornih spletnih strani v šoli nimajo. Šolarji na računalnikih do spleta dostopajo v računalniški učilnici, kjer sporne strani sicer niso blokirane, je pa uporaba računalnikov ves čas pod nadzorom učiteljev in strokovnih delavcev. Enako je tudi pri uporabi računalnikov v prostorih knjižnice.

OB ROBU

Vzgajajo vendarle starši ...

Če ste starši in med službo preverjate svoj profil na socialnih omrežjih ali brskate po spletu, potem je od otrok nesmiselno zahtevati, da tega oni ne smejo početi med šolskimi obveznostmi. Oziroma to lahko zahtevate od njih, a je vprašanje, ali bo zahteva padla na plodna tla ali v vodo.

Če imate mobilni telefon ves čas pri roki, tudi ko se ukvarjate z otroki, ste z njimi na sprehodu, ne morete pričakovati drugačnih vzorcev od njih.

Ko je vaš otrok na igrišču, vi pa ste na kavici in vmes pošiljate sporočila po mobilnem telefonu, je to vzorec, ki ga slej ko prej osvoji tudi otrok. Ker vas opazuje.

Če se doma ne ukvarjate z otroki aktivno, ampak namesto tega sedete za računalnik, »ker morate nujno nekaj še opraviti«, bo nekoč enako storil tudi otrok. Pravzaprav ne nekoč. Mogoče že jutri.

Šole lahko storijo marsikaj. Nekaj prepovedo, nekaj dovolijo. Vzgjajajo pa starši.

Šole lahko vzamejo otroku mobilni telefon, če ga uporablja med poukom. In ga nato izročijo staršem, ki so še dan prej brskali po svojem »mobilcu«, medtem ko naj bi se ukvarjali z otrokom ...

Tudi policija lahko stori marsikaj. Težava je le, da imajo danes otroci dostop do boljše mobilne in računalniške tehnologije, kot je tista, s katero policisti preiskujejo spletno zlorabo otrok ...

Spletni nasilneži prehitujejo preventivo in kurativo. Na žalost. Ker jim družba s slabim zgledom najmlajšim to omogoča.

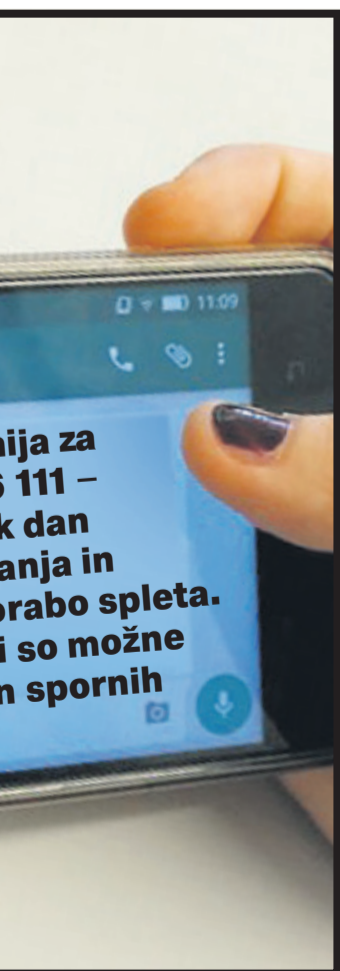

SIMONA ŠOLINIČ

ječ žrtev

nato so te fotografije razposiljali naokoli.

Nekaj takšnih primerov so starši tudi prijavili na policiji, vendar vendar vsi tega ne storijo, saj jim otroci ne zapajo vsega, zato mnogo staršev sploh ne ve, da je morda otrok žrtev zlorabe. Lani so učenci ene od osnovnih šol na socialnem omrežju oblikovali tudi skupino, v kateri je bila komunikacija neprimerna, o čemer je bila obveščena tudi šola, ki je o tem obvestila tudi starše. V šolah je sicer dostop do spleta omejen, pri čemer otroci najbolj do spletnih vsebin dostopajo od doma, zato je nadzor staršev toliko bolj pomemben.

Kaj storiti, če otrok postane žrtev spletnega izsiljevanja?

Glavno sporočilo evropskih policij je v tem primeru:

Ne ustrezite zahtevam in naj vas ne bo sram zadevo prijaviti policiji.

Ne pošiljajte dodatnih fotografij in ne nakazujte denarja.

Poiščite pomoč. Niste sami.

Shranite dokaze. Ne izbrišite ničesar.

Prekinite komunikacijo s to osebo.

Blokirajte jo.

Zadevo prijavite policiji.

Vir: Europol.si

Izvedenec: »Ni moril zaradi ljubosumnosti«

Obtoženi ni prenesel zavrnitve?

Sojenje Zvonetu Laubiču zaradi umora zaradi ljubosumnosti še ni končano. Lani aprila je na avtobusni postaji pred celjskim Citycentrom z nožem več kot 24-krat zabodel partnerko, ki je zaradi hudih poškodb umrla na kraju dogodka.

Tokrat so zaslišali izvedenko sodne medicine in patologinjo Simono Šramek Zatler. Kot je dejala, Laubičeva partnerka po vseh poškodbah, ki ji jih je zadal Laubič, ne bi mogla preživeti. Na telesu je imela sledi kar 24 vbodov z nožem in pet večjih vreznin. Že prvi vbod je bil hud in če je Laubič ne bi več napadal,

bi ženska morda še lahko preživela, vendar bi imela zelo hude posledice. A je o tem težko ugibati. Je pa bila za žensko usodna rana na vratu, saj ji je Laubič z enim od vbodov prerezal vratno arterijo. Šlo je za poškodbe, ki so izjemno boleče. Zaradi izkrvavitve je smrt nastopila hitro, je dejala izvedenka.

Za njo je pričal tudi izvedenec klinične psihologije Bojan Zalar. Ta je v svojem izvedenskem mnenju poudaril, da ljubosumje ni bilo razlog za umor, kar tudi Laubič ves čas trdi. Ampak da gre za splet vseh okoliščin njegove zveze s partnerko,

ki ga je po razpadu odnosa ves čas zavračala. Sojenje se bo nadaljevalo 17. oktobra, nekaj več časa za pregled računalnikov obtoženega in umorjene potrebuje namreč izvedenec telekomunikacijske stroke, ki bo podatke pregledoval skupaj s prevajalcem, saj je bilo kar nekaj komunikacije med Laubičem in partnerko tudi v španskem jeziku. Naj spomnimo, da je na enem prejšnjih sojenj pričala izvedenka psihiatrične stroke, ki je dejala, da je bila Laubičeva prištevnost v trenutku kaznivega dejanja zmanjšana, ne pa bistveno zmanjšana.

Tudi v drugo krivde ne prizna

Na hodniku buden, v sodni dvorani drema

V Celju se je v ponedeljek vendarle začelo ponovno sojenje Romeu Bajdetu, ki je predlani v Velenju umoril partnerko. Umoril jo je na ulici, zatem ko sta odhajala s koncerta v Rdeči dvorani. Njeno truplo je, zatem ko ga je nekaj časa pustil na ulici in odšel domov, dal v vozilo in ga odpeljal v zdravstveni dom. Bajde je bil lani že obsojen na 13 let zapora, a je Višje sodišče v Celju sodbo razveljavilo in okrožnemu sodišču naložilo, da mora še bolj podrobno presoditi o motivu za umor.

Višje sodišče Bajdetu ni odpravilo

pripora. Za zapahi bo do marca prihodnje leto, ko se mu bo pripor iztekel. Če sojenje do takrat ne bo končano, se bo Bajde branil s prostosti. Tokrat je na sodišče prišel v spremstvu pravosodnih policistov, v lisicah in s povito levo roko, saj se je v priporu poškodoval z električnim grelnikom vode. Ker je zaradi opeklin moral na zdravniški pregled, je na sodišču podal le svoj zagovor, medtem ko prič na sodišču niso zasliševali. Sojenje so vmes tudi prekinili zaradi njegovih bolečin.

Naj spomnimo, da je bil Bajde v preteklosti že pravno močno obsojen zaradi nasilnih kaznivih dejanj. Foto: SHERPA

Sodniku Zoranu Lenovsku je v zagovoru dejal, da obžaluje dejanje, ne prizna pa, da je partnerko umoril zaradi ljubosumnosti. Dejal je, da je v usodnem trenutku iz njega izbruhnila jeza zaradi vsega, kar se je nabiralo v njem. Partnerka ga je večkrat ovadila policiji, toda Bajde je dejal, da neupravičeno, saj je zanikal, da je bil do nje fizično nasilen. Priznal pa je, da jo je nadzoroval, predvsem telefonske razgovore, saj naj bi računi za telefon znašali tudi 500 evrov, zato je hotel vedeti, zakaj so stroški tako visoki, kar pa naj bi partnerka dojela kot psihično nasilje.

Potrdil je, da mu je usodnega dne počil film, ko mu je dejala, da bo poklicala policijo, češ da jo je napadel, kar pa – kot je dodal – ni res. Po odhodu s koncerta v velenjski Rdeči dvorani naj bi na ulici padla sama, le v trenutku, ko mu je rekla, da bo policiji dejala, da jo je poškodoval on, naj bi se mu »strgal«.

Na sodišču so prebrali tudi njegov zagovor s prvega sojenja, v katerem je omenjal večinoma negativne lastnosti partnerke kot mame in gospodinjice. In to, da ji nikoli ni grozil, da ji bo vzel otroka, če ne bo z njim. Sam je namreč bil na centru za socialno delo, kjer naj bi dejal, da on za otroka ne more skrbeti in naj bosta pri njej, če pa ne bo znala skrbeti zanj, da se strinja tudi s tem, da gresta otroka v rejništvo. Gre za odmeven primer tudi zato, ker je Bajde oče dveh dečkov, ki se ju je v medijih prijel naziv koroška dečka, ki sta se po dogodku znašla v rejništvu in ne pri starših pokojne Bajdetove partnerke.

Žena in sin sta m

Zatem ko je moškega napadel bik, sta se domislila neverjetne poteze in ga rešila pred smrtjo

Tako je v Brecljevem pri Šmarju pri Jelšah v nedeljo helikopter moral poškodovanega Guzeja odpeljati v mariborski klinični center.

Nedeljska nesreča pri kmetiji Guzejevih v Brecljevem pri Šmarju pri Jelšah bi se v nedeljo lahko končala tragično, če ne bi Jožica in sin Janko kljub hudim okoliščinam ravnala razsodno in se ne bi v trenutku, ko bi lahko 50-letni Jožef Guzej zaradi pobesnelega bika izgubil življenje, domislila, kako ga bosta pred njim rešila.

Nesreča se je zgodila približno ob 13.30. Na ograjenem pašniku je bilo več glav govedu, med drugim tudi več kot tisoč kilogramov težak

S takšnim nakladačem sta Jožica in Janko rešila Jožefa Guzeja. Če ga ne bi naložila vanj, bi Jožef med zaganjanjem bika zagotovo umrl.

u rešila življenje

bik. Temu je nekako uspelo pobegniti iz ograjenega prostora. Najprej naj bi ga opazil ravno 50-letni Jožef Guzej. Ko ga je poskušal spraviti na-

zaj v ogrado, je bik podivjal. Takrat je očetu na pomoč priskočil sin Janko, a bika nista mogla več obvladati.

Premetaval ga je po terenu

50-letnika je bik zbil, nato ga je s čelnim delom glave in z rogovi potiskal po tleh. Bika ni uspel pomiriti niti 30-letni sin, ki je prav tako poškodovan. »Vse se je dogajalo izredno hitro. Mami sem zaklical, naj uporabi traktor in nakladač, da bova

rešila očeta,« je dejal Janko. Jožefova žena Jožica je sedla na traktor in se pripeljala v neposredno bližino, Janko pa je hudo poškodovanega očeta s tal nekako spravil v nakladač, da ga je Jožica lahko dvignila in skupaj s sinom odpeljala od podivjanega bika.

Vmes je h Guzejevim prispel tudi sosed, ki je pomagal pri reševanju in se je pred bikom pravočasno umaknil v osebno vozilo, v katerega se je bik zaletaval in ga popolnoma poškodoval. Sosed na srečo ni dobil poškodb. Na kraj so prišli tudi policisti in reševalci iz Šmarja pri Jelšah. Slednji nikakor niso mogli do poškodovanega Jožefa, saj se je bik zaganjal tudi v reševalno vozilo. Iz celjskega operativnokomunikacijskega centra, kjer so ves čas spremljali potek dogajanja pri Guzejevih, so vzpostavili stik z veterinarsko inšpektorico, ki je glede na okoliščine in to, da so morali na terenu reševalci priti čim hitreje do poškodovanega Guzeja, izdala ustno odločbo, da lahko policija bika ustrelji.

Policija je nato to tudi storila, v bika naj bi streljala celo večkrat. V Brecljevem je moral pristati tudi helikopter, saj so bile Guzejeve poškodbe izredno hude, zato so ga odpeljali v UKC Maribor. Rehabilitacija naj bi bila dolga, saj ima poškodbe skoraj po celem telesu, tudi nekaj zlomov kosti. Pri Guzejevih so še danes šokirani zaradi dogodka, sinove poškodbe pa so bile na srečo blažje, po prvi pomoči in opazovanju v celjski bolnišnici so ga izpustili domov.

Sšol, foto: BO

Višje sodišče potrdilo oprostilno sodbo

Ernest Plesnik in Stanislav Dečman nista odgovorna za smrt treh mladih v apartmaju na Rogli

Višje sodišče v Celju je potrdilo odločitev celjskega okrožnega sodišča v primeru sojenja za odgovornost za smrt treh mladih v apartmaju v naselju Hudinja na Rogli januarja 2012. Trojica je umrla zaradi zadušitve s smrtno nevarnim ogljikovim monoksidom. Okrožno sodišče je namreč lani decembra oprostilo Ernesta Plesnika in Stanislava Dečmana, ki jima je tožilstvo očitalo kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti.

Mladi smučarji so januarja 2012 umrli v apartmaju zaradi plina, ki se je sproščal v prostoru, ker naj bi sočasno delovala plinska peč na tako imenovani notranji vlek in kamin. To naj bi povzročilo kopičenje smrtnega plina, ki je pokončal vse tri mlade. Plesnik je lastnik apartmaja, v katerem se je zgodila tragedija, Dečman je bil član komisije za opravljanje tehničnega pregleda v apartmaju pred njegovim odprtjem.

Prvemu je tožilstvo očitalo, da ni zagotovil rednih pregledov plinske peči in dimnih vodov, vendar je Plesnik trdil, da bi ga kot lastnika in nepoznavalca na področju poznavanja delovanja plinskih peči na takšno neskladnost morali opozoriti že pri tehničnem pregledu, saj potem delovanja kamina sploh ne bi dopustil. Dečman je bil obtožen, ker kot član komisije pri opravljanju tehničnega pregleda naj ne bi ravnal v skladu s pravili. Vendar je sam trdil nasprotno: da je ves čas opozarjal, da mora biti dokumentacija ustrezna. Sodišče je nato oba obtožena oprostilo. In temu so zdaj pritrdili tudi višji sodniki. Za Plesnika so tudi sami ugotovili, da je na lastno pobudo dosegel čiščenje dimnikov, ker koncesionar tega vsako leto sploh ni opravljal. Pritrdili so tudi Dečmanovim navedbam, da je opozarjal na neskladnost dokumentacije in da mu je

bila »z izdajo uporabnega dovoljenja brez upoštevanja njegovih pripomb odvzeta vsakršna možnost podajanja dokončnega stališča o ustreznosti strojne inštalacije v apartmaju«.

Kot smo že pisali, je ravno ta proces posredno nakazal na široko problematiko, na katero opozarjamo že več let: da so plinske peči na notranji vlek v številnih objektih na Celjskem vgrajene napačno in v neustrezne dimniške napeljave. Številni lastniki na našem območju so se tega počasi že začeli zavedati, na kar kažejo novi zunanji dimniki na stanovanjskih stavbah. V Sloveniji naj bi bilo takšnih plinskih peči več kot deset tisoč. In sodeč po primeru Rogla, so vsi lastniki takšnih peči lahko potencialni storilci kaznivih dejanj, če plin na takšen način usmrti ali poškoduje družinske člane ali prijatelje na obisku.

Sšol

Tragedija se je zgodila v apartmaju v Hudinji na Rogli. Foto: SHERPA

Vabil naj bi jo v vozilo

Pred dnevi je po Facebooku zaokrožil zapis mame iz Šoštanja o neznanem moškem v rdečem kombiju, ki naj bi njeni mladoletni hčeri ponujal čokolado in jo vabil v vozilo. Ker tega deklica ni storila, naj bi ji moški celo sledil. Kot so nam povedali na celjski policiji, je deklica v razgovoru s policijo povedala nekoliko drugače, a kljub temu policija okoliščine preverja.

Do danes moškega, ki naj bi vozil takšno vozilo in ki bi ustrezal opisu, kot sta navedli mama oziroma deklica, niso izsledili. Na območju Velenja in Šoštanja je to letos edina

takšna prijava, res pa je, da jih je bilo lani predvsem v Šoštanju kar nekaj. »Vsi opisi so bili različni. Število prijav podobnih dejanj se je lani povečalo, ko so policisti preventivno o samozaščitnih ukrepih seznanjali solarje, starše in učitelje tako s pomočjo šol kot tudi lokalnih medijev. O slehernem primeru smo temeljito zbirali obvestila na terenu. Na območjih in v času, ko naj bi se navedeni primeri dogajali, so policisti opazovali opazovanje v uniformi in civilu. V nobenem primeru do zdaj ni bilo potrjeno, da je šlo za kaznivo dejanje,« so sporočili iz Policijske uprave Celje.

Na seznamu še kar nekaj prič

Tudi pretekli teden se je nadaljevalo zaslišanje prič v sodnem procesu zoper nekdanjega večinskega lastnika Klasja Tomaža Ročnika ter nekdanjo direktorico Klasja Dragico Veršič.

Kot je znano, jima tožilstvo očita zlorabo položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti zaradi domnevno sporne prodaje premoženja Klasja Ročnikovi družbi Millcom. Kupnina je bila še isti dan bila nakazana nazaj Millcomu kot avans za najem prostorov in opreme v Klasju. Prenos nepremičnin naj bi bil po besedah Veršičeve začasna rešitev, da bi zavarovali premoženje Klasja pred takratnimi denacio-

nalizacijskimi upravičenci. Nova Ljubljanska banka naj bi sicer nato pritiskala, da naj družba Millcom nepremičnine prenese nazaj na Klasje. Pretekli teden je pričal nekdanji direktor Kograda Igem Oto Brglez. Gre za hčerinsko družbo znotraj sistema, ki ga je takrat obvladoval Ročnik. Tema tokratnega zaslišanja je bila nepremičnina v Laškem, ki je služila kot nederavno plačilo pri dolgu, ki ga je imela ta družba z družbo Igem Gradnje, ki je spadala v isto skupino. Na vprašanje tožilke, kdo je bil lastnik te nepremičnine in ali je to morda bilo Klasje, Brglez ni znal odgovoriti. Sojenje se bo z zasliševanjem prič nadaljevalo v teh dneh.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Jesenski program Start: up Celje 2017

Program je namenjen hitremu in učinkovitemu razvoju inovativnih idej in njihovem testiranju na trgu. Namenjen je posameznikom in ekipam, ki imajo idejo, so že naredili prve korake v smeri konkretizacije ter želijo preveriti poslovno zanimivost svoje zamisli.

Če iščete zunanje financiranje, kot nalašč za vas!

Program je tudi odlična priprava za tiste, ki iščete zunanje financiranje javnih ali zasebnih virov. Ob koncu programa boste imeli postavljene temelje svoje ideje, kar je osnovni pogoj za iskanje denarja.

Zakaj v program?

V okviru programa boste prejeli:
celovit sklop delavnic za podjetniški napredek po

najnovjših metodah, konkretne nasvete za svoj izdelek oz. storitev, mentorja, ki načrtuje in spremlja vaš napredek, pomoč pri pripravi prijave za programe P2, SK75 ali zasebnega investitorja.

Kašen napredek lahko pričakujete?

Spoznali boste orodja za preveritev ključnih elementov svoje ideje:

vitek okvir (»Lean Canvas«) za načrtovanje poslovnega modela,

okvir ponudbe vrednosti (»Value Proposition Canvas«) za opredelitev idealnega kupca in lastnosti produkta,

pristajalna spletna stran (»Landing page«), ki jo bo izdelal vsak udeleženec,

ankete in intervjuji - kako z različnimi metodami na terenu preverjati elemente poslovnega modela,

prototip (»MPV«) za preverjanje ključnih elementov vitkega okvirja.

Način dela

Program je namenjen razvoju konkretnih podjetniških idej. Predstavlja celoto, zato je pomembno, da se udeležite vseh delavnic in aktivno opravljate dogovorjene naloge. Vsaka delavnica je sestavljena iz

treh delov. Uvod delavnice je namenjen predstavitvi teme in razjasnitvi ključnih spoznanj iz gradiv, ki jih udeleženci prejmejo vsaj pet dni pred srečanjem. Drugi del je namenjen implementaciji gradiv v proces razvoja idej podjetniških ekip. Tretji del je namenjen predstavitvi konkretnih nalog do naslednjega srečanja.

INKUBATOR savinjske regije

Ste na začetku podjetniške poti oziroma o njej še razmišljate?

Inkubator Savinjske regije organizira sklop šestih podjetniških delavnic, ki je namenjen vsem, ki začnejo ali so na začetku svoje podjetniške poti.

Prijave so možne do 5. oktobra 2017.

Prijavnica: <https://goo.gl/forms/zZzVRaPzw612Etze2>

Udeležba je za izbrane ekipe in posameznike brezplačna. Za več informacij pišite na info@inkubatorsr.si.

Imate podjetniško idejo, pa ne veste, kako jo uresničiti?

INKUBATOR
savinjske regije

V jesenskem programu Start: up Celje 2017 vam nudimo sklop delavnic, ki vas bodo popeljale od ideje do produkta.

PROGRAM DELAVNIC:

Razvoj ideje po najnovjših metodah
Konkretni nasveti za vaš izdelek oz. storitev
Mentor, ki načrtuje in spremlja vaš napredek

Udeležba na delavnicah je brezplačna. Več informacij in prijava na: www.startupcelje.si

olimobile.com

- Prodaja rabljenih osebnih in dostavnih vozil z garancijo
- Najem osebnih in dostavnih vozil
- Ugodni krediti in leasing za vsa vozila
- Možnost menjave staro za novo ali staro za staro

Olimobile d.o.o., Cesta na Vrbje 7, 3310 Žalec
041 776 776 www.olimobile.com

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA

Ul. M. Grevenbroich 9, Nova vas, 3000 Celje
Tel.: 031 843 029
www.siviljskiservisflickca.com

KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje
"EKSPRES" POPRAVILA

NOVO: Pe Laško
tel.: 031 288 908
Trubarjeva ulica 1

DELOVNI ČAS: pon. - pet.: od 8. do 18. ure; sob.: od 8. do 13. ure

BIROSERVIS
ALEŠ ŽOLNIR s.p.

Cesta Talcev 2, 3212 Vojnik
Tel/fax: 03 54 71 127, gsm: 070 33 66 77
e-mail: info@biroservis-zolnir.si, splet: www.biroservis-zolnir.si

Znižujemo stroške tiskanja
Najem, servis, prodaja tiskalnikov in MF naprav

Ponosni sponzor
KK Tajfun našega državnega prvaka.

20 let
INSTALACIJE VERHOVŠEK

INSTALACIJE VERHOVŠEK GSM: 051 429 138, tel., fax.: 03 577 13 97
www.instalacije-verhovsek.si E-mail: instalacije.verhovsek@gmail.com

GRADBENA TRGOVINA

AKCIJSKA PONUDBA
20.99€
kamen, m²

TRGOVINA G7 D.O.O., Spodnje stranice 16, Stranice
Tel: 03/57-62-377
GSM: 051-612-666
tomaz.gorsek@trgovina-g7.com
www.trgovina-g7.com

BIRObit

BIRO BIT servis in trgovina d.o.o. tel: 03 4256100
Teharska cesta 24, fax: 03 4256124
3000 Celje e-naslov: info@birobit.si
www.birobit.si

- PRODAJA PISARNIŠKEGA-POTROŠNEGA MATERIALA TER BIRO-RAČUNALNIŠKE OPREME
- NAJEM TISKALNIKOV IN MF NAPRAV
- VZDRŽEVANJE BIRO-RAČUNALNIŠKE OPREME

Canon ACCREDITED PARTNER 2017
E-trgovina p.220.birobit.si
hp Partner First Silver

MERZELJ
Jerica Merzelj Gojznikar, s.p.

KAPLJA VAS 46, PREBOLD
03/705-31-86

INOX DIMNIKI PO NAROČILU
IZDELKI IZ INOX PLOČEVINE www.merzelj.si

RAZREZ, KRIVLJENJE, VARJENJE, KROZENJE

PONOSNI na SVOJE BARVE!

aero

VULKANIZACIJA
MULEJ
AVTOPRALNICA

KARTON ZVESTOBE: **10. PRANJE ZASTONJ**

Za Ano in Tino še Martin Srabotnik

Celjski kajakaš iztisnil zadnje atome moči za ekipni bron na SP

Zdravstvene težave vrhunskih celjskih športnikov tik pred odločilnimi nastopi so se nakopičile v krajšem obdobju. Mnogi so stisnili zobe, med njimi tudi pred leti Lucija Polavder in Urška Žolnir, najbolj pa njuni klubski kolegi, lani Ana Velenšek na OI in letos Tina Trstenjak na SP.

V torek je to moral storiti tudi član Kajak-kanu kluba Nivo Celje Martin Srabotnik – za prvo celjsko medaljo s članskega SP. »Zame ima medalja zlat lesk. Še dan pred tekmo ni bilo jasno, če bo lahko nastopil. V torek zjutraj je zaužil antibiotik, potem pa vrhunsko odpeljal. Na cilju, ko naša ekipa niti približno ni vedela, kje bo pristala, je legendarni Peter Kauzer potrepljal našega Martina.«

Valovi za obup

Na lepi, a zahtevni progi v Franciji sta ob Srabotniku odličji prejela Ljubljančan Žan Jakše in Hrastničan Peter Kauzer. Če ne bi imeli dveh kazenskih sekund, bi bili prvaki. Tudi šampioni Čehi

Fotografija je nastala trenutek zatem, ko je bilo jasno, da je slovenska reprezentanca med dobitnicami medalj. Naši asi so se postavili v enakem vrstnem redu (z leve), kot so veslali. Martinov izraz na licu izžareva srečo, obenem pa tudi izdaja popolno izčrpanost.

in srebrni Francozi so imeli po en dotik. Martin je količek udaril s prednjim delom čolna, zato je bil olimpijski podprvak Kauzer zelo kritičen do pripravljavcev proge: »Ne vem, zakaj so bila vratca tako nizka, ko je voda zelo nihala. Določenih vratcih, ki so čisto blizu vode, se skoraj ni možno izogniti. Zase lahko rečem, da sem edino napako naredil v zadnjih protitočnih vratcih, a ni vplivala na rezultat. Tam smo se dobro ujeli, Žan je priključil in lepo smo odpeljali do cilja. To je zame šele druga moštvena kolaj-

na, čeprav sem nastopil že na enajstih svetovnih prvenstvih.« Kauzer je vozil prvi, takoj za njim pa Srabotnik, ki je moral opazovati tako Kauzerja kot tudi Jakšeta, ki je veslal za njim.

Ni se mogel izogniti

Telefon Martina Srabotnika je sporočal, da je lastnik nedosegljiv. Pomagala sta Dušan Konda in Martinova mama Bojana, nakar je trener Aleš Kuder sporočil, da Martin – spi. Po slavnostni podelitvi odličij si je nemu-

doma vzel čas za počitek. Zelo oslabel nas je kaj kmalu poklical. Spremenjen glas je pričal, da je njegova telesna temperatura še vedno previsoka. »Hvala za čestitke. V spodnjem delu sem bil utrujen, imeli smo težave s prenizkimi vratci. Odpeljali smo dobro in zelo smo zadovoljni s tretjim mestom.« Usodni ali pa bolje rečeno skoraj usodni trk s količkom se je pripetil že pri tretjih vratcih. »Voda niha za precej centimetrov. Dvignila se je prav v tistem trenutku, ko sem imel čoln pod količ-

Dušan Konda: »V torek zjutraj je zaužil antibiotik, potem pa vrhunsko odpeljal. Na cilju, ko naša ekipa niti približno ni vedela, kje bo pristala, je legendarni Peter Kauzer potrepljal našega Martina.«

Na državnem prvenstvu v Celju je bil Martin Srabotnik (v sredini) zdrav, zato je ugnal Petra Kauzerja (levo) in Žana Jakšeta. V enakem vrstnem redu, kot stojijo z leve, so veslali po progi.

kom. Nisem se uspel izogniti trku, udaril sem ...« je malce otožno priznal Martin. Zanimalo nas je, če se bo lahko spočil do kvalifikacij v posamični konkurenci, ki so bile včeraj. Znova je navdušen. V prvi vožnji je postavil enajsti čas in si prepričljivo zagotovil jutrišnji nastop (polfinale

14,02, finale 17,47). Martin je spet takoj odšel v posteljo, saj še »ni pravi«. Kauzer je bil šele 26., a med zeleno trideseterico in ni potreboval popravnega izpita v drugi vožnji.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA
KZS

Izjemna vratarja Pridigar in Jurhar

Za nogometaši v 1. slovenski nogometni ligi so prve »povratne« tekme, prvenstvo se je namreč prevesilo v drugo četrtino. Poraza Rudarja in Celja sta preprečila izvrstna vratarja.

32-letni Mariborčan Marko Pridigar je v Domžalah zaustavil številne nevarne strele gostiteljev, odlični strel Maryja pa je prinesel celo tri točke: »Zmaga je na nek način senzacionalna, toda v zelo izenačeni slovenski ligi stremimo proti trem točkam na sleherni tekmi. Eno je namreč papir, drugo pa igrišče. Prav tega se moramo zavedati v soboto, ko bomo gostovali pri Ankaranu.« Objemanje je dolgo trajalo, veliko čestitk, tudi od trenerja, je prejel Leon Črnčič: »Domžale imajo vrhunsko ekipo in takšna zmaga v gosteh je za vzpodbudo zelo dobrodošla. Naša zagon in borbenost sta bila vrhunska.« Trenerju Marijanu Pušniku so (pre)mnogi prerokovali slabo sezono v Velenju, trmastega Korošca pa je to očitno še bolj podžgalo: »V prvem delu smo imeli celo več priložnosti od domačinov, ki so kasneje pritisnili proti našim bratom, a se je izkazal naš vratar. Določena obdobja v naši igri me navdihujejo z optimizmom.«

V soboto se bo Pušnik po kosilu le sprehodil od svojega bivališča do stadiona; Ankaran še vedno »domače« tekme igra v Dravogradu. »Knapki« imajo priložnost, da sami ostanejo na tretjem mestu, kajti Gorica mora v Stožice ...

Junak je najstnik

Celje je na lestvici sedmo z enajstimi točkami. Tisoč gledalcev ni videlo gola na obračunu z Olimpijo, ki je bila boljša. A pred celjskimi vrati je, tudi čudežno, vselej uspešno posredoval vratar Metod Jurhar. Do 7. decembra bo najstnik, pred vrati pa deluje, kot da ima za seboj vsaj pet prvoligaških sezon. »Olimpija je dokazala, zakaj je vodilna ekipa prve lige. Nismo prejeli gola, kar je zelo pomembno. Celotna obramba mi je bila v pomoč,« je bil kratek Jurhar. Tretjo zaporedno domačo tekmo bodo Celjani odigrali jutri proti ranjenim in razjarjenim Domžalčanom.

Smernice videne z Gorico

Celjski prvoligaš je v osmi finala pokala NZS izločil Dravo (3:0) in se bo v četrtfinalu pomeril z Muro. Prva tekma bo 18. oktobra v Celju, povratna pa teden dni kasneje v Murski Soboti. Celjski

Lestvica 1. SNL						
OLIMPIJA	10	7	3	0	21:	4 24
MARIBOR	10	7	3	0	19:	7 24
GORICA	10	5	1	4	11:	11 16
RUDAR	10	5	1	4	10:	11 16
DOMŽALE	10	3	3	4	19:	13 12
KRŠKO	10	3	3	4	17:	19 12
CELJE	10	2	5	3	10:	13 11
ALUMINIJ	10	2	4	4	13:	16 10
ANKARAN H.	10	1	3	6	11:	24 6
TRIGLAV	10	0	4	6	8:	21 4

Šampion se je z dvignjeno glavo poslovil od pokalnega tekmojanja. Tretjeligaš se je na stadionu Olimp uspešno upiral Gorici. Potem ko je šele v 73. minuti prejel gol, je ob koncu izgubil s 3:0. Trener Oskar Drobne se je z mislimi vrnil na visoke cilje v tretjeligaški konkurenci: »Naša želja je prvo mesto, ki vodi v kvalifikacije. Fantom čestitam za prikazano proti Gorici.« Zelo opazen je bil na levi strani obrambe in tudi napada Urh Pfeifer: »Lahko smo ponosni nase. V prvenstvu smo imeli v uvodu zahteven razpored in menim, da smo sposobni osvojiti prvo mesto.« Presenetil je trener večkratnih državnih prvakov Novogoričanov Miran Srebrnič: »Nič nismo prepustili naključju, zato smo si nasprotnike predhodno ogledali. Prikazali so dostojen odpor, ni nam bilo lahko.«

DEAN ŠUSTER

V rumeni majici je Jan Kokalj, ki je z lepo prednostjo postal članski državni prvak v cestnem teku na deset kilometrov. Povsem levo v oranžni majici je bivši član Kladivarja Mitja Krevs, ki je zmagal v polmaratonu.

Vse se je začelo s Fedorjem Gradišnikom ...

V okviru 5. Konjiškega maratona je bilo državno prvenstvo v cestnem teku na deset kilometrov. Med člani je zmagal atlet celjskega Kladivarja Jan Kokalj. V »solo« teku je le za devet sekund zgrešil državni rekord v kategoriji mlajših članov. Izjemno perspektiven dolgoletni član Kladivarja Mitja Krevs je bil drugi. V kategoriji mlajših članov je zmagal Alen Lamper, varovanec Petra Sveta. Za njim sta v cilj pritekla člana Konjiške atletske šole Martin in Jakob Tome. Med starejšimi mladinkami

Celjski klub je zabeležil še dve zmagi. Najhitrejši v kategoriji mlajših mladincev je bil Alen Lamper, varovanec Petra Sveta. Za njim sta v cilj pritekla člana Konjiške atletske šole Martin in Jakob Tome. Med starejšimi mladinkami

je s konkurenco pometla Vita Štefane, za njo se je uvrstila domačinka Maruša Mlakar. V kategoriji starejših mladincev je bil drugi Velenjčan Teodor Majcenovič.

Atletskemu društvu Kladivar je bila v bolgarski Stari Zagori tudi uradno zaupana organizacija balkanskega prvenstva za veterane prihodnje leto v Celju. Na balkanskem veteranskem prvenstvu se je minuli konec tedna pričakovano najbolj izkazal Marko Božiček. Trikrat je zmagal (400 m, 400 in 100 ovire), enkrat je bil drugi (200 m). Dve zlati medalji je osvojila Zvonka Blatnik (100 in 400 m). Zlate medalje so si priborili še Damjan Gril (palica), Jože Škodnik (800

m) in Valter Moljk (višina), ki je v zbirko dodal še srebro (troskok) in bron (daljina). Dvakrat je bila tretja Margareta Guček Zakošek (100 in 200 m), enkrat pa je bil tretji Aljaž Klarič (200 m). Desanka Grajzl Čalasan, ki tokrat ni tekmovala, je bila proglašena za najboljšo balkansko veteranko za leto 2017.

V nedeljo bo minilo sto let od rojstva Fedorja Gradišnika, dolgoletnega in izjemno uspešnega predsednika Atletskega društva Kladivar. V soboto se bo njegovemu spominu poklonilo atletsko društvo. Na stadionu, ki ga je sam pomagal graditi, bodo ob 11. uri odkrili spominsko ploščo.

DEAN ŠUSTER
Foto: GrupA

Iz Zagreba veseli, z Danske razočarani

V Podsusedu blestel Lesjak, v Aalborgu Mlakar

Prvič po letu 2000 so se rokometiški Celja Pivovarne Laško uspeli izogniti porazu v Zagrebu. V četrtem krogu lige Seha so iztržili neodločen rezultat (25:25), ki ga je s svojimi obrambami omogočil – in celo ponudil priložnost za zmago – izjemno razpoložen vratar Urban Lesjak. Z 20 zaustavljenimi strelji je spomnil na čase, ko je pred celjskimi vrati kraljeval Dejan Perić. »Lesi« je dodal še gol in skupaj z Borutom Mačkovškom, Jako Malusom, Galom Margučem in ostalimi razorožil domačo četo, ki je imela po pričakovanjih krepko pomoč pri slovaških sodnikih.

»Cel dan je bil čuden, tudi potovanje in tekma. Zaradi prometnih težav smo zelo pozno prišli v dvorano in srečanje se je začelo s petnajstminutno zamudo. V drugem delu smo zaostajali celo za pet golov in zdelo se je, da je Zagreb že odločil tekmo. Toda imeli smo fenomenalnega Lesjaka. S točko moramo biti zadovoljni, čeprav smo imeli zadnji napad in strel za zmago,« je

Žiga Mlakar je madžarskemu prvaku zabil osem golov, danskemu pa štirinajst in je trenutno najboljši strelec med evropsko elito.

bistvo povzel trener **Branko Tamše**.

Strelnski rekord Mlakarja

V drugem krogu skupine B rokometne lige prvakov je Žiga Mlakar na Danskem

dosegel 14 golov in s tem postavil rekord med igralci Celja v ligi prvakov, a to žal ni bilo dovolj niti za točko. Aalborg je bil boljši z 32:30. V 55. minuti so gostje z golom Matica Suholežnika izenačili na 28:28, toda ro-

bustni krožni napadalec je v naslednji obrambni akciji prejel rdeči karton po tretji dvominutni izključitvi in Danci so znova ušli za dva gola. Približno minuto pred koncem je Mlakar znižal na 31:30, a je na drugi strani

Celjski rokometiški Luka Žvižej se iz Maribora seli v Nemčijo. Tamkajšnji prvoligaš Minden je zaradi poškodbe ostal brez prvega levokrlnega igralca in je v svoje vrste povabil najboljšega strelca slovenske reprezentance vseh časov. Za Žvižēja je to precejšnje zadoščenje, potem ko po koncu zadnje sezone ni našel skupnega jezika s celjskim klubom in je okrepljen mariborskega. Čeprav bo decembra dopolnil 37 let, je pred začetkom sezone v vijoličastem dresu na prijateljski tekmi evropskemu velikanu PSG zabil devet golov.

zadel Pedersen. Možnosti za preboj iz skupine vsekakor niso izgubljene. Žiga Mlakar je vseh 14 golov dosegel iz igre: »Znova smo storili preveč napak. Obe ekipi sta hitro tekli. Gostitelji so bili boljši, Lahko smo zadovoljni s pristopom, saj se ob občutnejšem zaostanku nismo predali. Slabe stvari moramo popraviti in v soboto poskušati presenetiti favorite.« V soboto bodo na parket dvorane Zlatorog stopili igralci poljskih Kielc, evropski prvaki leta 2016. Med njimi bo tudi bivši izjemen »pivovar« Blaž Janc. Pomerila se bosta brata Dušebajev, Alex, ki ga vodi oče Talant, in »celjski« Daniel.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA

Občasni reprezentant Urban Lesjak je znova opozoril nase, tudi selektorja Veselina Vujovića.

Ponovno tesna in sladka zmaga

Po srhljivki z Ademarjem se je srečno končalo tudi gostovanje v Bukarešti. Rokometiški Gorenja so v 2. krogu skupine C lige prvakov v romunski prestolnici premagali Dinamo s 27:26.

Niso prikazali bleščeče predstave, a najbolj pomembno je, da so osvojili drugi par točk. Po uvodni domači zmagi nad tekme iz španskega Leona so na kolena spravili še romunske prvake, v naslednjem krogu (v nedeljo) bodo gostili danski Skjern. Proti Dinamu se je v napadu razigral dirigent velenjske

zasedbe **Rok Ovniček**: »Ta zmaga je plod dela in truda celotne ekipe. Med polčasoma smo se v slačilnici dogovorili, da bo treba igrati hitreje. To nam je uspelo, z osmimi obrambami v drugem polčasu pa nam je pomagal vratar Klemen Ferlin. Mislim, da je končni rezultat pravi pokazatelj razmerja moči.« V velenjski ekipi je bil najbolj učinkovit **Matjaž Brumen** z osmimi goli, ki je bil izbran v najboljšo postavo kroga: »Dvakrat smo zmagali z razliko enega gola. Naša zmaga je srečna, a tudi zaslužena.

Še vedno smo v krču. Ko bomo začeli igrati tako, kot znamo, bo vse izgledalo precej bolje. Premalo smo samozavestni, največ rezerv imamo pri streljih z razdalje.« Niko Medved je prispeval pet zadetkov, črto pod vse pa je povlekel trener **Željko Babić**: »Navijači so nas zelo podprli. Hvala jim. Ponosen sem na tudi svoje igralce. Zmaga je zelo pomembna. Naši ekipi, ki je na novo sestavljena, je še težavno igrati v napadu. Naš »Ovca«, Rok Ovniček, je pospešil igro in je med najzaslužnejšimi za zmago!«

DEAN ŠUSTER

Lokalni derbi ponovno pripadel Celjankam

Drugi krog 1. slovenske lige za rokometiške je obeležil lokalni derbi v dvorani Golovec med ekipama Z' dežele in Zelene doline Žalec. S 26:21 so ga dobile gostiteljice.

Trener Celjank **Sebastjan Oblak** se je zavedal dolocenih težav gostij: »Morda je kdo pričakoval naše lažje delo, ker je pri gostjah manjkala Edita Amon, pa še poškodbe in bolezen so pestile nekatere njene soigralke. Naše vodstvo je nihalo od tri do šest golov razlike, dvomov o zmagovalcu sicer

ni bilo, a ni nam bilo povsem lahko. Lokalni derbi ima pač svoje posebnosti.« Klara Hrovatič je zbrala 12 obramb in je še dosegla gol. »V tem pogledu smo imeli nekaj rezerv na tekmi proti Ljubljani, ki smo jo sicer premagali. Klara je tokrat zaustavila nekaj strelcov v prelomnih trenutkih, piko na i pa je postavila z metom preko celotnega igrišča. Vse čestitke.« Sanja Vrčec je dosegla šest golov, Katja Čerenjak pet. »Po reprezentančnem premoru bomo gostovali pri ekipi Kopra, ki me je presenetila

z zmagama proti Ljubljani in Ptujju. Moramo se dobro pripraviti, na Obali bomo skušali še tretjič zmagati,« je zaključil Oblak. Za Zelene doline je šest golov dosegla Saša Golavšek.

Vodstvo RZS je objavilo pare osmine finala slovenskega pokala. V sredo, 25. oktobra, bodo Velenjčanke pričakale ekipo hrpeljskega Jadrana. Celjanke in Žalčanke bodo gostovale, igralka Z' dežele v Naklem, rokometiške Zelenih dolin pa v Litiji.

DŠ
Foto: SHERPA

Člansko moštvo brez Tajfuna

Redni občni zbor Košarkarskega kluba Šentjur je bil obenem tudi volilni. V letu 2017 je v načrtu za 320 tisoč evrov prihodkov oziroma tudi odhodkov. Izvoljeni so bili člani organov za novo mandatno obdobje.

V upravnem odboru so Dušan Debenak kot predsednik ter Jože Artnak, Dejan Fideršek, ki opravlja tudi vlogo športnega direktorja, Danilo Fras, Igor Jecl, Sandi Potočnik, Anton Selič in Milan Sebič. Članska ekipa bo poslej nastopala pod imenom Košarkarski klub

Šentjur. Vodstvo kluba se je dosedanemu predsedniku **Iztoku Španu** zahvalilo za delo in vlaganje podjetja Tajfun v razvoj šentjurske košarke. Špan je pojasnil: »Umikamo se zgolj iz soja žarometov. Pet let generalnega pokroviteljstva je lepa doba. Zdaj nismo nič podrli, morda se bomo kmalu vrnili. Potrebujemo malo miru.« Dodal je še: »Po drugi strani se ne umikamo. Tajfun ostaja sponzor z lepim deležem. Nismo prisotni zgolj s svojim deležem, temveč svoje dodajo tudi naši partnerji. Vseka-

kor ostajamo v košarkarski zgodbi. Podpirali bomo mlajše selekcije, kar smo izrecno poudarili. Še naprej bomo izpolnjevali našo družbeno odgovornost.«

Mlajše šentjurske selekcije bodo delovale pod imenom KK Šentjur Tajfun. Člansko moštvo je tri tedne pred začetkom državnega prvenstva na Slovaškem odigralo uvodno tekmo pokala Alpe Jadrana in s Komarnim izgubilo s 85:74. Najboljši strelec Šentjurja je bil David Gabrovšek s 23 točkami.

DŠ

Najboljši strelki celjske ekipe, srednja zunanja napadalka Sanja Vrčec (z žogo) in krožna napadalka Katja Čerenjak (levo), ki je v prejšnji sezoni igrala za Zelene doline.

CELEIA MESTO POD MESTOM

Javno vodstvo

Nedelja, 1. oktober 2017,
ob 11.00, Knežji dvor.

Pokrajinski muzej Celje

Informacije:
T: 03/4280962 ali 031612618
E: muzej@pokmuz-ce.si

Labirint skrivnosti
med tednom 23-00

ARENA

VEDEŽEVANJE in ASTROLOGIJA

vedeževanje
astrologija
srečne številke
rituali
reiki

astro
center
090 77 77

počutje
zaposlitev
ljubezen
odnosi
magija

Arena VIP d.o.o., Prešernova 10, 3000 Celje

2,19 €/min. iz omrežja Telemach, ceno iz drugih omrežij določajo drugi operaterji

MOTORNA VOZILA

PRODAM

VOLKSWAGEN transporter 1,9 TD, letnik 1998, dizel motor, 50 KW, prevoženih 238.000 km, drugi lastnik, ugodno prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 418-639, Boštjan. 1834

DOLORES
astrologinja
090 64 30

NIKI FRANJO KEDER, s.p.

cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

STROJI

PRODAM

ENOBRAZDNI plug plato (zaboj) in čelno desko za traktor Tomo Vinkovič prodam. Telefon 070 993-922. 1820

TRAKTOR Universal 550 mdt, prvi lastnik, lepo ohranjen, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 581-677. 1852

TRAKTOR Kase, letnik 1995, prodam zaradi opustitve kmetovanja. Cena po dogovoru. Telefon 031 596-671. 1855

KUPIM

TRAKTOR Tomo Vinkovič ali večji traktor: Imt, Deutz, Ursus, Zetor, Štore, Universal ali podobno, kupim. Telefon 041 872-029. p

POSEST

PRODAM

HISO in gradbeno parcelo prodam v okolici Žalca. Telefon 041 689-748. 1796

MANJŠO hišo, letnik 1998 in starejšo hišo na parceli 830 m², 10 km iz Celja, prodam za 62.000 EUR ali menjam za stanovanje v pritličju v Celju. Telefon (03) 577-4169, 031 265-855. 1812

BIVALNI vikend z demit fasado in pokrit z bobrovcem, v Dramljah, asfalt do objekta, prodam za 46.000 EUR. Telefon 051 647-199. 1817

SAMOSTOJNO hišo, K + P + M, dve stanovanji, Dramlje, 2 km od AC, 284 m², sončna, ograjena parcela, 850 m², vsi komunalni priključki, prodam. Telefon 041 661-844. p

HISO, stanovanjsko, v Šentjurju - Jakob, pritličje, 104 m², z garažo, prodamo. Telefon 041 653-378, Teps, d. o. o., Ul. bratov Vošnjakov 3, Celje. 1861

STANOVANJE

SPREJMEM

V OKOLICI Celja vzamemo na stanovanje v stanovanjski hiši družino ali par srednjih let. Možen je ogled stanovanja. Cena po dogovoru. Vse ostale informacije dobite po telefonu 031 465-351. 1845

OPREMA

PRODAM

SEDEŽNO garnituro, kot dvosed/trosed, raztegljiv v posteljo, prodam 50 EUR. Telefon 031 272-778. 1816

BONAFIN

Gotovinska posojila do 1000 eur na osnovi osebnega dohodka in pokojnine.

PE Celje, Ul. XIV. Divizije 14,
03 / 425 70 00.

Bonafin ena d.o.o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana.

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

VODOVOD KANALIZACIJA

JAVNO PODJETJE, d.o.o., Lava 2a, 3000 Celje

PRAZNIENJE
MALIH
KOMUNALNIH
ČISTILNIH NAPRAV

oktober

Tel.: (03) 42 50 300

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice, mlade, grahaste, rjave, črne, štajerke, prodamo. Ob nakupu 10 kokošk petelina podarimo. Živali so redno cepljene in nimajo odščipjenih kljunov, zato so primerne za kmečko rejo. Kmetija Lešer, Lopata 55, Celje, telefon 031 461-798, 041 763-800, 051 379-031, (03) 5471-244. p

KOZO z mladičem prodam. Telefon 031 553-769. 1771

PUJSKE, težke 25 kg, za nadaljnjo rejo ali zakol, možna dostava, prodam. Telefon 041 922-485. 1792

GORDANA
astrologinja
jasnovidnost
BIOTERAPIJE GSM
041 404 935

Distribucija: Kvarin, Sarmora 7, Celje

TELIČKO simentalko, težko 250 kg, prodam. Telefon 041 725-055. € 015

DVA prašiča za zakol, težka 300 in 350 kg, prodam. Telefon 5794-155. 1822

TELIČKO simentalko, staro 15 mesecev, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 793-916. 1841

TELIČKO, breji 7 mesecev, pašno, in 8 tednov stare pujske prodamo. Telefon 041 793-834. p

IZLOČENO svinjo in prašiče, težke 60 kg, prodam. Telefon 041 708-978. 1853

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

PUJSKE, težke od 40 do 50 kg, in odstavljeno svinjo prodam. Možen prevoz. Telefon 041 797-052. 1854

BIKCA in teličko, pasma simentalec, težka 200 kg, prodam. Telefon 031 559-820. L 177

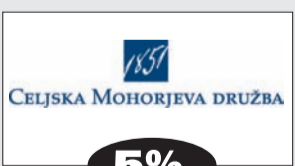
BIKCA simentalca, težkega od 170 do 200 kg, prodam. Telefon (03) 5739-391. 1857

DVE telički simentalki, stari 10 dni in 4 mesece, prodam. Telefon 070 250-441. 1778

KRAVO in telico, obe breji simentalki, prodam. Telefon 031 766-527. 1859

Z NOVIM TEDNIKOM živite ceneje!

Naročniki časopisa ste deležni številnih ugodnosti, ki jih lahko izkoristite s kartico ugodnosti kluba naročnikov Novega tednika. Ne samo, da lahko s kartico izkoristite možnost objave štirih brezplačnih malih oglasov v časopisu (do 10 besed) in dveh čestitk na Radiu Celje s 50-odstotnim popustom. Ker ste član kluba naročnikov, lahko s kartico izkoristite tudi številne popuste v trgovinah in lokalih, ki jih najdete na spodnjem seznamu.

Popusti iz posebnih akcij se ne seštevajo s popustom na kartici

- CASINO FARAON CELJE, Ljubljanska cesta 39, 3000 Celje - Ob nakupu POP lističa (promocijski) v vrednosti 50 eur vam podarimo POP listič (promocijski) v vrednosti 5 eur. Ob nakupu POP lističa (promocijski) v vrednosti 100 eur vam podarimo POP listič (promocijski) v vrednosti 10 eur.
- FOTO RIZMAL, Mariborska c. 1, 3000 Celje - 10% popust velja za storitve
- CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA - MOHORJEVA KNJIGARNA, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, telefon: 03 490 14 20, e-pošta: knjigarna-ce@celjska-mohorjeva.si, 5% popust na knjižne izdaje celjske Mohorjeve družbe, razen na nove knjige.
- CELJSKA KOČA, www.celjska-koca.si, telefon 041 718 274, nudi ob izposoji enega kolesa (gorskega ali električnega) drugega brezplačno.
- SKINAUT STORITVE, SIMON JEZERNIK, S.P., Vrunčeva 10, Celje - 10% popust
- Lai Thai, Tajska masaža Kenika Sripanha, s.p. Zagata 6, 3000 Celje. Več vrst različnih masaž, 20% popust na vse. Tel: 051 611 078
- SLADA, D.O.O., Plinarniška 4, 3000 Celje, vse za ogrevanje in vodovod, tel.: 03 490 47 70, GSM 051 626 793 - 10% popust.
- MERZELJ Jerica Merzelj Gojznikar, s.p., Dimniki Merzelj - izdelovanje dimnikov, izdelki iz inox pločevine, Kaplja vas 46, Prebold - 10% popust pri nakupu njihovih izdelkov
- TOP-FIT D.O.O., Ipavčeva ulica 22, Celje - 10% popust
- AVTO SAFIR, PROFESIONALNO POLIRANJE IN GLOBINSKO ČIŠČENJE AVTOMOBILA, Jolanda Salamon s.p., Delavnica: PGD Celje - Gaberje, Mariborska cesta 80/b, 3000 Celje. Telefon: 041-698-283. www.avtosafir.com - 10% popust na vse svoje storitve
- OPTIKA TERŽAN d.o.o., Mariborska 54, Celje, tel.: 03/491-38-00. 10% popust ob nakupu korekcijskih in sončnih očal (popusti se ne seštevajo)

Kurji tatovi in tatice, pazite se!

V zapor v Kozje – Od zaporniške ljubezenske zgodbe do pobega

Bi šli v zapor v Kozje? V eno od njegovih petih celic? Seveda ne v vlogi zapornika, ampak na ogled zanimivega zapora. Po svetu nekdanje zapore uporabljajo za različne namene, med drugim so v nekaterih uredili hotele. Tako je bilo na primer v Švici, a tudi pri nas nismo od muh.

V Ljubljani je bil tako pred leti spremenjen nekdanji vojaški zapor Jugoslovanske ljudske armade v Metelkovi ulici v hostel Celica. Tudi v novi vlogi je vzbudil zanimanje po vsem svetu. V naših krajih se je v Kozjem presenetljivo dobro ohranil nekdanji zapor iz časa jugoslovanske kraljevine, čeprav zapornikov po drugi svetovni vojni v njem ni bilo več.

Občina Kozje je dolgo tuhtala, kaj bi storila z nekdanjim tako dobro ohranjenim zaporom. Največja težava je bila, ker je bil zaseden, saj je služil za kleti in drvarnice bližnjih stanovalcev. Prav po zaslugi takšne rabe se je vse do današnjega časa ohranil v svoji prvotni podobi, saj ga stanovalci niso »lišpali« po svoje. Občina je stanovalcem v bližini postavila nove drvarnice in starinski zapor restavriral. Še več, uspelo ji je

Pogled v eno od zaporniških celic

Paznik je zapornike nadziral skozi line na vratih celice.

pridobiti evropska sredstva in z njimi popraviti omete, prepleskati zaporniške okenke rešetke, obnoviti pode ter postoriti še marsikaj.

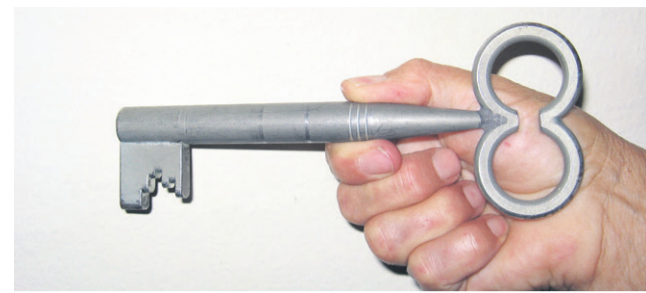
Brez morilcev

Kozje je bilo namreč v starih časih pomembno upravno središče, saj je bil tam sedež sodnega okraja. Hudi kriminalcev v kozjanskem zaporu ni bilo, saj so morilce in druge najhuj-

še prestopnike pošiljali kar v Celje. Kozjanski zapor je nudil svoje »gostoljubje« predvsem kurjim tatovom in taticam ter pretepačem.

Nekateri Kozjani celo vedo za ljubezensko zgodbo, ki se je spletla v tem zaporu med zaprtim pretepačem in neko žensko obiskovalko. Končala se je nič manj kot z zakonsko zvezo. Tudi do pobega iz zapora je prišlo, ko so s sodišča pripeljali prihodnjega zapor-

nika. Ko je upravnik zapora odklepal vrata zapora, mu je obsojenec čez vrtove ušel, nam je pred nekaj leti povedal Kozjan **Edvard Krofi**, ki je bil med drugim predsednik Muzejskega društva Kozje. Kot fantič je še pogosto opazoval, kako so kozjanski zaporniki gledali v svoboden svet iz za zaporniških rešetk. Zaprtim je kuhala kar jetničarjeva soproga, njen jedilnik pa se s tem, kar jedo današnji slo-

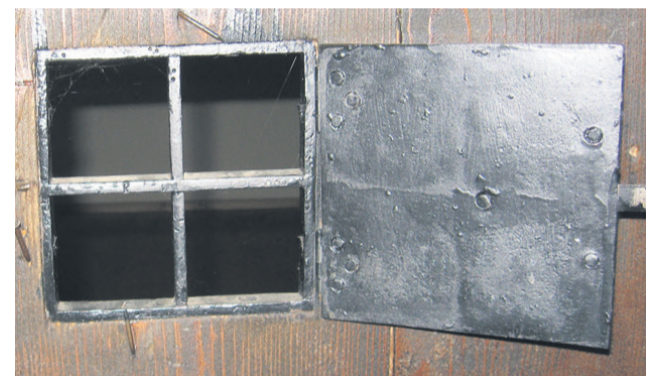
Ključ zapora

venski zaporniki, seveda ne more primerjati. »Celice so bile ogrevane, saj so bile v njih peči. Kurilo se jih je s hodnika,« je med našim obiskom zapora razlagala vodnica **Silva Sikošek**, ki po njem vodi obiskovalce. Tudi litoželezne peči zapora so se ohranile vse do danes.

In kaj si je mogoče v restavriranem kozjanskem zaporu ogledati? V njem je najbolj na očeh pet starinskih vrat celic z manjšimi vratci, skozi katera je zaprte ljudi nadziral jetničar. Na oknih so še vedno ohranjene stare železne rešet-

ke, videti pa je mogoče tudi starinsko posteljo, podobno tistim, ki so jih uporabljali nekdanji zaporniki. V zaporu je postavljena muzejska zbirka Sodstvo v Kozjem. To področje je raziskal kozjanski rojak **dr. Slavko Kremenšek**, zgodovinar in etnolog. V zbirki so med drugim predstavljene različne s sodno zgodovino Kozjega povezane listine. Zgodovina kozjanskega sodstva je seveda zelo dolga. Že iz srednjega veka sta ohranjena sramotilna stebra v sosednjih Pilštanju in Podsredi.

BRANE JERANKO

Zaporniška line

FOTO TEDNA

Nova tehnika letenja

Foto: GrupA

Laško se je vrnilo v leto 1927 str. 37

Foto: SHERPA

Magično Družmirsko
jezero str. 33

Gaj v znamenju buč str. 36

Mali raj na Lindeku str. 38

Osnovnošolec ne more biti lastnik pametnega telefona

Miha Kramli – Vodja edine
nje nekemičnih odvisnos

Ko sede na stol, deluje utrujeno in izčrpano. O temi, ki naju je pripeljala za isto mizo, zadnje čase govori vedno pogosteje. A nima občutka, da bi ga kdo zares slišal. Kljub vsemu si vzame čas in potrpežljivo oriše pot, ki si jo z digitalnimi mediji tlačuje sodobna družba. Študiral je teologijo, a se je kasneje poglobil v študij družinske dinamike in psihoterapije. Na Fakulteti za socialno delo je študiral še sistemsko družinsko terapijo. Danes vodi ambulanto za boleznih odvisnosti v Novi Gorici. To je trenutno tudi edina ambulanta v državi, kjer se je mogoče zdraviti zaradi nekemičnih zasvojenosti.

Ambulanta obstaja že 25 let. Sprva je bila namenjena predvsem ljudem, ki so jih v svoje kremplje ujeli heroin, kokain in konoplja. A ker je Nova Gorica tudi igralniško središče, so na vrata trkali tudi zasvojenosti z igrami na srečo. Kot pravi sogovornik, je bilo nekemičnih odvisnikov le približno pet odstotkov. Njihovo zdravljenje je bilo v veliki meri uspešno. Odkar so se igre na srečo preselile na svetovni splet, je tovrstna zasvojenost dobila povsem nove razsežnosti. Vedno več je tistih, ki so izgubili nadzor nad svojim obnašanjem, ko gre za kockanje, hitro vožnjo, nezdrave medosebne odnose, borzna vlaganja in še kaj. Danes se v ambulanti zaradi tovrstnih

v digitalnih svetovih bi ostajali vedno dlje in vedno globlje. Uporabniki digitalnih orodij, pa naj bodo stari ali mladi, je treba naučiti, kje je tanka meja med delom in zabavo. Če na spletu plačam položnico, sicer ne vidim, kako moj denar odleti na elektro podjetje. A v tem primeru virtualno podpira realni svet. To je dobrodošlo. Do težave pride, ko virtualno vpliva na domišljijo. V tem primeru je proces lahko usoden.

Je to trenutek, ko za človeka virtualni svet postane bolj privlačen od resničnosti?

Ko na primer najstnik v skupini ni dovolj telesno in besedno močan, da bi si lahko utrdil položaj med vrstniki, postane črna ovca. Na spletu pa v neki igrici postane izjemno uspešen, obvladuje nasprotnike, se dokaže in zmaguje. V virtualnem svetu dobi tisto, kar mu v resničnem življenju manjka. Žal med virtualnim in resničnim ni nobene povezave. V resničnem življenju bi moral na osebne treninge, z resničnimi aktivnostmi bi moral graditi samozavest, v resničnem življenju bi potreboval terapevta in mentorja. Namesto vsega naštetega pa ogromno ljudi svojo praznino zdravi z virtualnim in ko jim to odvzamemo, preprosto ponorijo.

»Digitalna tehnologija bi lahko v prihodnosti povsem preobrazila delovanje družbe. Ne nujno v pozitivno smer.«

»Zato je toliko pomembnejše, da gremo med ljudi, da si med pogovorom gledamo v oči, da se gibljemo, da skrbimo za telesno zdravje. In da beremo. Karkoli. Naj bo še tako pogrošen roman. To je čisto nekaj drugega kot še tako zanimiva serija na televiziji.«

»Osnovnošolec ne more biti lastnik pametnega telefona ali tablice. Lahko pa vse to uporablja.

Me marsikdo grdo gleda zaradi tega, a starši se ne zavedajo, da so 12-letniki včasih celo noč na telefonu, ki ga skrivajo pod blazino. Pravila morajo biti jasna: »Lahko uporabljaš telefon, računalnik in igraš igrice, vendar v skupnih prostorih.« Otroke moramo usposobiti za uporabo tega hudega orodja, ki lahko prinese svetovno slavo ali pa popoln propad.«

»Ne govorim o tem, da bi bilo treba otroke izolirati od vsega tega. A vedeti je treba, kako pogubna je tehnologija za domišljijo.

Otrok se lahko z njo igra v omejenem obsegu. V nasprotnem primeru se lahko nekritično povsem izgubi in pot nazaj je za celo družino zelo težka.«

odvisnosti zdravi približno petsto ljudi, kar je polovica vseh uporabnikov. Ambulanta velik del svojih aktivnosti namenja tudi preventivnim dejavnostim. V programih, kot je na neodvisen.si, so v 25 letih nagovorili že več kot tristo tisoč ljudi.

Nekemične zasvojenosti so bile ves čas prisotne, a z množično razširjenostjo svetovnega spleta so se tovrstne težave očitno razmahnile čez vse meje.

Naj kar takoj povem, da se ne borim proti novi tehnologiji. Ko govorimo o digitalnih orodjih, ljudje marsikaj pomešajo. Ogromno mladih in odraslih si na socialnih omrežjih in na spletu dopisuje, se pogovarja, poslušajo glasbo, se uči. Na ta način postanejo zaznavni, nekateri celo slavni. Drugi na celi črti pogorijo in celo umrejo. Težava je v tem, da ne ločujemo dveh osnovnih področij. Če pri delu uporabljamo računalnik, se po določenem času v možganih sproži človeku prijazen proces. Sporoči mu, da je utrujen, da potrebuje predah, da enostavno ne more več gledati v zaslon. Delo na računalniku ne zasvoji. Seveda pušča posledice. Boli vas hrbtenica, trpijo oči, vendar ne boste prišli v položaj, ko enostavno ne boste mogli prenehati delati. Ko pa isto tehnologijo uporabljamo za zabavo in sprostitve, se prej omenjen proces ne sproži. Ne zaznamo utrujenosti,

Manjši kot je otrok, večja je lahko škoda zaradi virtualnega nasilja.

Ne samo to. Določeni ljubijo so že sistemsko vključeni v nove tehnologije. Njihov osnovni namen je manipulacija. Že dveletni otroci ali celo mlajši dobijo razne elektronske igračke. Zvoki in barve so izjemno močni in možgani se temu prilagodijo. Ko hočemo otroka pri osmih letih spoditi v naravo, ni tam ničesar, kar bi ga zanimalo. V naravi ni dovolj močnih dražljajev, ki bi mu vzbudili zanimanje. Vse skupaj je zanj popoln dolgčas. Takšen ali drugačen zaslon pa ima vse, za kar ga je že v prvih letih življenja tehnologija sprogramirala. In ko otroku to odvzamemo, znori in cepeta do onemoglosti. Elektronska igračka ali zaslon sta edino, kar ga pomiri. Pomemben je še en vidik. Videoigre so označene s starostjo, za katero so primerne. Če piše na igri 8+, to ne pomeni, da jo lahko igra petletnik. Kaj pa se dogaja v praksi? Ker starši nimajo nadzora, že desetletni otroci igrajo igre z oznako 18+. Si predstavljate, kakšne dražljaje bo potreboval ta otrok pri 18 letih, da bo lahko shajal sam s seboj? Žal iz izkušnje vem, da mnogi med njimi končajo v prometnih nesrečah kot odvisniki od hitre vožnje. Ko mladostnik v prvih letih življenja vidi

lastnik

slovenske ambulante za zdravlje-
ti

in doživi praktično vse, kar je mogoče, je edini način, da pride v stik s samim s seboj, hoja po robu, tveganje med življenjem in smrtjo.

Prav koristne se elektronske igrače ne zdijo. Bi se morali resno boriti proti njim?

Ne moremo si zatiskati oči pred sodobnimi okoliščinami. Starše je treba usposobiti, da bodo tovrstne igrače ponudili otrokom redko in za kratek čas. Upoštevati morajo oznacbe in primernost za posamezno starost. Ne prehitajmo in ohranimo nadzor. Pri vsem skupaj velja opozoriti na še en vidik. Tudi snovalci videoiger priznavajo, da je v njih cela vrsta podzavestnih sporočil. Tako že osemletnika podzavestno sprogramirajo, kaj bo kupoval pri 25 letih. Kapital vse načrtuje dolgoročno. Če so v neki državi prodali toliko in toliko nekkih iger, bodo čez deset let lahko prodali toliko in toliko na to vezanih izdelkov.

Tudi starši, ki otrokom omejujejo elektronske naprave, jim težko odrečejo večerno risanko.

Elektronske igrače in zasloni danes žal nadomeščajo večerno branje pravljic, večerno molitev in pogovor. Vse to je nekoč otrokom pomagalo, da so prešli v neko drugo razsežnost, v svet presežnega in domišljijanskega. Danes so vse to nadomestile risanke in igrice, ki tega ne podpirajo. Če prvo otroka gradi in usposablja, da je v težkih položajih sposoben

»Danes imamo aplikacije in pametne zapestnice, ki nam štejejo korake in kalorije. Super, če ste sladkorni bolnik.

Niti slučajno pa to ni primerno darilo za birmo ali odličen uspeh ob koncu šolskega leta. Aktivnost mora priti iz človeka, ne iz nareka digitalne ure. To je samo še en način, da v ljudeh čim bolj utišajo lasten vzgib in jih podredijo zunanjim vplivom. To je začetek novodobnega suženjstva, ki je precej hujše kot katerokoli v zgodovini.«

zbrati moči, se potolažiti in najti smisel v življenju, virtualne vsebine preprečujejo, da bi sploh razvil zmožnost abstraktnega mišljenja. In prav abstraktno mišljenje nas loči od živali. Ta človekova sposobnost se razvija v socialnih stikih, v igri, z branjem. Zdi se, da danes otrokom načrtno prezgodaj vsiljujejo tehnologijo, da bi preprečili razvoj tovrstnih miselnih sposobnosti. A ne samo to. Prevelika uporaba tehnologije v zgodnjem otroštvu prepreči tudi gradnjo avtonomne vesti. S pravljicami in z večerno molitvijo je otrok nekoč v sebi oblikoval notranjo vest. Človek je dobil kompas, kaj je prav in kaj ne. Lagati, krasti in goljufati se ne sme in konec. Če avtonomne vesti nima, mu drugi povedo, kaj je prav in kaj ne. Če se takšen

otrok znajde v skupini, ki mu ponudi drogo, jo pač vzame. Če ima srečo, da se ji izogne, je ne vzame. Človek brez avtonomne vesti je vodljiv. Postane idealen potrošnik. Včasih si je kapital prizadeval do konca izkoristiti človeka kot delavca. Danes ga želi oblikovati v kupca brez razmisleka. Idealen človek prihodnosti bo kupoval tisto, kar bo kapital naložil na police.

Kar pravite, je zaskrbljujoče predvsem v luči tega, da si danes brez svetovnega spleta in digitalne tehnologije življenja ne predstavljamo.

Svetovni splet res skriva paradoks. Danes v enem dnevu dobimo toliko informacij, kot jih naši predniki niso v dveh letih. Ko slovenska najstnica vidi ameriško starletno z napihljenimi prsmi in ustnicami, ji želi biti podobna. Možgani so narejeni tako, da prepuščajo in zaznavajo samo »všečno«. In otroci postajajo generacija posnemovalcev, ki nikoli ne razvije lastnega sloga in svoje osebnosti. Danes v ambulanto prihajajo 17-, 18-letniki, s katerimi niti terapije ne moreš izvajati. Ker so samo posnemovalci, zgolj potrošniki, brez lastne vsebine. Potrebovali bi ustanove, v katerih bi te ljudi izoblikovali od začetka. Tehnologija jim je ukradla še tisto malo, kar so v otroštvu razvili. Kot uporabniki svetovnega spleta se moramo danes še toliko bolj boriti proti plitkosti in posploševanju.

Žal se zdi, da šole in starši pri teh vprašanjih niso vedno na istem bregu.

Sodelovanje med enim in drugim je nujno, žalostno pa je, da si večina šol kot največji uspeh pripisuje to, da je v stavbi na voljo wi-fi.

Koliko so otroci stari, ko starši ugotovijo, da imajo vsi skupaj veliko težavo, ki se ji reče zasvojenost?

Preveč. Zato kričim in na vse pretege svarim, da bi moralo biti izobraževanje o tej tematiki že del priprave na zakon in na starševstvo. Ampak večina teh programov je še vedno natrpanih z vsebinami, s katerimi sodoben človek nima kaj početi. Sicer pa

gre družinska dinamika nekako tako: otrok več ur na dan igra igrice, oče mu naroči, naj nekaj naredi, fant obljubi, da bo, a čez nekaj ur je še vedno pred zaslonom, ne da bi sploh zaznal očetovo zahtevo ali svoj odgovor. To je alarm, ko je treba uporabo elektronike že bistveno omejiti. Če ne naredimo nič, bo fant čez pol leta brez pravega cilja in namena odpiral računalnik oziroma telefon, zgolj zato, da se bo pomiril. Na tej točki je skrajni čas za resno omejitev dostopa. Če tega ne naredimo, bo otrok skozi prvi dve fazi oblikoval pričakovanje neverjetnega presenečenja in bo ves čas pogledoval na zaslon. V tej fazi se otrok ni več sposoben osredotočiti na nobeno fizično ali umsko delo, otežena sta

»Knjiga je edini medij, ki pripelje do znanja. V šolah se je razpaslo prepričanje, da je učenje na pamet nepotrebno mučenje. A samo na ta način možgani dobijo zmožnost, da se naučijo razmišljanja. Danes so ljudje izjemno obveščeni, ampak brez znanja in razumevanja. Zato vsem polagam na srce – berite! Otrokom pravljice, sami zase pa lahko tudi romane. Če se vrnemo v naravo in k branju, imamo dobre možnosti, da se bo civilizacija rešila.«

»V virtualnem svetu ljudje vsak dan pobijejo na tisoče ljudi. Morda bi zamahnili z roko, češ, kaj potem. V resničnem svetu tega ne bi storili.

Ampak v resnici se njihovi možgani privadijo na nasilje. Prvič v zgodovini civilizacije se dogaja, da nekdo pobije ljudi brez kakršnegakoli razloga. In potem imamo množične poboje v ameriških šolah in trgovskih središčih preprosto zato, ker je imel nekdo priložnost in ker je izgubil vsako presojo o normalnosti takšnega početja.«

pomnjenje in učenje. V tej fazi je brez strokovne pomoči ta začaran krog že težko prekiniti. Če mu odvzamemo naprave, postane fizično nasilen in neukrotljiv. Tu potrebujemo pomoč ustanov, ki pa jih v Sloveniji ni. Kar je v osebnosti zakrnelo, je treba s trudom postaviti na novo.

Mnogi starši se vseeno bojijo, da bodo otroci brez tehnologije učno prikrajšani.

Otroci ne bodo čisto nič zamudili. Veliko hodim po svetu in vsaka resna šola, ki jo financirajo starši, strogo omejuje dostop do tehnologije. Študentje na zasebnih univerzah v ZDA imajo na voljo dve do tri ure dostopa do svetovnega spleta za študijske in komunikacijske namene. Zasebni vrtci v Veliki Britaniji ogromno vložijo v razvoj abstraktnega mišljenja in avtonomne vesti. Slovenski zavedeni starši pa še kar verjamejo, da bo otrok bogve kaj zamudil, če bo brez elektronskih pomagal pri učenju. Otroku mora razviti svojo osebnost in postati socialno funkcionalen. To je precej bolj pomembno, kot da je tehnološko pismen.

Ko ste omenjali šole, se zdi, da so v zasebnih precej bolj pozorni na to vzgojno težavo.

Na srečo se tudi v javnih šolah stvari obračajo. Vsaj v vrtcih, se mi zdi, se je navdušenje nad računalniki ustavilo. Dovolj velika kritična masa staršev je tudi preprečila vnos elektronskih učbenikov in pomožnih tehnologij v šolo v še večjem obsegu kot doslej. Predstavljajte si, da otrokom že v prvem razredu snov podajajo z neverjetno dodelanimi računalniškimi prikazi in navidezno resničnostjo. Se bo morala učiteljica v devetem razredu sleči, da bo sploh še s čimerkoli dobila pozornost otrok? V osnovni šoli mora otrok priti do rezultatov in spoznanj peš.

Pred časom so policisti v dveh urah našli kar dvesto kršitev uporabe mobilnih telefonov med napovedanim nadzorom. In to pri odraslih, ki s to tehnologijo niso rasli. Očitno nihče ni varen.

Točno. Naj še enkrat poudarim, da ta pogovor ni naperjen proti novim tehnologijam. Ampak danes imamo polovico ali celo več voznikov zasvojenih s telefonskim zvonjenjem. Takoj morajo biti na doseg in priča-

kovanje neverjetnega presenečenja na drugi strani jim zamegli presojo o nevarnosti, o tveganju zase in za druge na cesti. To je resna težava. V ambulanti imamo zaradi tovrstnih zasvojenosti bolnike, stare od deset do 84 let. Tudi slednji prihaja zaradi interneta, ne zaradi droge.

Lahko rečeva, da se vse začne in konča v družini?

Vsekakor. In zato mora vsaka družina najti svoj način sprostitve in zabave. Skupen čas mora biti usmerjen v doživetja, ki jih nova tehnologija ne sme prehiteti. In tudi vsak posamezen član družine mora najti svoj način za odklop. Če želi moja žena s prijateljicami v hribe ali če hoče hči na košarko, na to ne smejo biti vezani nikakršni slabi občutki, da je kdorkoli zaradi tega za kaj prikrajšan. Skupna družinska doživetja pa naj vključujejo predvsem fizične aktivnosti.

Glede na smeri, ki jih družba ubira, ste vseeno optimist?

Sem realist. Ljudje se moramo preprosto naučiti ločiti med dobrimi in slabimi obeti. Če pri vprašanih tehnologije ne bomo znali ločiti med dobrimi možnostmi, jih izkoristiti in se jih veseliti, hkrati pa prepoznati pasti, nam res slabo kaže.

Glede na vse, kar sva povedala, kako to, da imamo edino tovrstno ambulanto na Primorskem?

Že leta si prizadevamo, da bi bilo drugače in da bi tudi zdravljenje nekemičnih zasvojenosti krila zdravstvena zavarovalnica. Zdaj jih ne. V Sloveniji je 18 podobnih ambulant, a z nekemičnimi zasvojenostmi se ukvarjamo samo mi. Pri nas namreč stroške poravnajo donatorji in občina. V preventivni dejavnosti neodvisen.si na ta problem opozarjamo že vsaj 15 let, a se nič ne premakne. V Sloveniji letno zaradi prometnih nesreč umre od dvesto do 250 ljudi. Za vsakega izvemo v medijih. Zaradi kajenja na leto umre 3.600 ljudi, a o tem ne govorimo. Zaradi nekemičnih zasvojenosti škoda sega v milijone, razpadajo družine, ljudje delajo samomore, posamezniki propadajo, a se ne zgodi nič. Vse to je merljivo in dokazljivo. Vprašajmo se, zakaj je tako.

SAŠKA T. OCVIRK, foto: GrupA

»Zasvojenosti z videoigrami, s telefonom, z odnosi, s kockanjem, pornografijo je veliko težje zdraviti kot kemične odvisnosti.

Če gre za navado, smo sposobni neko aktivnost prekiniti. Če gre za prisilno vedenje, moramo zbrati vso notranjo moč, da nam to uspe. Ko gre za zasvojenost, pa nas ne ganejo več nobene zunanje posledice ali grožnje. Zasvojenci izgubijo kompas, ko gre za nasilje in kriminal. Na tej točki se morajo vključiti policija, socialni delavci, psihoterapevti.«

Stavijo na Žovneški grad z okolico

Ob prazniku Občine Braslovče smo se pogovarjali z županom Branimirjem Strojanskom

»Občina Braslovče počasi postaja tisto, kar si želimo – uspešna kulturna, športna in bivalna občina,« je ob letošnjem občinskem prazniku izpostavil Branimir Strojansček, ki dodano vrednost vidi predvsem v razvoju turizma, zato si v občini še posebej prizadeva zagotoviti zgledno turistično infrastrukturo.

Velika priložnost je čezmejni projekt Veronika – ljubezenska pot mitov in dejstev, v katerega je vključen tudi Žovneški grad, ki ga Braslovčani zavzeto obnavljajo že več kot dvajset let. Občina Braslovče bo v sodelovanju s slovenskimi in hrvaškimi partnerji s projektom kandidirala za evropski denar in si s tem v primeru uspeha zagotovila sredstva za nadaljnji razvoj gradu.

Poleg omenjenega Žovneškega gradu imate velike načrte tudi z Žovneškim jezerom, ki je pod njim. Kakšne vsebine ste predvideli za jezero in njegovo okolico?

Občina je v sodelovanju z Razvojno agencijo Savinja izdelala projekt Na Žovneku se dogaja, ki ga želimo uresničiti v obliki javno-zasebnega partnerstva. Ob jezeru je predviden motorični park in na jezeru še izgradnja električne vlečnice za smučanje na vodi. Trudimo se najti ustreznega zasebnega investitorja, tudi na mednarodni ravni, a zaenkrat še ni takšnega odziva, kot smo pričakovali. Če ga ne bomo našli, bomo morali projekt nadaljevati sami.

Če se od gradu in jezera pomaknemo nekoliko bolj vzhodno, je nedaleč stran posestvo Žovnek. Tudi to območje, ki klavarno propada, si občina želi nameniti turizmu.

Graščina v tem trenutku najverjetneje zaradi stanovalcev, ki še živijo v njej, ne privablja potencialnih investitorjev. Občina mora stanovalcem zato najprej zagotoviti boljše stanovanjske razmere. Kaj točno bo v graščini, še ni določeno. Želimo si, da bi jo čim prej prodali, zaradi mene tudi za evro, če se bomo s potencialnim kupcem predhodno dogovorili, kakšne vsebine bo imel v njej. Smo pa iz sklada kmetijskih zemljišč pridobili tudi nekaj okoliških parcel.

Stanovalci iz graščine Žovnek naj bi se preselili v neprofitna stanovanja, ki jih bo občina na podlagi javno-zasebnega partnerstva uredila v starem kulturnem domu v središču Braslovč. Kdaj približno lahko računamo na to?

Župan Branimir Strojansček v prvi vrsti stavi na razvoj turistične ponudbe v občini.

Smo tik pred tem, da prejmemo dokumentacijo za vložitev gradbenega dovoljenja za preureditev starega kulturnega doma v stanovanja. Zasebnik bi zgradil 12 stanovanj, velikih od 40 do 60 kvadratnih metrov. Če bo šlo vse po sreči, bi jih lahko začel graditi že spomladi prihodnje leto.

Obnova državne ceste med Braslovčami in Malimi Braslovčami je tako rekoč končana. Potem ko jo je lani direkcija za infrastrukturo v sklopu gradnje krožišča na državni cesti Šentrupert-Letuš le preplastila, se je letos lotila še njene razširitve. Zakaj obnova v dveh delih?

Cesta med Malimi Braslovčami in Braslovčami je bila do zdaj široka zgolj pet metrov, kar ni zadoščalo za dvopasovnico državnega reda. Zaradi njene ozkosti je bilo kar nekaj bližnjih srečanj avtomobilov. Po nekaj razgovorih na direkciji za infrastrukturo smo si izborili, da jo je direkcija razširila za meter. Obnova bo državo stala 70 tisoč evrov. Občina pri tem ne bo imela stroškov, bo pa poravnala odkupe zemljišč.

Kaj se bo na področju prometne infrastrukture še dogajalo v občini?

Spomladi smo z ministrstvom za infrastrukturo za obdobje prihodnjih petih let podpisali dogovor o ureditvi medsebojnih razmerij pri reševanju cestne problematike na državni cesti Letuš-Šentrupert. Skupaj bomo uredili prehod za pešce pri bencinskem servisu v Letušu, pločnik od Malih Braslovč proti Letušu, pločnik in prehod za pešce v Preserjah, križišče pri mostu v Letušu skupaj z brvjo za pešce, križišči med Parížljami in Poljčami ter v

Trnavi. S tem želimo olajšati življenje ljudem, ki živijo ob tej prometni cesti.

Kaj od tega se bo zgodilo naprej?

Še letos bomo z državo podpisali sporazum o sofinanciranju prehoda za pešce pri bencinskem servisu v Letušu in po projektni nalogi naročili dokumentacijo za rekonstrukcijo dveh križišč prav tako v Letušu.

ŠPELA OŽIR
Foto: TT

BRUNARICA

Jezero

Vabljeni

v neokrnjeno naravo Braslovškega jezera, kjer vam bomo postregli z morskimi ribami, morskimi sadeži, lignji, s postrvmi ter ostalo ponudbo.

Za sladokusce pripravljamo posebne palačinke z domačo marmelado, belo ali temno čokolado ter posebnimi prelivi, ob koncu tedna tudi domač jabolčni zavitek brez umetnih arom in konzervansov.

Za zaključene skupine pripravimo tudi jedi po naročilu. Rezervacije na tel.: 03/620 62 06

Spletno mesto: www.facebook.com/braslovskोजezero Odprto: torek - sobota: 10.–21. ure, nedelja: 10.–20. ure

Supermarket Jager BRASLOVČE

Braslovče 2a, 3314 Braslovče

Odpiralni čas PON-PET: 7:00 - 20:00
Odpiralni čas SOBOTA: 7:00 - 17:00
Odpiralni čas NEDELJA in PRAZNIKI: 7:30 - 12:00

E-mail: braslovce@trgovinejager.com, tehnika.braslovce@trgovinejager.com, tekstil.braslovce@trgovinejager.com

živila

tehnika

tekstil

Pri delu nasledil svojega očeta

Mojster luči nepogrešljiv član Kulturnega društva Gomilsko – Letošnjo jesen nova premiera odrasle gledališke skupine

Glavni utrip Gomilskemu poleg podružnične osnovne šole, gasilskega društva in cerkve daje dogajanje v tamkajšnjem domu krajanov, kjer se med letom zvrstijo številne različne prireditve. Njihov nepogrešljiv član je letošnji dobitnik bronaste občinske plakete Borut Kosem, ki se večino časa tiho skriva v zaodrju, a kljub vsemu pomembno soustvarja podobo dogodkov. Kot »lučkar« sodeluje pri večini dogodkov, predvsem pa na predstavah odrasle in mladinske gledališke skupine Kulturnega društva Gomilsko.

Borut Kosem z Gomilskega je pri tem delu nasledil svojega očeta. »Nekoč sem jaz pomagal njemu, v zadnjih letih je ravno obratno,« začne Kosem, ki ga veseli, da so opazili, da je tudi v zaodrju med prireditvami zelo živahno. Vloga diplomiranega inženirja elektrotehnike namreč ni vidna na prvi pogled, a brez nje zagotovo ne gre. Pred vsako prireditvijo napelje kable in postavi stojala, na katera namesti reflektorje, s katerimi nato ustvarja svetlobne učinke.

Brez elektrike

Na srečo mu pri delu do zdaj še ni ponagajala elektrika, drugače je bilo pri enem od gostujočih mojstrov luči, ki je svojo gledališko skupino spremljal na gostovanju na Gomilskem. »V dvorani je naenkrat nastala tema. Ker so igralci igrali naprej, je bilo občinstvo prepričano, da je to del scenarija, čeprav je gostujoči mojster luči preobremenil omrežje in zaradi tega »skurik« varovalko,« se spominja predsednik kulturnega društva Andrej Šram, ki je takoj, ko je dojel, da je zmanjkalo elektrike, stekel v zaodrje. »Ker se ne spoznam na varovalke, za nameček pa je bila še tema, mi ni preostalo drugega, kot da sem poklical Boruta. Rekel mi je, naj potipam, katera varovalka je vroča, tista je šla,« dodaja Šram, ki je nato sporno varovalko zamenjal z novo, predstava pa se je lahko nadaljevala.

Predsednik Kulturnega društva Gomilsko in član odrasle gledališke skupine je Andrej Šram.

Z odra v porodniško

Letošnji dobitnik bronaste priznanja je prav tako nepogrešljiv član pri predstavah tako mladinske kot odrasle gledališke skupine, ki ravno v tem času pod režijskim vodstvom Olge Markovič za letošnjo jesen pripravlja novo premiero komedije Vaja zbor. Šram, ki je tudi član odrasle gledališke skupine, opaža, da je termine vaj vedno težje usklajevati med vsemi člani. V zadnjem času so morali zamenjati precej igralcev. Še posebej težko so našli kandidate za moške vloge. »Pred leti je ena od vlog »odnesla« v porodniško kar tri igralke. Šalimo se, da ko imamo igro, bo zagotovo ena od igralcev zanosila in bomo spet morali iskati njeno zamenjavo,« malo za šalo in malo za res dodaja predsednik, ki priznava, da se imajo na vajah, kljub temu da so velikokrat naporne, saj se je težko kar naenkrat vživeti v vlogo in se sprostiti, vedno lepo, predvsem pa ne manjka dobre volje.

Kokoš, ki prinaša smeh

Brez smeha ne gre predvsem na gostovanjih, ki prinašajo vrsto različnih prigod. Od tega, kako so se gomilski gledališčniki znašli na zasneženi cesti z letnimi pnevmatikami, do tega, kako je bilo, ko so jim odpovedale zavore. Še posebej lepe spomine imajo na skeč Obirovke so tu iz leta 2013, na podlagi katerega so nato leto kasneje pod režijskim vodstvom Olge Markovič ustvarili komedijo Halo! Obirovke so tu! Ob njej se ni smejalo le občinstvo, temveč tudi igralci. Kot rekvizit so imeli pravo zamrznjeno kokoš. »Ena in ista »kura« je bila z nami na štirih gostovanjih. Ker se ji je zlomil vrat, ji ga je ena od soigralk celo zašila. Na eni od uprizoritev pa bi ji skoraj odletel. Seveda smo med predstavo vsi planili v smeh. V kulturnem društvu moramo namreč varčevati in še Savinjšani smo,« se pošali predsednik. Da so se na ta račun zabavali še nekaj časa, dokazuje tudi diploma, ki so jo šivalki vratu podelili ob koncu.

Podelili so priznanja

Občina Braslovče je občinski praznik, ki ga praznuje v spomin na prvo pisno omembo kraja, obeležila v petek zvečer s slavnostno sejo v Domu krajanov Gomilsko. Zbrane je najprej nagovoril župan Branimir Strojanshek, ki je v nadaljevanju podelil županova priznanja in priznanja občine.

Županova priznanja so prejeli član Taekwon-do kluba Sun Braslovče Klemen Strojanshek kot uveljavljen reprezentant in večkratni državni prvak v taekwondoju in kickboxingu, članica odbojcarske reprezentance do 23 let Anita Sobočan za osvojevo drugo mesto na svetovnem prvenstvu v Ljubljani, Urška Flajs za uspešno in strokovno izvajanje dejavnosti patronaže in zdravstvene nege na domu, Zinayida Vovk, ki je pred mnogimi leti začela orati ledino braslovške plesne dejavnosti, danes pa njene plesne skupine dosegajo vrhunske rezultate na mednarodnih tekmovanjih, ter baletna in plesna pedagoginja ter umetniška vodja Plesnega gledališča Braslovče Ana Vovk Pezdír.

Dobitnika bronastih plaket sta postala dolgoletni član Kulturnega društva Gomilsko in odrasle gledališke skupine Borut Kosem, ki kot mojster luči skrbi za osvetlitev prireditev in predstav, in predsednik Lovske družine Braslovče Janez Šumak, ki se že vrsto let aktivno udeležuje v različnih društvih v občini in izven nje. Hkrati je tudi predsednik Lovskega kinološkega društva Celje. ŠO

Kulturni praznik je njihov

Odrasla gledališka skupina sodi v Kulturno društvo Gomilsko, v katerem deluje več različnih sekcij. Poleg mladinske gledališke skupine še otroška folklorna skupina Srajčke, literarna sekcija, šolsko kulturno društvo in sektor Gomilsko. Društvo so ljubitelji kulture ustanovili leta 1975, a to še ne pomeni, da je bila pred tem na Gomilskem kultura zapostavljena. Precejšnjo pozornost ji namenjajo še danes. Ob slovenskem kul-

turnem prazniku je osrednja proslava Občine Braslovče že tradicionalno vsako leto v Domu krajanov Gomilsko. Pri njenem oblikovanju poleg članov domačega kulturnega društva sodelujejo tudi učenci podružnične osnovne šole. »Pomembno nam je, da na proslavi nastopijo otroci, saj jim na ta način še posebej približamo in predstavimo kulturo. Prav tako je to zanje dobra izkušnja,« ob koncu še dodaja predsednik.

SPELA OŽIR
Foto: SHERPA

Letošnji dobitnik bronaste plakete je »lučkar« Borut Kosem, ki je tudi član upravnega odbora društva. »Nepogrešljiv je pri prireditvah in gledaliških predstavah, saj s svojo skrbjo za osvetlitev prispeva k temu, da je prireditev oziroma predstava še boljša in bolj izrazna. Vedno najde pravo rešitev ob pravem času. Svojega dela nikoli ne povečuje, vedno ga opravi tiho in neopazno,« je kulturno društvo zapisalo ob utemeljitvi plakete.

Luščenje pira

Piro so naši predniki začeli gojiti že v bronasti dobi. Človeštvo jo pozna že več kot 10.000 let. Šele pozneje v srednjem veku jo je izpodrinila pšenica. V zadnjem času jo potrošniki ponovno odkrivajo zaradi večje hranljivosti. Vsebuje gluten, ki je dosti lažje prebavljiv kot pri drugih žitaricah. Pirina moka je odlična za pripravo zdravega kruha, peciv in keksov. Lahko jo tudi kombiniramo z ostalimi vrstami moke. Pridelek pira je manjši kot pri pšenici in treba je veliko dodatnega dela, da jo oluščimo. Zato smo nabavili najmodernejši stroj za luščenje pira. Uporablja poseben princip drsenja. Lupina se odpihuje v odlagalni koš. Pogonski motor, luščilno enoto in dovod zrna je mogoče regulirati brezstopenjsko. Postopek ohrani vse organoleptične lastnosti zrna.

Promocijsko besedilo

Kmečki mlin
Plaskan 1823

UROŠ ZUPANC, s.p.
M. Braslovče 16
3314 Braslovče
gsm: 031 396 635
e: zupanc.uros69@gmail.com

KRONOTERM www.kronoterm.com
Proizvodnja varčnih toplotnih črpalk 080 23 22

PREMIUM BRAND

SRCE VAŠEGA UDOBJA

NOVA TOPLOTNA ČRPALKA

TIŠJA OD DELOVANJA HLADILNIKA

GEOS

SILENT 27 (dB(A))

Na prazničnem obisku v Občini Polzela

S pisano paleta manjših projektov

Letošnji občinski praznik na Polzeli v znamenju odprtja novega parkirišča v Ločici

Dogajanje v občini Polzela je v preteklem letu zaznamovala pisana paleta različnih manjših projektov. V času letošnjega občinskega praznika odmevata predvsem odprtje novega parkirišča v poslovni coni v Ložnici in načrtovana gradnja novega kulturno-izobraževalnega medgeneracijskega centra v središču Polzele.

Ob občinskem prazniku smo se pogovarjali z županom **Jožetom Kužnikom**, s katerim smo preleteli dogajanje v preteklem letu in obenem napovedali tri večje projekte, ki bodo zaznamovali prihodnje mesece.

Kaj je po vašem mnenju najbolj zaznamovalo dogajanje v občini Polzela v preteklem letu?

Izpostaviti je treba gradnjo velikega parkirišča v poslovni coni v Ločici, za katerega je občina na razpisu prejela približno 340 tisoč evrov nepovratnega denarja. Tudi celostna prometna strategija, s katero zagotavljamo ljudem prijazno mobilnost, je zagledala luč sveta. Ne nazadnje je preteklo leto zaznamoval cel kup drugih manjših projektov, kot so dograditev sekundarne kanalizacije na Bregu pri Polzeli, gradnja komunalne infrastrukture za stanovanjsko naselje v Ločici, obnova več odsekov vodovodnega sistema v Podvinu in Založah, obnova več cestnih odsekov po občini, ureditev dela parkirišča pri kulturnem domu v Andražu. Pridobili smo tudi precej premične zapuščine častne občanke in pesnice Neže Maurer.

Ne moremo se izogniti dogajanju v Tovarni nogavic Polzela, ki si je na nek način vsaj

začasno opomogla. Kako komentirate trenutno stanje?

Če je pristop pravi, se da z dobro blagovno znamko, odlično poslovno mrežo in s pravnimi trženjskimi prijemi dobro delati. Veseli me, da je ekipa stečajnega upravitelja Zlatka Hohnjeca svoje delo dobro zastavila. Precej naših občanov ima ponovno delo. Upam, da se bo čim prej našel vlagatelj, ki bo tovarno prevzel v celoti.

Zaradi namočenosti terena je letošnji Malteški tek odpadel. Športna prireditve je ena v vrsti dobrodelnih dogodkov, s katerimi zbirate denar za dobrodelni Županov sklad, ki je bil v zadnjem letu deležen tudi nekaj sprememb. Koliko občanom in na kakšen način ste z njegovo pomočjo že pomagali?

Se vedno sredstva zbiramo z donacijami in organizacijo dobrodelnih prireditev, kot so dobrodelni tek in koncert ter moj reden mesečni priliv. Nekoliko smo spremenili kriterije za dodelitev denarja. Želja je namreč vedno več, kot je razpoložljivega denarja. Veseli me, da občani vedo, da se lahko v vsakem trenutku obrnejo na sklad. Pomagamo jim tako v obliki štipendij kot enkratnih denarnih pomoči. V tem trenutku imamo za štipendije objavljen

razpis za novo šolsko leto.

Do letošnjega šolskega leta smo imeli stalne štipendiste za celoten čas šolanja, od letos naprej bo to za vsako šolsko leto posebej. V približno štirih letih, odkar sklad deluje, smo pomagali osmim štipendistom in z

enkratnimi denarnimi pomočmi več kot petdesetim občanom.

V času vašega županovanja je začelo izhajati občinsko glasilo Polzellan. Konec letošnjega poletja je občina izvedla anketo, kako so občani zadovoljni z njim. Ste nad rezultati presenečeni?

Nad rezultati sem pozitivno presenečen, ker nisem pričakoval, da ima med občani tako veliko podporo. Večina anketirancev je z njim zadovoljna. Nekatere rubrike so jim manj všeč, druge bolj. Na podlagi rezultatov ankete bomo prilagodili vsebine. Prav tako bomo preverili, kaj lahko naredimo s kakovostjo papirja. Stroške si namreč želimo znižati približno za deset tisoč evrov in pri tem ohraniti obseg informacij.

Če se zazreva še v prihodnje leto. Kaj ga bo zaznamovalo?

V načrtu imamo tri večje naložbe – gradnjo novega kulturno-izobraževalnega medgeneracijskega centra, energetsko obnovo starega dela vrtca in športne dvorane. Ravno v teh dneh smo začeli obnavljati ostrežje kulturnega doma v Andražu. V nekoliko manjšem obsegu bomo nadaljevali postavitev javne razsvetljave v nižinskem delu občine. Obnovili bomo dva krajša odseka lokalnih cest, s čimer se bo začela prenova mreže lokalnih cest. Izpostaviti velja tudi to, da bodo jeseni lokalne volitve, na katerih bom ponovno kandidiral z Gibanjem ZA Občino Polzela – županovo listo.

SPELA OŽIR
Foto: osebni arhiv

Župan Občine Polzela Jože Kužnik

Medgeneracijsko druženje na tisoč in en način

Sobotno dogajanje v središču Polzele povezal vse generacije občanov – Najmlajši tekli do medalje, nekoliko starejši občudovali gobe

Člani gobarskega društva so predstavili bogato zbirko gob. Na razstavi je bilo na ogled kar 157 različnih vrst.

Na športnem igrišču za Osnovno šolo Polzela in na parkirišču pred občinsko zgradbo v soboto ni manjkalo osnovnošolcev, cicibanov iz bližnjega vrta, ljubiteljev balinanja, gobarjev, gasilcev, planincev, likovnikov, tekačev ... V pisani paleti različnih dejavnosti je zagotovo vsak občan našel nekaj zase.

Migali so tudi osnovnošolci. Na športnem dnevu so tekli na 300, 400 ali 600 metrov.

Osnovna šola je že sedmo leto zapored organizirala medgeneracijsko druženje Šport Špas, turistično društvo pa je dogajanje dopolnilo z gobarsko razstavo, s sejmom dobrot in petelinjado.

Namen prireditve Šport Špas, ki je lani v Sloveniji praznovala deseto obletnico, je spodbujanje medgeneracijskega druženja. Velik poudarek pri tem je namenjen športu, zdravemu načinu življenja in kakovostnemu preživljanju prostega časa. Osnovna šola Polzela se je projektu pridružila v šolskem letu 2010/11. Že od začetka je dogodek zastavila precej široko, saj je k sodelovanju povabila številna društva. Prvih nekaj let so se na izobraževalnih točkah na šolskem igrišču in v okolici šole učencem

Podelili bodo priznanja

Občina Polzela bo praznik, ki ga praznuje v spomin na Polzelane, ki so bili leta 1942 ustreljeni kot talci v Mariboru, obeležila s slavnostno akademijo, ki bo v nedeljo ob 19. uri v kulturnem domu. Ob tej priložnosti bo podelila županova in občinska priznanja.

Letošnji prejemnik grba bo **Vilijem Pižorn**. Prejel ga bo za dolgoletno delovanje na področjih kulture, ohranjanja kulturne dediščine, gasilstva in pohodništva. Prejemniki plakete bodo **Igor Verdev** za opravljeno dvajsetletno raziskavo posadke ameriškega bombnika, ki je med drugo svetovno vojno strmoglavil v Andražu, **Aleksander Koler** za delo na področju gasilstva in Medgeneracijsko društvo Mozaik generacij za izvajanje programov tedenskih srečanj skupin za samopomoč v Domu upokojencev Polzela ter organizacijo, vodenje in izvajanje aktivnosti v Medgeneracijskem centru Polzela.

Županovo priznanje bodo letos prejeli mladinke PGD Andraž za osvojevo tretje mesto na gasilski olimpijadi, dolgoletni novinar in fotograf **Tone Tavčar** ter Medobčinska splošna knjižnica Žalec, s katero je polzelska občina izdala publikacijo Občina Polzela skozi čas in knjigo Kako so nekoč živeli na območju današnje občine Polzela.

ŠO

Vrtčevski otroci so se letos prvič udeležili miniolimpijade. Poleg maskote lisjaka jih je obiskal tudi predstavnik olimpijskega komiteja Rimi Pavlovič.

V okviru prireditve Šport Špas so se za zgradbo osnovne šole predstavljala tudi številna društva iz občine Polzela. Med najmlajšimi je bilo še posebej veliko zanimanje za gasilska vozila prostovoljnih gasilskih društev.

Turistično društvo Polzela je petelinje dirke pripravilo s člani društva Bartholomeus iz Šentjerneja. Najhitrejši je bil petelin Jelenko, katerega lastnik je Brane Jelen iz Andraža nad Polzelo.

predstavljala različna društva in jim s svojega področja posredovala številna uporabna znanja. Spoznavali so delo in značilnosti gobarjev, čebelarjev, zeliščarjev, gasilcev, planincev, likovnikov, lovcev, članov Rdečega križa in tabornikov. »Učencem in učiteljem so se pridružili tudi starši, stari starši, bratje in sestre, s čimer smo resnično udeleževali medgeneracijsko druženje. Ob koncu prireditve smo podelili diplome najstarejšemu in najmlajšemu udeležencu ter najštevilnejši družini,« opisuje prva leta prireditve podpravnateljica **Simona Tomšič**.

zelišča, osnove hortikulture, večšine planincev in ustvarjali z likovno sekcijo ter izdelovali origamije.

Tekli so do medalje

Osnovna šola dogajanje združuje s športnim dnevom. Učenci so odvisno od triletja, ki ga obiskujejo, tekli na 300, 400 ali 600 metrov. Najhitrejši učenci in učenke ter tudi najhitrejši očki in mamice - letos jih je teklo 22 - so ob koncu prejeli priznanja. Prvič je bila na igrišču tudi čisto prava miniolimpijada, na kateri so sodelovali vrtčevski otroci. Kar

81 jih je z nekdanjo tekačico Jolando Batagelj teklo do medalje. Uspešna slovenska atletinja, ki ima na Polzeli že vrsto let atletsko šolo, hkrati pa je s svojimi življenjskimi dosežki lep vzor mladim, je ob koncu podelila medalje.

Največ zanimanja za peteline

Pestro dogajanje ni bilo le za šolo, temveč tudi pred občinsko zgradbo, za kar je poskrbelo Turistično društvo občine Polzela v sodelovanju z gobarsko-mikološkim društvom, hortikulturnim

društvom in Občino Polzela. Člani gobarskega društva so pripravili razstavo gob, na kateri je bilo na ogled 157 različnih vrst. Za vse obiskovalce sejma, na katerem so bile na prodaj domače dobrote, so pripravili okusno gobovo-mesno enolončnico. Turistično društvo je ob tej priložnosti podelilo priznanja najbolj urejenim in cvetličnim hišam. Komisija je letos ocenjevala 43 hiš, kmetij in drugih zgradb v občini. Največ zanimanja so kot vsa leta do zdaj pritegnile petelinje dirke, ki jih turistično društvo pripravi

s člani društva Bartholomeus iz Šentjerneja. Med 12 petelinji se je najbolje odrezal petelin Jelenko, katerega lastnik je Brane Jelen iz Andraža. Dru-

go mesto je pripadlo Stanetu Bregarju iz Šentjerneja in tretje Smiljanu Pesjaku iz Podvina.

ŠPELA OŽIR, foto: Grupa

Korak naprej

Šport Špas je sčasoma prešel šolske okvirje. Osnovna šola se je povezala z občino in zadnja sobota v septembru je postala sinonim za veliko športno-družabno dogajanje v občini. Malteški tek je letos zaradi namočenosti terena sicer odpadel, a to ne pomeni, da v soboto ni bilo živahno. Po uvodnem pozdravu ravnateljice mag. Bernardke Sopčič in župana Jožeta Kužnika ter skupinskem ogrevanju so bile na športnem igrišču, v mali telovadnici in okolici šole na voljo različne delavnice, ki so jih učenci obiskovali po točno določenem urniku. Predstavljali so se gasilci, učenci so spoznavali zvočno kopel s himalajskimi posodami, življenje čebel, fotoorientacijo s taborniki, prvo pomoč,

PROTEKS, d.o.o.

ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

za Vas že od leta 1990

ORTOPEDSKA NAVLEKA poliamid

020 S
021 M

ORTOPEDSKA NAVLEKA Z VIRVICO

030 M

ORTOPEDSKA NAVLEKA poliamid

022 S
026 M
028 L

ORTOPEDSKI TRKO POLIAMID

06
08
12
22
30

NAVLEKE ZA KRNI

KOMPRESIJSKE NOGAVICE

GRELNI KOLENČNIK

GRELNI KOMOLČNIK

ZAŠČITNE RUTICE

USNJENI PRSTNIKI

PROTEKS, d.o.o.

PROIZVODNJA IN PROMET S TEKSTILNIMI IN DRUGIMI PROIZVODI

OROVA VAS 14, 3313 POLZELA

Tel.: 03 705 00 48,
Fax: 03 705 00 49
e-mail: branko.novak@siol.net
www.proteks.si

Les

je harmonija življenja
in toplina doma.

STAVBNO POHIŠTVO OKNA IN VRATA

VHODNA VRATA, NOTRANJA VRATA, DRSNJA VRATA ...

SPLOŠNO MIZARSTVO
RAZGORŠEK

SPLOŠNO MIZARSTVO PRIMOŽ RAZGORŠEK s.p.
Založe 46, 3313 POLZELA
primozrazgorsek@gmail.com
www.mizarstvo-razgorsek.si
gsm: 041 655 949

Na prazničnem obisku v občini Šoštanj

»Vsak je deležen strehe, izobraževanja in vzgoje«

Intervju z županom Darkom Menihom ob prazniku Občine Šoštanj

V zadnjih nekaj mesecih je bila občina Šoštanj velikokrat omenjena – največkrat zaradi precejšnje podražitve ogrevanja v Šaleški dolini in zaradi likvidnostnih težav Bolnišnice Topolšica. Tudi o teh težavah in kako jih občutijo domačini je spregovoril župan Darko Menih.

Na domačiji, kjer je leta 1944 padel Karel Destovnik – Kajuh, ste odprli pesnikovo spominsko obeležje. To vam je uspelo po večletnih prizadevanjih. Kaj uresničitev projekta pomeni za vašo občino?

Končno nam je uspelo, da smo po nekajletnemu prizadevanju odkrili to obeležje. Kajuh je naš pesnik, naš rojak, naš borec. Pozornost smo mu namenili s poimenovanjem ulice, šole, parka in knjižnice, vendar skupnega obeležja nismo imeli. Zato smo se odločili za ta »kozolček«, kjer bo z multivizijo Kajuhova zgodovina dosegljiva vsem obiskovalcem in turistom. Končno smo svojemu pesniku dali največji poklon, kar nam je uspelo ob 95-letnici njegovega rojstva.

Zgodbo o več kot 50-odstotni podražitvi ogrevanja v Šaleški dolini poznamo, prav tako prizadevanja lokalne skupnosti. Kakšno je trenutno stanje in ali se občani počutijo opeharjene?

Kar nekaj let je bilo na tem področju mirno, v zadnjem času pa sta HSE in Termoelektrarna Šoštanj naredila svoje. Naša dolina je energetsko uničena in pričakovali smo, da bo vsaj cena toplote ostala na nespremenjeni ravni. Tako vpletene občine kot občani smo prizadeti, še vedno pa nismo vrgli puške v koruzo, zato si prizadevamo, da bi vsaj omilili visoko podražitev. Sicer cene ogrevanja v občini še nismo dvignili, temveč jo subvencioniramo z denarjem iz proračuna. Podražitev smo uspeli vsaj za gospodinjstva omili-

Darko Menih,
župna
Občine
Šoštanj

ti, torej s 17 na 25 evrov. To je neko upanje, da se bo dalo še pogajati.

V zadnjem času smo veliko poročali tudi o Bolnišnici Topolšica, ki naj bi jo zaradi visokih dolgov čakala priključitev k Splošni bolnišnici Celje. Zdaj so aktivnosti na tem področju nekoliko ustavljene. Bolnišnica je zelo pomembna na državni

ravni ... Kaj pa pomeni za lokalno skupnost?

Na tem območju je 98 let, pokriva Savinjsko, Šaleško in Koroško regijo, ljudje pa so se navadili na vse usluge, ki jih nudi. Bolnišnični kader je zelo dober, vsi se trudimo za obstoj in nikakor nam ni bila pogodu ideja ministrice o združitvi bolnišnic – ideja, o kateri prej nismo vedeli nič. Ministrica je bila tukaj enostavno preveč zаетava. Zbirali smo podpise, bili smo v parlamentu v odboru za zdravje in tam predstavili problematiko. Naredili smo veliko in mislim, da do te združitve ne bo prišlo.

Vaš »moto« se glasi: »Svet potrebuje odgovorne ljudi. Vsi si želimo srečne otroke in otroci so naša prihodnost.« Razbrati je mogoče, da vas veseli delo z otroki, hkrati pa jih »učiteljsko« učite odgovornosti. Na kakšen način uresničujete svoj »moto« kot župan?

V šolstvu sem bil zaposlen trideset let. Mladino imam rad, poučevanje je še vedno v meni. Ravno zato posvečam veliko pozornosti šoli, da imajo otroci vse pogoje, ki jih potrebujejo za izobraževanje, in da imajo možnost obiskovanja nadstandardnih krožkov. Enako je v vrtcih – imamo novega in z veseljem lahko povem, da je 16-oddelčni vrtec skupaj z rezervno učilnico lani postal premajhen. Letos smo pred začetkom »sezone« tako morali omogočiti še eno učilnico. Sledimo pa temu, da nihče od naših prosilcev ne bi ostal brez mesta v vrtcu. Vsak je deležen strehe, izobraževanja in vzgoje v naših ustanovah.

EVA POPOVIČ, foto: Grupa

Kajuhovci za Kajuha

Kajuhovo spominsko obeležje je sestavljeno iz zidanega dela in lesenega prostora za obiskovalce. Stavba, ki spo-

minja na kozolec, nudi tudi sanitarije. V notranjosti si obiskovalci poleg multivizije o Kajuhu lahko ogledajo tudi pred-

stavitveni celostenski pano in Kajuhov kip.

EP, foto: arhiv Občine Šoštanj

Na odprtju pesnikovega spominskega obeležja je zapel tudi oktet Kajuh s I. gimnazije v Celju.

Občinska priznanja

Kot je povedal župan Občine Šoštanj Darko Menih, je komisija za priznanja letos imela veliko dela pri odločanju, kdo si najbolj zasluži občinska priznanja.

Kot vsako leto bo župan priznanja podelil na slavnostni občinski seji, ki bo jutri (v petek) ob 19. uri v Kulturnem domu Šoštanj.

Priznanja občine bodo leto prejeli Matej Skornšek za predano delo v Turističnem društvu Skorno, Janez Zelcer za uspešno vodenje Društva upokojencev Šoštanj in pododbora upokojencev v Gaberkah ter Herman Pregovnik za bogato delo na področju športa, gasilstva ter razvoja občine.

Občinske plakete bodo jutri prejeli Mateja Kumer za delovanje na področju arhitekture, notranjega oblikovanja, prenove objektov ter turistične zgodbe dvorca Gutenbuchel, Milojka Bačovnik Komprej za dejavnost na več področjih, predvsem na področju dopisništva ter urednikovanja lokalnega medija in Viktor Potočnik za aktivno delovanje v občini ter doprinos na področju čebelarstva v kraju.

Župan bo jutri podelil tudi posebna županova priznanja. Domov jih bodo odnesli svetovni mladinski prvak v kastingu Tim Vertačnik, Samir Hairlahovič, ki je iz jezera pred časom rešil občanko, Vojko Bricman, požrtvovalni gasilec, ki se je letos spomladi poškodoval pri gasilski intervenciji, Ivan Kodrun za vseživljenjsko delo na področju športa in prostovoljnega dela ter Bogomir Goltnik za aktivno udeleževanje na področju športa in kulture. Priznanja bodo prejeli tudi nekateri zlati maturanti.

EP

radio celje
Odmevi
POGLED Z VSEH STRANI
VSAK ČETRTEK ob 12.15

zvočne slike kulture
VSAK ČETRTEK ob 14. 10 in 19. 15
radio celje
Ka lejdoskop

radio celje
Nostaligija
Radio Celje
Vsako sredo od 5. do 9. ure.

Ostanke lučk, ki jih je, kot pojasnjuje Heindl, le za eno manjšo vrečko, organizatorji pospravijo dan po dogodku.

Magično Družmirsko jezero

Praznik luči enkrat letno Šoštanj spremeni v pravljичno mesto

Šoštansko ali Družmirsko jezero je minulo soboto magično zasvetilo. Ob prazniku luči je po jezeru zaplavalo deset tisoč lučk v čast rudarjenju v Velenju in poplavljeni vasi Družmirje.

Približno deset tisoč luči je letos prekrilo Šoštansko jezero. A to ni največje število luči,

ki sta jih za ta praznik uspela izdelati pobudnika, zakonca Alojziji in Valentini Heindl. Pred leti je vodni svet osvetlilo približno 15 tisoč luči, vsako leto pa se trudita, da dosežeta vsaj »magičnih deset tisoč«.

Običaj ni nov, pojasnjujeta zakonca. Letos so luči na Šoštanskem jezeru zaplavale tretje

leto zapored, in sicer po krajšem premoru zaradi bolezni, ko sta zakonca običaj ponavljala že šest let.

Lučke iz jajčnih lupin

Številne luči ne onesnažujejo okolja. Zakoncema šola in vrtci celo leto shranjujejo

jajčne lupine. Kuharice morajo biti previdne, da ohranijo čim manj strto jajčno lupino. Zakonca jih nato sušita. Vanje vlijeta segret vosek, v katerega vstavita stenj.

EVA POPOVIČ
Foto: GrupA

Izdelovalcema luči in pobudnikoma Alojziji in Valentini Heindl pri organizaciji pomaga Zavod za kulturo Šoštanj.

Izdelovalca v vosek poleg stenja vedno vstavita tudi vžigaličo za lažje prižiganje.

Luči ponavadi gorijo tri do štiri ure ...

... in privabijo kup obiskovalcev in ustvarijo čudovit pogled.

Vaja je bila v objektu šole, v katero naj bi udarila strela ...

... in v bližnjem gospodarskem posloplju, kjer naj bi zaradi požara začelo iztekati kurilno olje.

Vaja je pokazala izjemno poslanstvo gasilcev

Večja vaja Gasilske zveze Celje je bila tokrat na Svetini

Ob takšni nesreči je treba posredovanje organizirati zelo natančno. Napak ne sme biti. Nadzor in razdelitev nalog vsem, ki pridejo na kraj, morata biti usklajena do zadnje sekunde posredovanja. Vodja intervencije je bil poveljnik Gasilske zveze Celje Janez Senica (na fotografiji desno).

Prvi so na kraj prispeli prostovoljni gasilci s Svetine, saj so bili kraju nesreče najbližje. Nato so na kraj požara prispele še enote iz Štor, Celja in okolice.

Pred posredovanjem morajo gasilci poskrbeti za lastno varnost. In za dobro zaščitno opremo. Na kraju se je razlila nevarna snov, zato je bilo posredovanje še toliko bolj nevarno tudi za gasilce.

Kadar se zgodi takšna nesreča, gasilci z regijskim centrom za obveščanje poskrbijo tudi za organizacijo ekip nujne pomoči. Te na kraju oskrbijo poškodovane, v primeru hudih poškodb pa sledi prevoz v bolnišnico.

Prostovoljno gasilstvo ima na Celjskem dolgo tradicijo. Prvo gasilsko društvo na širšem celjskem območju je bilo ustanovljeno v letu 1870 v Laškem, le leto kasneje je bila v Celju ustanovljena Požarna bramba Celje. V spomin na ta dogodek Gasilska zveza Celje vsako leto septembra obeležuje dan gasilca. Gasilska zveza Celje združuje enajst prostovoljnih gasilskih društev z območja mestne občine Celje in tri prostovoljna gasilska društva občine Štore.

Ne glede na to, da je bila le vaja, je bilo na terenu mogoče čutiti povezanost in izjemno sodelovanje med gasilci. Vsak je natančno vedel, kaj mora storiti.

Neurje. Udar strele. Požar in različje nevarne snovi. Dva poškodovana. To so bile predpostavke velike gasilske vaje Gasilske zveze Celje, ki je bila na Svetini minuli petek. V vaji je sodelovalo kar 60 prostovoljnih in poklicnih gasilcev, ki so na ta način preverili usposobljenost in pripravljenost enot na takšne primere. Ne glede na to, da je bila le vaja, je bilo na terenu mogoče videti usklajenost gasilcev, predvsem pa to, kako pomembna je sleher na sekunda, ko se takšna nesreča tudi res zgodi.

Petkova vaja je bila zanimiva tudi zato, ker so se gasilci odločili, da jo bodo izvedli izven Celja, in sicer v strnjem kmečkem naselju, ki je dokaj oddaljeno od mestnega središča, kjer je tudi posredovanje v takšnih primerih ob resničnem dogodku oteženo. Vaja je bila zasnovana tako, da je v lesenem ostrejšu posloplju šole, ki je sicer zapuščena, prišlo do udara strele, nakar je izbruhnil požar. Ogenj se je nato razširil še na bližnje gospodarsko posloplje, v katerem je začelo goreti zaradi obločnega ognja iz vtičnic ob udaru strele v sosednjo šolo. Pri tem se je razlilo še kurilno olje. Torej sta bili v eni vaji združeni dve posredovanji.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA

21. septembra je v kulturnem domu v Štorah Gasilska zveza Celje podelila dve plaketi v zahvalo za podporo gasilstvu in za dobro sodelovanje. Plaketi sta prejela Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo – odbor Celje in Policijsko veteransko društvo za celjsko območje Sever. Župan Občine Štore Miran Jurkošek, občinski gasilski poveljnik Franc Hrovat, predsednik Gasilske zveze Celje Vinko Sentočnik in predsedniki prostovoljnih gasilskih društev Prožinska vas, Svetina in Štore so takrat podpisali tudi pogodbo o izvajanju javne gasilske službe.

Mihael Ocvirk

Poročna slika Mihaela in Marije. Zakonsko srečo sta v skupnem domu uživala manj kot mesec dni.

Marija Ocvirk je z dvema otrokoma ostala vdova na svakovi domačiji. Na sliki s prvorojenko Mici. Druge hčere Fani njen mož nikoli ni videl.

Sanje so umrle na fronti, a ljubezen v pismih še vedno živi

Marija Plemenitaš iz Dobja je izdala knjigo pisem avstro-ogrskega vojaka s fronte – Knjiga Ljuba moja Mici spomenik krajevni zgodovini

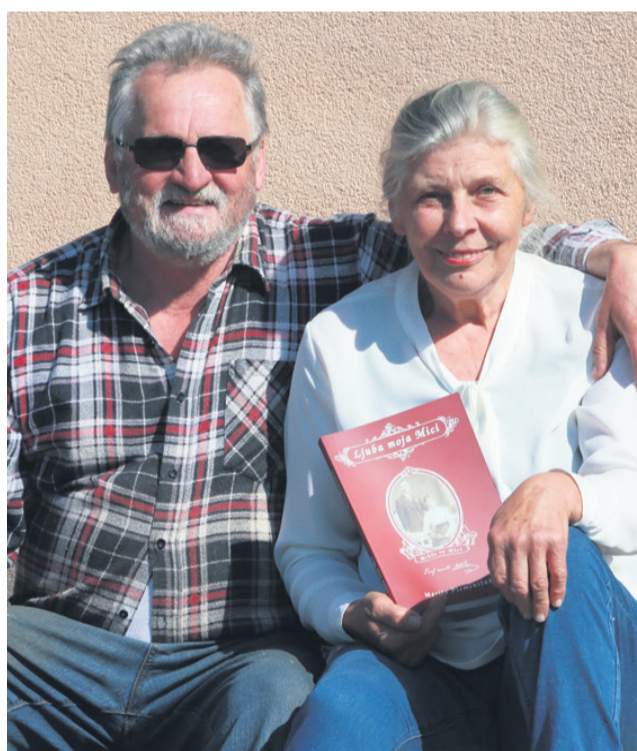
»Toda upanje imam, da se bo ta dolgi čas spremenil že kmalu bolj v veselje. Ker približuje se čas, da bodejo zapeli veselo Alelujo in potem bode za naju tudi bolj veselje, kjer se bodeva lahko ustmeno pogovarjala, ne bo treba se s peresom,« je spomladi leta 1914 takrat 29-letni Mihael Ocvirk pisal svoji izbranki Mariji Zajc v Škale pri Velenju. Ni mogel vedeti, da bodo pisma ostala njuna edina prava vez in da bo vojna tudi to prav kmalu kruto za vedno prerezala.

Marija se je na domačijo Ocvirk-Plemenitaševih poročila leta 1971. Počasi je spoznavala družinsko zgodbo moževe stare mame Marije – Mícke Ocvirk, mame Marije – Mici Plemenitaš in tete Fani. V stari leseni skrinji na podstrešju je našla s tem povezan zaklad – pisma, ki jih je objavila v knjigi. Za svoj literarni prispevek k ohranjanju krajevne zgodovine je bila v tem letu tudi nagrajena z občinskim priznanjem. Več kot sto let stara pisma moževega deda Mihaela so v njeni knjigi Ljuba moja Mici spet ugledala luč sveta. Mihčeta, kot so ga klicali domači, je avtorica knjige poimenovala kar vitez iz Urwalda. Urwald je bil sinonim odročnosti in zaostalosti v krajih, kjer so živeli razbojniki in pijanci. Pisma,

polna nežnosti in spoštljivosti, danes pričajo o povsem drugačni podobi teh krajev in njihovih ljudi. Obdobje od leta 2014 do 2018 je v znamenju stoletnice prve svetovne vojne. Gre za prelomnico v človeški zgodovini, ki dotlej tako neizprosne zareze v življenje in zavest ljudi ni poznala. Kot je v spremni besedi zapisal dr. Željko Oset, so v predvojnem času evropske in svetovne velesile še vedno tekmovala za prevlado v kolonijah, družbeni sistem ni bil socialno pravičen, vendar je bil stabilen in predvidljiv. Med Nemčijo in Avstro-Ogrsko na eni in Francijo ter Veliko Britanijo na drugi se je prepad poglobljajal, a tako velikega vojaškega spopada si ni predstavljal nihče.

Le trije tedni zakonske sreče

Mihael je bil kot prvorojenec izbran za naslednika na Ocvirkovem gruntu v Dobju. Po vpoklicu v vojsko je prišel do čina kaplarja. V časih, ko pisana beseda med podeželskim prebivalstvom ni bila samoumevna, je rad in veliko pisal. Ko se je njegova srčna izbranka, trgovska pomočnica v Dobju, vrnila v Pako k bolni materi, je pod srcem že nosila njegovega otroka. Kljub nezaslišanemu statusu nezakonske matere je poroko

Avtorica Marija Plemenitaš je v knjigi zapisala družinsko zgodovino svojega moža Janka.

»Komaj mesec dni je minilo od poroke, ko sta živela kot mož in žena, a sta se že morala ločiti. Slovo je oteževala zla slutnja, kaj če se nikoli več ne bosta videla. Na zadnji poti ga je pospremila do vrha Jezerc. Silno je jokala, padala na kolena in vstajala, doživljala je pravi križev pot, kot da bi vedela, da je to njuna zadnja skupna pot. Sama se je vračala domov v Dobje. Naslonjena na most Dobjanskega potoka je tako silno in pretresljivo jokala, da so jo slišali po vsej dolini Trat.«

z dobjanskim mladeničem zavračala. Ambiciozna mladenka se je težko spoprijemala z mislijo, da bi šla za »tamlado« v odročne kmečke kraje. A po rojstvu hčere in mnogih zaljubljenih pismih je klonila. Poročila sta se konec maja 1914. Mihče je svoji nevesti od doma prinesel poročni šopek iz šmarnic. Družina je bila končno združena, a na domačiji v Dobju sta mlado-poročenca zaužila le približno tri tedne zakonske sreče. Že 27. junija je bil Mihče z dvema mlajšima bratoma vpoklican v vojsko. Iz Dobja je v vojsko takrat odšlo 240 mladeničev, skupaj do leta 1917 že približno 450. 71 se jih nikoli ni vrnilo. Brata Janž in Franče sta bila razporejena na italijansko bojišče, Mihče je odšel na rusko fronto. Avgusta isto leto je njegova mlada žena dobila zadnje pismo. Na moža je s strtim srcem čakala še leta. Po 12 letih tihega upanja sta starša Mihael in Marjeta posestvo nazadnje izročila mlajšemu sinu Janžu. Za Mihčetom sta ostali dve deklici. Druge, Fani, ki se je rodila po njegovem odhodu na fronto, oče ni nikoli videl. Od svaka Janža je odpravila žena odkupila domačijo in na njej odprla trgovino ter prisegla tudi kot poštarica.

Izgubljen med milijoni mrtvih

Ko je 28. junija 1914 v Sarajevu pod streli Gavrila Principa padel avstro-ogrski prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand, se je začela kotaliti snežena kepa, ki je hitro ušla izpod nadzora vseh političnih in gospo-

darskih vplivnežev tistega časa. V čustveno napetem času je veljalo prepričanje, da bo od žetve do božiča že vsega konec. Po štirih letih krvavega klanja nihče več ni natančno vedel, zakaj je tako daleč sploh prišlo. Bilo pa je jasno, da so vložki preveliki, da bi bila katerakoli stran pripravljena sprejeti vlogo poraženca. V tej vojni zares tudi zmagovalcev ni bilo. Bili so samo bolj ali manj izčrpani narodi, ki so belo zastavo kapitulacije zasadili na polje nepojmljivih števil. Po oceni se je bojevalo 65 milijonov vojakov, umrlo jih je osem milijonov in pol. Med njimi je bilo približno 35 tisoč Slovencev. Poškodovanih je bilo 21 milijonov mož, zaradi vojnih razmer je med vojno in po njej umrlo od 13 milijonov do 30 milijonov ljudi. Po ocenah je bilo v štirih letih s front na vse konce sveta poslanih več kot dve milijardi pisem. »Mihael Ocvirk je bil eden od 8,3 milijona državljanih habsburške monarhije, ki so bili mobilizirani. Do konca leta 1914 je na vzhodni fronti umrlo 105 tisoč njenih vojakov, 317 tisoč je bilo ranjenih, 300 tisoč pogrešanih ali zajetih v ujetništvu,« piše dr. Oset. In v teh statistikah se je sklenila tudi življenjska pot Mihčeta, ki je v zadnjem pismu ženi, 31. julija 1914, zapisal: »... danes odidem s Teherji, kam te ni vem pisat«. Že 26. avgusta isto leto je bil v bitki pri Galiciji na zahodni ruski fronti proglašen za pogrešanega.

SAŠKA T. OCVIRK
Foto: SHERPA

Gaj v znamenju buč

Najtežja buča Slovenije tehta več kot pol tone – V Mozirskem gaju jih je razstavljenih približno petsto

Začel se je za nekatere najlepši letni čas, ko so barve narave najbolj pestre in so njeni darovi najobilnejši. To še posebej velja za Mozirski gaj, kjer je od sobote na ogled jesenska razstava. Ta je v znamenju znanilk jeseni, buč. Rastlin, ki so v »žlah-ti« s kumarami in z melonami ...

Ob odprtju razstave je bilo že sedmo leto tekmovanje za najtežjo bučo Slovenije. Med dvajsetimi bučami, ki so tekmovala za »zlati medaljo«, je zmagala tista, ki je zrastle v Novem mestu, in sicer na

njivi Uroša Fifolta. Tehtala je nič manj kot 639 kilogramov. Približno sto kilogramov manj je tehtala buča iz Slovenj Gradca in še približno petdeset kilogramov manj njena »sestra« iz Trebnjega. Na lanskem tekmovanju je bila stehšana rekordno težka buča, ki je imela kar 697 kilogramov. V tem letu je bilo vreme pridelovalcem seveda manj naklonjeno. Na letošnjem tekmovanju so tehtali tudi sorodnice buč, lubenice velikanke. Najtežja je tehtala šestdeset kilogramov.

Na jesenski razstavi Mozirskega gaja, ki bo na ogled do osmega oktobra, je mogoče videti še marsikaj. Približno petsto buč krasi trate gaja, pri čemer bujne domišljije postavljalcev kompozicij nikoli ne zmanjka. Buče so postavljene med jesenskimi cvetjem in jesensko obarvanimi listi dreves. Po osmem oktobru bo gaj zaprt vse do 1. decembra, ko bo v njem zasvetilo milijon luči Božične bajke Slovenije.

BRANE JERANKO
Foto: SHERPA

Ustvarjalnost najmlajših udeležencev

Sprehod med bučami

Nevsakdanje bitje iz Mozirskega gaja

Letos so tehtali tudi lubenice velikanke.

Med bučami velikankami

Laško se je vrnilo v leto 1927

Matejev sejem in prihod kralja Aleksandra v spomin na pridobitev mestnih pravic

Na Aškerčevem trgu je bil minulo soboto vrvež kot že dolgo ne. Po trgu so se številni ljudje sprehajali v čudnih opravah, v modi, na katero smo že zdavnaj pozabili, odmevala je glasba, ki je vzbujala nostalgijo. Tudi stojnice s številnimi obrtniki in trgovci so opozarjale na nek drug čas, ki je že zdavnaj mimo. Živinskega sejma na tem trgu tudi že davno ni bilo. Laško se je vrnilo v leto 1927, v čas, ko je bil na tem trgu znamenit Matejev sejem.

Čas, ko so kraljevali sejmi

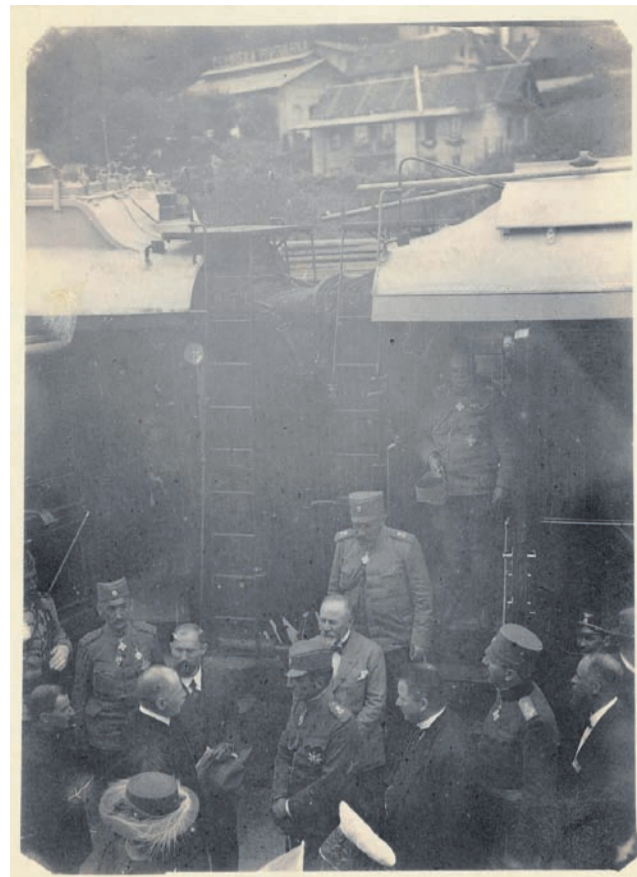
»Matejev oziroma Matevžev sejem je bil eden od devetih sejmov v Laškem ob koncu 19. in na začetku 20. stoletja. Večina teh sejmov je bila po vsebini podobna, na njih so rokodelci prodajali lončevino, suho robo, čevljarji in drugi obrtniki obutev in druge izdelke ... Posebnost so bili živinski sejmi, ki so bili ob Trubarjevem nabrežju.

Prikaz takratnega Matejevega sejma se mi zdi zelo verodostojen,« se je kot dober poznavalec sejma, ki nosi isto ime, kot ga ima sam, izkazal direktor Knjižnice Laško **Matej Jazbinšek**.

Leto 1927 je bilo za Laško pomembno, posebno in prelomno. Leto, ko je vladar tedanje države, Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kralj Aleksander I. Karađorđević, Laškemu podelil mestne pravice. Prav njegov

ponoven obisk Laškega je predstavljal vrhunec sobotnega retrospektivnega dogajanja na Aškerčevem trgu.

Kralj Aleksander je sicer Laško obiskal leta 1920 (potem ko je prvič leta 1909 v Rogaški Slatini tri tedne preživel skrit očem javnosti), takrat še kot regent, in sicer v okviru turneje po Sloveniji, ko se je mudil tudi v Celju. Ta obisk, bolje rečeno postanek v Laškem, ko se je z vlakom vračal domov proti Beogradu, ni bil prav dolg. »O tem obisku ni veliko gradiva, razen enega časopisnega članka in nekaj fotografij. Povezali smo se z Ljudskim muzejem v Rogaški Slatini, ki nam je priskočil na pomoč, zato smo vsebinsko zasnovali razstavo o obisku

Ena redkih ohranjenih fotografij z obiska kralja Aleksandra v Laškem leta 1920. Foto: Muzej Laško

in življenju kralja Aleksandra v Sloveniji,« je povedal **Tomaž Majcen**, kustos v Muzeju Laško.

Aleksander v vlogi Aleksandra

Le kdo drug bi lahko bil bolj primeren za upodobitev

kralja Aleksandra kot **Aleksander Jurkovič** z umetniškimi imenom Nani Poljanec, dolgoleten vnet zbiratelj in izjemen poznavalec dediščine dinastije Karađorđević ter kustos ljudskega muzeja v Rogaški Slatini? Nenazadnje imata s kraljem tudi isto ime.

Številni obiskovalci, ki so se na ta spominski dan zbrali na Aškerčevem trgu v Laškem, so navdušeno pozdravili kralja Aleksandra, ki je bil ganjen nad sprejemom. »Dragi moji Slovenci, Hrvati in Srbi, vsem velika hvala za to lepo manifestacijo na starem zgodovinskem trgu v Laškem, ki je bil priča velikim in pomembnim dogodkom,« je kralj Aleksander nagovoril množico.

Za avtentičen prikaz vzdušja takratnega časa so poskrbeli v Zvezi društev Možnar Laško. »Naša društva so za ta pomemben dan pripravila posebne kostume oziroma oblačila, kot so jih nosili v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, glasbo, plese in druge običaje iz tistega časa,« je povedal **Ivan Medved**, predsednik zveze.

ROBERT GORJANC
Foto: SHERPA

Kralj Aleksander I. Karađorđević oziroma Aleksander Jurkovič oziroma Nani Poljanec je bil ganjen nad sprejemom v Laškem.

»V Laškem je bila včasih žandarmarija, tudi v Jurkloštru smo jo imeli. Sicer sem imel doma nekaj kosov žandarske uniforme, nekaj pa nam je priskrbelo KD Anton Tanc z Marija Gradca,« je povedal **Franci Obrez** iz Jurkloštra, ki je upodobil strogega moža postav.

V tistem času seveda ni šlo brez varuhov reda, ki so se takrat imenovali žandarji.

Leto 1927 je bil čas, ko je čevljarstva obrt še cvetela.

Med tistimi, ki je pomagala obujati duh tistega časa, je bila tudi Janja Kajtna iz kulturnega društva Anton Tanc z Marija Gradca: »Na podlagi fotografij iz tistega časa nam je kostume sešila Fanika Bačič iz Laškega. Temu so prilagojene tudi naše pričeske, torbice ... S tem projektom smo se seznanili že januarja in smo se nanj pripravljali skoraj celo leto.«

Živinski sejem je bil prava paša za oči, zlasti za najmlajše.

»Tako z užitkom kot so jih nekoč, jabolk najbrž danes več ne jemo, ko imamo hrane v izobilju«

V okviru dvodnevne obeleževanja jubileja 90-letnice pridobitve mestnih pravic je Knjižnica Laško predstavila knjigo dr. Sare Špelec o kralju Aleksandru z naslovom Zaboga, saj sem vendar jaz napol Slovenec, ki je nastala kot nadgradnja avtoričinega doktorata, za katerega je proučevala zapise o kralju Aleksandru v slovenskem časopisju. »Ob proučevanju teh zapisov sem ugotovila, da so vsi prispevki o kralju Aleksandru, bodisi na področju zgodovinskega bodisi memoaristike, zelo črno-beli. Ali ga ljudje črtijo ali obožujejo, zelo malo pa je objektivnih zapisov,« je povedala avtorica.

S proučevanjem življenja in vladanja kralja Aleksandra se je začela ukvarjati med drugim tudi zato, ker se o tej pomembni osebnosti tako malo govori. »Kralj Aleksander sodi v zgodovinsko obdobje, ki me je od nekdaj zanimalo in vznemirjalo, pravzaprav niti ne vem točno, zakaj. Mogoče me je k temu spodbudilo tudi to, da sem se v osmem razredu osnovne šole srečala s knjigo, ki jo je napisal Aleksandrov brat Đorđe Karađorđević – Resnica o mojem življenju – ki za kralja Aleksandra pomeni pravo antipropagando.«

Mali raj na Lindeku

Kmetija Vrhivšek – dom zelišč in konoplje

Lindek nad Frankolovim je znan po gradu Lindek in lepi okolici. Že od nekdaj so tam živeli kmetje, ki so pridelovali tradicionalne slovenske pridelke. Na Lindeku je svoj prostor našla tudi sicer ne tako tradicionalna industrijska konoplja. Pridelujejo jo na kmetiji Vrhivšek. Pridelujejo in predelujejo tudi zelišča. V malem raju, kot sami pravijo, smo jih obiskali tudi mi.

Na kmetiji Vrhivšek, kot se reče po domače, živi mlada družina – mama Alenka Zapušek in oče Rudi Ramšak ter hčeri. Na posestvu kmetije je živel Rudijev oče kot eden od desetih otrok. Po njegovi smrti sta Alenka in Rudi kmetijo prevzela in jo obnovila.

Najprej zelišča

Na kmetiji so se začeli ukvarjati z zelišči, ko se je rodila mlajša hči. Ob rojstvu je imela alergije, zato je za-

čela Alenka raziskovati pomen sestavin, ki jih dajemo v hrano in kozmetiko. »Takrat smo začeli gojiti svoj krompir, čebulo ... Stanje se je kmalu popravilo,« je povedala Alenka, ki je po poklicu kemičarka, medtem ko je Rudi biolog. Tako oba dobro vesta, kakšen vpliv imajo pesticidi. »Tako sva se z možem zavestno odločila, da bova gojila kulture, ki ne potrebujejo fitofarmaceutskih sredstev za razvoj,« je pojasnila Alenka.

Naključje prineslo spremembe

Na avgustovski dan pred sedmimi leti je Alenka čisto po naključju kupila slovensko žensko revijo, v kateri je našla prispevek o konoplji. Za njeno rast ni potrebna uporaba pesticidov in do žetve ni veliko dela z rastlino. »Bila sem navdušena. Še zdaj se spominjam slike ženske, ki je bila v starih oblačilih.

Roko je držala visoko nad glavo, rastlina konoplje pa je bila višja od nje. Prispevek sem pokazala partnerju, ki ga je prebral. Rekla sem mu, da bomo to gojili, in se je strinjal,« se spominja Alenka. Takrat so sicer zamudili rastno sezono, so pa imeli do naslednjega leta še veliko časa, da so se poučili o gojenju konoplje in se nanj dobro pripravili.

Vsestranskost konoplje

Alenka nam je zaupala, da je možno iz konoplje narediti 50 tisoč izdelkov. Na kmetiji Vrhivšek že pred žetvijo konoplje pridelajo veliko izdelkov. Ko konoplja cveti, požanjejo cvetove, da jih posušijo za čaj. Dele rastline porabijo tudi za postopek destilacije, s pomočjo katere pridobivajo eterično olje in hidrolat. Ko je seme zrelo, je čas za žetev. »V prvem letu, ko smo imeli manjšo njivo, smo še želi na

roke. Zdaj je zakonsko določena najmanjša dovoljena površina posajene konoplje deset arov. Zdaj nam prihaja žet kombajn,« je povedala Alenka. Ko je požeta, konopljo posušijo. Seme očistijo, nato ga stisnejo v hladno stiskano olje. Iz ostanka dobijo pogačo, ki jo zmeljejo za moko. Če moko dobro presejejo, dobijo proteine.

Dela ne zmanjka

Poleg dveh njiv konoplje imajo na kmetiji Vrhivšek še večji vrt z zelišči, na katerem lahko najdemo ognjič, meliso, sivko, dobro misel, ameriški slamnik ... Alenka na kmetiji pripravlja tudi delavnice tako za odrasle kot za otroke. S tem širi znanje o konoplji in izdelovanju pripravkov iz zelišč. Večino dela opravita Alenka in Rudi sama, občasno jima kdo tudi pomaga. »Letos smo pripravili vrščikanje, ki se ga je udeležilo kar trideset ljudi. Prišli so od vsepovsod. Obiskala nas je tudi novinarka iz Nemčije. Zdi se mi, da so ljudje res začutili potencial konoplje,«

je poudarila kmetovalka, »hčeri sta sicer še premajhni za večja opravila, drugače pa z veseljem pomagata. Sta pravi ambasadorki konoplje.« Kmetija Vrhivšek je posebna

tudi zato, ker je sedež zadruge Konopko, ki združuje pridelovalce konoplje in ostale ljubitelje te rastline.

KLARA PODERGAJS
FOTO: GrupA

Kmetija Vrhivšek

Rastlina konoplje lahko zraste zelo visoko.

Alenka pred destilatorjem, v katerem pridobivajo eterična olja in hidrolat

Konopljinja njiva

Alenka Zapušek v zeliščnem vrtu

Nadevana jajca

EVINA
KUH'NA

Predjed ali dodatek
k narezku

Kuhanje jajc

Vsakdo zna
ne glede na

kuharsko predznanje skuhati in olupiti jajca. A tudi tukaj se skriva nekaj trikov:

- da so jajca trdo kuhana, jih v vreli vodi kuhamo od 8 do 10 minut,
- med kuhanjem naj bodo jajca povsem prekrita z vodo,
- jajčna lupina med kuhanjem rada počí, če so jajca hladna, zato naj bodo pred kuhanjem na sobni temperaturi,
- lažje olupimo jajca, ki niso povsem sveža, pri čemer lahko vodi med kuhanjem dodamo malo soli,
- kuhana jajca takoj prelijemo z mrzlo vodo ali jih olupimo pod tekočo mrzlo vodo ter tako najlažje odstranimo z lupino še »kožico«.

Jajčni čolnički

Najprej sem deset kuhanih jajc olupila, jih prerezala po dolžini in odstranila rumenjake. Tega sem kasneje porabila za pripravo treh različnih nadevov, s katerimi sem napolnila jajčne čolničke.

Jajca s hrenom in kisló smetano

Za pripravo tega nadeva sem uporabila dve zvrhani žlički kisle smetane, polovico čajne žličke hrena in enako količino polnozrnate gorčice. Nadev sem po okusu solila in poprala ter mu dodala nasekljan peteršilj in nekaj kapljic limoninega soka, ki je nadevu dal svežino. Temu sem dodala tri rumenjake. Vse sestavine sem dobro pretlačila, da sem dobila enotno zmes. Nadev je služil za šest jajčnih čolničkov, čez katere sem potresla sladko rdečo papriko.

Sprehod med trgovskimi policami

V nakupovalno košarico so tokrat romali jajca, peteršilj, drobnjak, majoneza, kisló smetana, kapre, gorčična semena, sardele, sladka rdeča paprika v prahu, hren, tabasco in kaviar.

Jajca s tabascom

Za jajca s tabascom sem uporabila štiri rumenjake, dve žlici majoneze in polovico čajne žličke polnozrnate gorčice. Nadev sem po okusu solila in poprala ter na koncu dodala nekaj kapljic tabasca. Dobro premešano enotno zmes sem uporabila za šest jajčnih čolničkov, po katerih sem potresla sveže sesekljan peteršilj.

Namig: pri dodajanju majoneze, kisle smetane in ostalih »tekočih« sestavin moramo biti pozorni, saj preveč tekoč nadev ne obstane v čolničku.

Namig: priporočam uporabo polnozrnate gorčice, in sicer tako zaradi okusa kot videza.

Jajca s kaviarjem

Za ta nadev sem uporabila tri rumenjake, sardelo, štiri kapre, žličico majoneze in malo popra. Nadeva nisem pretlačila le z vilicami, temveč sem uporabila palični mešalnik, saj so le tako kapre »spustile« svoj okus. Napolnila sem šest jajčnih čolničkov in na njih dodala kaviar.

Postrežba

Kot je opisano pri receptih, sem jajčne čolničke posipala z različnimi sestavinami. Nadevana jajca lahko postrežemo kot predjed ali jih dodamo narezku. Lahko jih nadevamo tudi z majonezo, s kumarami in šunko, možnosti je neskončno. Jajca so na pogled lepše nadevana, če je nadeva več, kot je prostornina čolnička, vendar je to nemogoče storiti s preveč tekočim nadevom. Pri nadevih lahko uporabimo maslo, ki na hladnem zakrne in tako zmanjša možnost, da bi nadev stekel. Sicer jajca najlažje nadevamo z manjšo vrečko, ki jo preluknjamo v kotu, pri čemer skozi luknjico iztisnemo nadev.

OCENA

Priprava

razmerje sestavin prilagajamo okusu

Okus

zmagali so morski in čolnički s tabascom – ocenjujem, da predvsem zaradi drugačnosti

Veselo praznovanje okroglega jubileja

Kar ne moreva verjeti, zakaj ne moreva nazaj zavrteti teh najinih zrelih 70 let. A vendarle, to je najinega življenja jesen!

Mnogo človek doživi v teh desetletjih v svojem življenju, mnogo grenkih preizkušenj mora pozabiti, se sprijazniti z mnogimi dnevi veselja in radosti, ki so minili. Zato nam je vsak dan podarjen in najlepši zgled, kako stopati skozi pri-

hodnost, ki je pred nami, kako prebroditi morebitne stiske in kako se je treba znati veseliti drobnih in lepih trenutkov. To praznovanje nama bo za vedno ostalo med lepimi spomini. Zakaj? Saj to je praznik najinega življenja – praznik najinih src, ki sva ga lahko proslavila s sorodniki, z družino, še posebej z vnuki, ki so nama v največje veselje, in s prijatelji, ki nosijo toplino v

srca nam ljudem. Vseh teh lepih občutkov sva bila deležna oba, kajti ni lepšega na svetu, kot sta topla stiska roke in iskrenost v očeh.

Tako smo se lepega poldneva popoldneva, 12. avgusta, zbrali na Turistični kmetiji Mirnik v Leskovcu pri Celju. Že kar na začetku smo občutili prijazen sprejem osebja te domačije, ki je vsa okrašena s cvetjem in obdana z zelenica-

mi. Ni lepšega, ko te obdajajo prijetni občutki prave domačnosti, še posebej velja za vse tiste, ki smo ljubitelji narave.

Skratka bilo je zares lepo, saj smo ob zvokih prijetnih muzikantov lahko zaplesali in tudi marsikatero lepo domačo pesem zapeli. Vmes je za razvedrilo poskrbela prijateljica Magda, ki nas je s svojimi umetnimi čarovnijami zabavala in do solz nasmejala.

Iz kuhinje nam je večkrat zadišala odlično pripravljena domača jed, ki je še dandanes ne moremo pozabiti. Zato se lastnici te domačije gospe Ivanki in njenemu strežnemu osebju z vso hvaležnostjo iskreno zahvaljujemo za vse dobrote in gostoljubje. Ni povesod tako, verjemite mi!

Da se nismo mogli posloviti, je poskrbel naš dober prijatelj Sebastjan s svojo »frajtonari-

co« in razpoloženje polepšal z lepim petjem in igranjem tako, da se je praznovanje podaljšalo kar pozno v noč. Takšnega druženja z ljudmi dobre volje si lahko samo želimo.

Hvala vsem, ki ste nama polepšali praznovanje – bilo je zelo lepo. Naj jih bo še veliko!

DANICA in
FRANCI MAČEK

CINKARNA
Zastopa in prodaja za Slovenijo.

www.cinkarna.si

CLINIC[®] 360 SL

TOTALNI HERBICID za zatiranje plevela

▶ Clinic[®] 360 SL ima dodano močilo, ki preprečuje odtekanje kapljic iz listov poškropljenih rastlin (manjša površinska napetost).

▶ Dodatek močila mehča vodo, veže Ca²⁺ in Mg²⁺ ione (vodni kamen); tako ne pride do vezave dela glifosata na vodni kamen.

S sistemskim delovanjem zatira enoletne in večletne ozkolistne in širokolistne plevela.

Uporabi se, ko je plevel v fazi aktivne rasti (višina 10 – 30 cm).

AGRO NASVETI
051 367 008 (Vili Kurnik)
031 504 512 (Nande Osojnik)

Nufarm Grow a better tomorrow.

E-mestna logistika

Transport v urbanih območjih občutljivo vpliva na okolje. To še toliko bolj velja za spalna naselja, mestna središča ... V zadnjem obdobju potekajo različne raziskave in projekti, kako zmanjšati vpliv mestne distribucije na okolje. Eden od dogodkov, ki nas usmerja v potrebne spremembe tehnologij mestne logistike, ki vključuje javni potniški promet, mestno blagovno distribucijo, komunalne storitve ..., je vseevropski projekt Teden mobilnosti.

Evropski dan brez avtomobila, kot se je gibanje imenovalo na začetku, je bil prvič organiziran v Franciji leta 1998, zamišljen pa je bil kot priložnost, s katero lahko mesta pokažejo svoje prizadevanje za varstvo okolja. Vsak 22.

september v letu lahko lokalne skupnosti predstavijo svoja mestna središča v drugačni luči in izvedejo ključne dejavnosti, namenjene omejevanju avtomobilskega prometa na določenih območjih, spodbujanju uporabe trajnostnih oblik prevoza in ozaveščanju prebivalcev o vplivih njihove izbire potovalnega načina.

Omizje o električnih vozilih

V Srednji šoli za storitvene dejavnosti in logistiko ŠCC so v sklopu prireditev Tedna mobilnosti organizirali strokovno omizje za zaključne letniške logistične in avtoservisne usmeritve. Uvodni del omizja je začel Miran Gaberšek iz Mestne občine Celje s predstavitvijo Celostne prometne strategije (CPS). Namen CPS je spodbujanje trajnostne oblike mobilnosti. Za MOC je strategija pomembna tudi

zaradi možnosti pridobitve evropskih sredstev. V zaključku predstavitve CPS so bili predstavljeni akcijski načrti za uresničevanje strategije. To so vzpostavitev mestnega linijskega avtobusnega prometa, izposoja mestnih koles, optimizacija uporabe osebnih vozil, dogradnja kolesarskih površin ... Prav tako je Celje vključeno v projekt Edison, ki daje nov zagon projektu E-mobilnost.

Ksenja Rožanski Fidler iz ŠCC je predstavila trenutno stanje uporabe tehnik in tehnologij za uresničevanje strategij uvajanja E-mobilnosti. Posamezna mesta že opremljajo avtobusne vozne parke mestnega prometa z električnimi avtobusi, nekatera dostavna podjetja pa nabavljajo električna vozila. Slovenija ni nič v zaostanku, kar se tiče razvoja in uvajanja E-mobilnosti.

Sprejem najboljših dijakov Šolskega centra Rogaška Slatina

Šolski center Rogaška Slatina je zrasel iz tradicije poučevanja za steklarske poklice – Steklarske šole. Ta je svoje prve dijake sprejela 1. septembra 1947 in letos tako praznuje 70-letnico obstoja. Jubilej navdaja z veseljem in zadovoljstvom enako kot uspehi dijakov, ki se šolajo. Najuspešnejše, ki so postali zlati maturanti in/ali so končali vsa leta srednješolskega izobraževanja z odličnim uspehom, je v ponedeljek, 18. septembra, sprejel župan Občine Rogaška Slatina Branko Kidrič.

Glavni namen takšnega sprejema je osebno čestitati »reprezentom« šolskega centra, kot jih je v svojem nagovoru imenoval župan. V času šolanja so pri šolskih in obšolskih aktivnostih pokazali in dokazali, koliko znajo in zmorejo. Pristop do dela, ki so ga izbrali, se je izkazal za dobrega oziroma takšnega, ki

prinaša uspehe in doprinos k osebni rasti ter ugledu šole. Ta kljub svoji majhnosti postaja v zadnjem obdobju prepoznaven izobraževalni center, za kar velja zahvala tudi ravnateljici in njenim sodelavcem. Nagovor je župan sklenil z mislijo, da se tukaj njihova pot še ne konča, treba bo premagati nove ovire in se iz dneva v dan dokazovati, saj bodo lahko le tako uspešni tudi v prihodnje. Dijakom je zaželel še uspešno nadaljevanje študija in jim izročil praktična darila.

Sprejema so se udeležili Teja Boršič, Nana Kamenšek, Aleksandra Kunstek in Luka Tacer iz programa gimnazija ter Klara Dečman, Lucija Polajžer in Žan Slivnikar iz programa tehnik optik. Alja Poharc, ki je obiskovala program gimnazije in je bila med najuspešnejšimi dijaki, pa se je opravičila.

PGK

Velika razstava malih pasemskih živali

Miro Zorič iz podjetja Stoja je predstavil izdelke, komponente za električna vozila.

V razpravi so govorili o vprašanju, kako bo z reciklažo odpadnih tehničnih elementov električnih vozil, o tem, kako zagotoviti stalno pripravljenost (polne baterije) posameznih vozil za urgentna vozila ... Udeleženci so ugotovili, da so električna vozila ena od pomembnih alternativ trajnostne mobilnosti in da je treba ozaveščati prebivalce o prednostih uporabe ekoloških vozil. In to je tudi naloga izobraževalnih ustanov. Tako že imajo na primer v programih logistike in avtoservisnih programih v Srednji šoli za storitvene dejavnosti in logistiko v Celju module, ki obravnavajo to tematiko.

mag. ROMAN KRAJNC,
vodja študijske skupine
za logistiko pri CPI

V Žalcu je bila konec tedna 17. društvena razstava Savinjskega društva gojiteljev malih živali Občine Žalec, na kateri je bila prikazana uspešnost gojiteljev v preteklem letu.

Društvo se je predstavilo z 207 živalmi oziroma z 52 različnimi pasmami. Nekatere izmed pasem so v slovenskem prostoru zelo redke in so se morda celo prvič predstavile slovenski javnosti. Nekatere pasme so celo na seznamu ogroženih. Lahko bi izpostavili tudi štajersko kokoš, ki je edina slovenska avtohtona pasma kokoši in je bila na razstavi na ogled v dveh barvah.

Razstava je bila po besedah organizatorjev tudi letos zelo uspešna. Sodniki so svoje delo uspešno opravili že prvi dan in ocenili živali. Kar nekaj jih je doseglo normo za razglasitev prvaka pasme. Kljub temu, da je bila zaradi vremenskih razmer letošnja sezona nekoliko težja za gojenje, so gojitelji pokazali svoje znanje in kakovost živali. Z nazivom prvak razstave se lahko v močni konkurenci pohvalijo Zlatko Stropnik z golobom brnskimi golšarjem v rdeči barvi, Miran Pader s kuncem pasme veliki svetli srebrec in Branko Funda s pritlikavo rensko kokošjo v črni barvi. Razstavo so obiskali tudi gojitelji iz Italije. Nad razstavo so bili več kot navdušeni, spletla so se nova poznanstva. Čez mejo pa je odšla tudi kakšna žival.

TT

Osrednja prireditev ob prazniku občine Vojnik

Na svetu, ki je postal otopel, so pozitivni ljudje, ki spodbujajo druge, nekaj izjemnega. Zelo jih potrebujemo.

Tudi letošnji praznik občine Vojnik je priložnost za zahvalo ljudem, ki naredijo tisto več. Podelili jim bomo občinska priznanja in pregledali skupne dosežke v obdobju od lanskega praznovanja do danes.

Praznujmo in se veselimo skupaj!

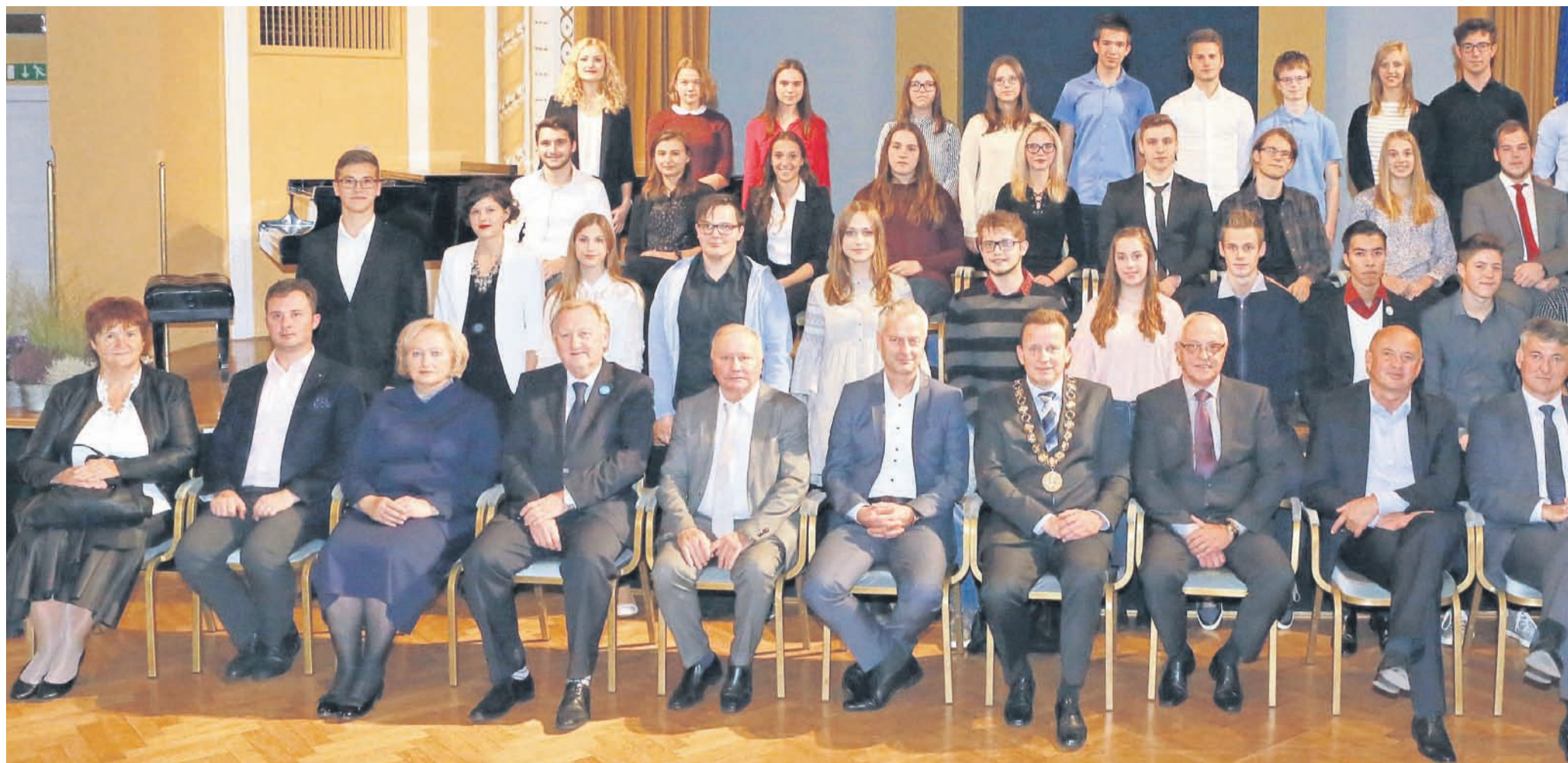
Branko Petre, župan

Vljudno vabljeni na osrednjo prireditev ob prazniku občine Vojnik, ki bo v **torek, 3. oktobra 2017,** ob 19. uri v telovadnici Osnovne šole Vojnik.

Kulturni program:

- Vokalna skupina In spiritu
- Vokalna skupina Kolorina
- Tomaž Majcen Quartet

Župan Bojan Šrot sprejel najuspešnejše dijakinje in dijake

Župan Bojan Šrot je prejšnji teden v Narodnem domu sprejel 113 najuspešnejših dijakin in dijakov minulega šolskega leta.

25 jih je doseglo izjemen učni uspeh na splošni maturi, 37 na poklicni maturi. 37 dijakin in dijakov srednjega

poklicnega izobraževanja je opravilo zaključni preizkus s pohvalo, 14 dijakin in dijakov se je v šolskem letu 2016/17

udeležilo olimpijad ter svetovnih prvenstev znanja.

Župan je najuspešnejšim med drugim dejal, da so s

svojimi odličnimi uspehi že dokazali, da so marljivi, vztrajni in da se zavedajo, da znanje odpira pot v lepšo

prihodnost, čeprav verjetno s strahom gledajo naprej. Župan jih je opomnil, da je prihodnost njihova, da bodo že čez nekaj let krojili razvoj in da je prav, da so družbeno aktivni, samozavestni in da želijo spremembe. Ob tem jih je opozoril, da se mora tisti, ki želi resnično uspeti, najprej naučiti sprejemati poraze in iz na videz neugodnih razmer izluščiti nekaj dobrega zase.

Razstava izdelkov varovancev z Golovca

V torek, 19. septembra, smo imel v Galeriji Nika Ignjatiča že tradicionalno odprto razstavo izdelkov varovancev Centra za varstvo in delo Golovec.

Varovanci in mentorji so nas ponovno prijetno presentili s svojimi izdelki, ki nikogar ne pustijo ravnodušnega. Kljub slabemu vremenu je bilo vzdušje fantastično. Skozi razstavo nas je popeljala Polona Turnšek, skozi zgodovino umetnosti pa Dona Pratnekar. Kot predstavnica centra nas je pozdravila Tatjana Sojič.

Izdelki varovancev so naprodaj do 7. oktobra. Galerija je odprta od torika do petka med 10. in 13. uro, ob sobotah med 10. in 12. uro.

DRUŠTVO OTROCI OTROKOM IN
CENTER ZA VARSTVO IN DELO GOLOVEC

Sošolci po 60 letih ponovno skupaj

1. septembra so se na Turistični kmetiji Kotar pod Homom ponovno zbrali nekdanji učenci prvega razreda OŠ Griže in praznovali 60 let, odkar so se prvič srečali in sedli v šolske klopi.

Skupaj so ugotovili, da je treba izkoristiti vsak trenutek, vsak dan, ki prihaja, zase in za tiste, ki jih imajo

radi, ter se prepustiti sanjam, da se lahko uresničijo.

Srečanje je minilo v sproščenem vzdušju ob prisotnosti učiteljice Hilde Premik iz Griž, ki je letos

postala najstarejši fotomodel, ki je pristal v svetovni modni reviji Vogue. Njeni učenci smo nanjo zelo ponosni.

DARINKA KNAP

Jesensko obilje priklicalo gobo na gobo

Če nikogar drugega, je septembrski dež v dobro voljo spravil gobarje. Naš bralec Branko Kantužar s Kalobja je ob presežkih gobarske sreče v teh dneh naletel tudi na tale mali čudež. Vesel ga je bil tudi sin Enej. (SO)

Podobno zanimivega jurčka je našel Klemen Tovornik v okolici Loke pri Žusmu. Gob je toliko, da ne rastejo samo ena ob drugi, temveč tudi ena na drugi! (TŠT)

»Bodite inovativni, vztrajni in preudarni pri svojih odločitvah. Ohranite zaupanje vase, v svoje sposobnosti in znanje. Ne prezirajte šibkejših od sebe, kajti nihče nima pravice soditi o življenju drugih. Pomagajte, kadar lahko, in nikoli ne pozabite, da so mnogi izjemni ljudje, ki so s svojimi dosežki spremenili svet, kljub slavi ohranili spoštovanje do človekovega dostojanstva in temeljnih človeških vrednot. Modri ljudje tudi takrat, ko so na vrhu, ne gledajo zviška na ostale,« je dejal in jim za vzor postavil naše odlične košarkarje, ki so na evrop-

skem prvenstvu v Turčiji dosegli izjemen uspeh. »Njihova pot do zlote medalje je bila dolga in naporna. V svoj cilj so vložili vso svojo energijo. Marsičemu so se morali odreči in čeprav jim večkrat ni bilo lahko, so vztrajali, ker so imeli pred sabo cilj in ker so verjeli v svoje sanje. Želim vam, da bi tudi vi verjeli v svoje sanje. Naj vas ničesar ne bo strah. Če boste našli sebe in spoznali svoje poslanstvo, potem boste zagotovo na pravi poti in boste uspešni še naprej,« je zaključil Šrot.

AB
Foto: GrupA

Jabolka so!

Naš zvesti bralec in nekdanji sodelavec, predsednik Kluba vrtiljaka polk in valčkov NT&RC Stane Krajnc, je ob nakupu jabolok v Mirošanu v objektiv ujel prijazno prodajalko Mileno Jager. Na vprašanje, kako je z letino, mu je povedala, da je ta sicer slabša kot v preteklosti, a je sadja dovolj. Krajnc in drugi ljubitelji slovenskih jabolok so tega seveda veseli.

Med vsemi naročniki Novega tednika (obstoječimi in novimi) bomo 21. decembra izžrebali tri srečneže, ki bodo prejeli palični mešalnik, eden od naročnikov pa bo prejel PRALNI STROJ!

BOSCH
Tehnika za življenje

3x

Sliki sta simbolični

Prinašamo svežino

Ostale ugodnosti za naročnike:

- brezplačno prejmejo vse posebne izdaje Novega tednika,
- imajo 4 brezplačne male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) in
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje,
- vsak mesec se potegujejo za lepe nagrade v nagradni križanki,
- s kartico ugodnosti imajo popuste pri nakupih v številnih trgovinah in lokalih ...

novi tednik Prvi v regiji!

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Naslov, kraj:

E-poštni naslov:

Datum rojstva:

Plačilo (ustrezno označi) **CENE SO S POPUSTI!** (DDV je vključen)

- v enkratnem znesku za 12 mesecev 106,02 evra
- za 6 mesecev 55 evrov
- za 3 mesece 27,93 evra
- mesečno 9,50 evra

Telefonska številka:

Podpis naročnika:

Datum:

Naročilnico pošljite na naslov: **Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje**, s pripisom »naročilnica«, ali pa jo prinesite na oglasni oddelek. Naročite se lahko tudi na spletni strani www.novitednik.com. Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov. **Veljavnost akcije od 7. septembra do 21. decembra 2017.**

Prinašamo svežino

Med vsemi naročniki
Novega tednika
(obstoječimi in novimi)
bomo 21. decembra
izžrebali tri srečneže, ki
bodo prejeli palični
mešalnik,
eden od naročnikov pa
bo prejel PRALNI STROJ!

novi tednik

Prvi v regiji!

BOSCH

Tehnika za življenje

Sliki sta simbolični

Ostale ugodnosti za naročnike:

- brezplačno prejmejo vse posebne izdaje Novega tednika,
- imajo 4 brezplačne male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) in
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje,
- vsak mesec se potegujejo za lepe nagrade v nagradni križanki,
- s kartico ugodnosti imajo popuste pri nakupih v številnih trgovinah in lokalih ...

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Naslov, kraj:

E-poštni naslov:

Datum rojstva:

Plačilo (ustrezno označi) CENE SO S POPUSTI! (DDV je vključen)

- v enkratnem znesku za 12 mesecev 106,02 evra
 za 6 mesecev 55 evrov
 za 3 mesece 27,93 evra
 mesečno 9,50 evra

Telefonska številka:

Podpis naročnika:

Datum:

Naročilnico pošljite na naslov: **Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje**, s pripisom »naročilnica«, ali pa jo prinesite na oglasni oddelek. Naročite se lahko tudi na spletni strani www.novitednik.com. Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov. **Veljavnost akcije od 7. septembra do 21. decembra 2017.**

Najlepša zasaditev je v Migojnicah

Izbrali smo moderno kombinacijo Marije Golavšek

Zaposleni v naši medijski hiši smo ta teden med vsemi poslanimi zasaditvami izbirali zmagovalko leta 2017. Med številnimi prispelimi fotografijami različnih barvnih in rastlinskih kombinacij smo izbrali balkonsko zasaditev Marije Golavšek.

Lastniki prvih treh nagrajenih zasaditev prejmejo nagrade Vrtnarstva Toplak iz Celja.

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 28. septembra ob 11. uri.

28. ČE	plod
29. PE	plod
30. SO	korenina
1. NE	korenina do 13. ure, od 14. ure plod
2. PO	korenina do 10. ure, od 11. ure cvet
3. TO	cvet do 12. ure, od 18. ure plod
4. SR	list

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorjev iz Setvenega priručnika Marije Thun za leto 2017, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki Založba AJDA, Vrzdenc, tel. 01/754-07-43.

Marija Golavšek,
Migojnica

Klemen in Tanja Pinter,
Lipa pri Frankolovem

Marija Grilc,
Žalec

V LETOŠNJEM NATEČAJU SO IZSTOPALE TUDI NASLEDNJE ZASADITVE:

Hedvika Šraml, Šmarje pri Jelšah

Marija Polšak, Loka pri Žusmu

Mira Čokl, Ponikva

Jelka Županec, Pristava pri Mestinju

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Mož, ki je sooblikoval Savinjsko dolino: Fran Roblek (10) v dunajskem parlamentu

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje

V širšo politično areno je Fran Roblek stopil leta 1907, in sicer kot član jeseni 1906 na slovenskem Spodnjem Štajerskem ustanovljene Narodne stranke, ki so jo ustanovili štajerski liberalci, vodil pa jo je dr. Vekoslav Kukovec.

Glavno vodilo stranke je predstavljala krepitev narodnosti. Člani stranke so zahtevali zedinjeno Slovenijo, v kateri bi bili združeni vsi Slovenci. Ustanovno zborovanje so imeli v mali dvorani celjskega Narodnega doma. Na prvi seji glavnega odbora stranke januarja 1907 je bil za enega od dveh podpredsednikov stranke izvoljen Josip Širca iz Žalca. Na volitvah maja 1907 je bil Fran Roblek kot njen predstavnik izvoljen za državnozbornega poslanca v dunajskem parlamentu. Izvolili so ga volivci volilnega okrožja Celje-Vranksko.

Državni zbor je bil dvodomni parlament avstrijskega cesarstva (1861–65) oziroma avstrijskega dela Avstro-Ogrske (1867–1918). Sestavljala sta ga dva doma: gosposka in poslanska zbornica. V gosposki zbornici je cesar neposredno imenoval predstavnike visokega plemstva, nekatere cerkvene dostojanstvenike in posameznike, posebej zaslužne za državo (takšna sta bila na primer jezikoslovec in slavist Fran Miklošič ter politik Oto Detela), medtem ko so bili poslanci izvoljeni. Do leta 1873 so jih volili v deželnih zborih, pozneje pa neposredno. Volilna pravica je bila ves čas omejena na moške, sprva so lahko volili moški, ki so presegli gmotni cenzus (plačanega davka), leta 1907 pa je bila uvedena splošna volilna pravica.

Poslanci v dunajskem parlamentu 1907–11

Volilna reforma

Leta 1907 je bila uveljavljena tretja velika državnozborna volilna reforma. Z novim volilnim redom je avstrijski del monarhije dobil poslansko zbornico, ki je bila sestavljena na podlagi splošne, tajne in direktne volilne pravice. Volilno pravico so imeli le polnoletni moški državljani.

Ena pomembnih značilnosti volilne reforme je bilo oblikovanje »narodnostnih« mandatorov, saj so volilne okraje oblikovali po tem ključu. Štajerska je tako imela skupno 30 poslanskih mandatov, 23 nemških in sedem slovenskih.

Od sedmih slovenskih mandatov si je leta 1907 pet mandatov priporila Slovenska kmečka zveza, le dva mandata pa sta pripadla Narodni stranki, katere kandidat je bil Fran Roblek. Na volitvah je Roblek prejel 55 odstotkov vseh oddanih glasov, protikandidat Slovenske kmečke zveze Povalec pa 35 odstotkov glasov.

Na Dunaju se je odločno zavzemal za narodnostne pravice pri naših sodiščih, za gospodarske in kulturne potrebe svojega volilnega okrožja, Spodnje Savinjske doline in celotne slovenske Štajerske, in to s pomočjo interpelacij.

Portret Frana Robleka

Roblekove zasluge

Velike zasluge je Fran Roblek dobil za obstoj savinjskega hmeljarstva, ko je kot državnozborni poslanec v dunajskem parlamentu preprečil sprejem »provenienčnega za-

kona«, kakor so si ga zamislili češki hmeljarji, s katerim so hoteli zadati savinjskemu hmeljarstvu smrtni udarec. Zakon je predvideval označevanje hmelja – kje je bil pridelan. Tedaj so savinjski hmelj prodajali na svetovni trg pod češkim imenom. Menili so, da bi bili s sprejetjem spornega zakona savinjski hmeljarji oškodovani, saj kupci ne bi vprašali, kako dober je hmelj, ampak od kod je. Šele z ustanovitvijo Oznamkovalnice za hmelj in s pridobitvijo blagovne znamke za hmelj »Južnoštajersko-Savinjska dolina« so težavo provenience odpravili.

Prav tako je tudi po zaslugi Frana Robleka ministrstvo za kmetijstvo na Dunaju leta 1909 ustreglo prošnji Hmeljarskega društva v Žalcu in imenovalo Julija Olsehovyja, univ. prof. Botanike, za svetovalec savinjskega hmeljarstva. Za razvoj našega hmeljarstva je bilo to pomembno, saj so savinjski hmeljarji z njim dobili svojega odločnega zagovornika.

Ponovno se je Roblek spustil v volilni boj junija 1911 v istem volilnem okrožju. Izid volitev je bil takrat drugačen. Za poslanca je bil izvoljen dr. Anton Korošec, ki je kandidiral v tradicionalno liberalni Spodnji Savinjski dolini. Slovenska kmečka zveza je na državnozbornih volitvah leta 1911 dobila vseh sedem slovenskih mandatov v dunajskem parlamentu in si tako zagotovila politično prevlado na Spodnjem Štajerskem.

Na občinski seji 15. junija 1911 so Franu Robleku podelili naziv častnega občana trga Žalec za gospodarske zasluge, ki si jih je pridobil kot občinski odbornik, zlasti pa za uspešno zastopanje narodnih in gospodarskih interesov volivcev Savinjske doline v dunajskem parlamentu v letih 1907–11.

KARMEN KREŽE,
Medobčinska splošna knjižnica Žalec

Ivan Vogrič: Stoletje pred prvo svetovno vojno, res čas miru?

Idilični zgodovinski čas brez vojn

V času, ko se ob bližajoči stoletnici konca prve svetovne vojne (1918) spet več govori o tej prvi veliki moriji 20. stoletja, je lahko zelo dobrodošlo branje o stanju na evropskih tleh pred svetovno vojno. To obdobje od dunajskega kongresa (1815) do začetka prve svetovne vojne (1914) nekateri strokovnjaki mednarodnih odnosov označujejo kot obdobje stoletnega miru po napoleonskih vojnah. Med njimi je tudi slovit ameriški politik in diplomat Henry Kissinger, zunanji minister v času, ko je ZDA vodil kasneje zaradi afere Watergate padli predsednik Richard Nixon. V svojem delu Diplomacija restavracije Kissinger zagovarja tezo, da sta angleški in avstrijski državnik Castlereagh in Metternich na dunajskem kongresu s svojim nastopom in stališči Evropi zagotovila skoraj sto let miru.

Vsebinsko jedro knjige **Ivana Vogriča**, ki stanje do-

vrhunec v pomladi narodov leta 1848. Zlasti Avstrija je morala v italijanskih deželah stalno gasiti narodnoubuditeljske težnje in poskuse osamosvajanja. Še posebej je želela ohraniti oblast v severnih italijanskih deželah, ki so bile kmetijsko bogata območja.

Slovenski vojaški obvezniki so padli tudi na teh bojiščih, a je vojna izdatno kosila tudi izven bojišč, ugotavlja Ivan Vogrič, ko vrednoti stransko škodo domnevnega stoletnega miru oziroma »vojn, ki jih v tem obdobju ni bilo«. Tisoče ljudi je v 19. stoletju izgubilo življenje, več civilistov kot vojakov, tudi na Slovenskem, zaradi smrtonosne kolere, ki so jo širili prav vojaki. Število teh, ki so umrli zaradi nalezljivih boleznih, je prav tako bilo večje od tistih, ki so umirali na bojišču. Tudi ta dejstva je po avtorjevem mnenju treba upoštevati, ko se vrednoti bilanca »mirnega« obdobja v

19. stoletju do začetka prve svetovne vojne.

Kot še zaključuje avtor, je usodni zaplet za Avstro-Ogrsko pomenila njena zasedba Bosne in Hercegovine leta 1878, kjer je bil leta pozneje atentat na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda tudi povod za začetek prve svetovne vojne. S tem je bilo obdobja stoletnega navideznega »miru«, v katerem so se zgodile »le« regionalne vojne, balkanski vojni, vojne za neodvisnost Italije, Krimska vojna, nepreklicno konec. Sledilo je krvavo stoletje dveh svetovnih vojn.

ROBERT GORJANC

domnevnega stoletnega miru na evropskih tleh postavlja pod vprašaj, sta obravnavanje te teze in polemiziranje z njo. Dunajski kongres je leta 1815 pod taktirko velikih sil, zbranih v Sveti aliansi (Rusija, Avstrija in Prusija), restavriral vladavino dinastičnih režimov in skušal zatreti težnje liberalizma in nacionalnega osvobajanja, ki jih je prinesla francoska revolucija.

Kot Ivan Vogrič opisuje v svoji knjigi, vojaških spopadov velikih razsežnosti, kot sta bili prva in druga svetovna vojna, v devetnajstem stoletju res ni bilo, a kljub temu domnevno stoletje miru še zdaleč ni bilo mirno in brez številnih žrtev. Reakcionarne sile so svojo vojaško moč morale uporabljati pri zatiranju nacionalnih gibanj, ki so stremela k osvobajanju narodov in vzpostavitvi neodvisnih držav, kar je doseglo

O avtorju:

Ivan Vogrič, zamejski Slovenec, doma iz Nabrežine, nekdanji novinar Primorskega dnevnika, se je po koncu novinarskega študija na FDV in magistriranju iz zgodovine, posvetil preučevanju zgodovine 19. stoletja ter obdobja prve svetovne vojne, v tem okviru tudi krajevne zgodovine. Pričujoča knjiga je eno od njegovih temeljnih in najdomnevnejših del.

Sprehod za spomin

Na UPI – ljudski univerzi Žalec smo se v četrtek, 21. septembra, pridružili svetovnemu dnevu alzheimerjeve bolezni, in sicer s Sprehodom za spomin.

Pri organizaciji dogodka Sprehod za spomin smo združili moči Dom Nine Pokorn Grmovje, Medobčinska splošna knjižnica Žalec in UPI – ljudska univerza Žalec. Z dogodkom smo pričeli ob 10. uri na UPI Žalec v Večgeneracijskem centru Planet generacij. Tu so vsi udeleženci prejeli šopek spominčič, s katerimi smo se simbolično sprehodili skozi mesto, pot pa smo zaključili v prostorih Medobčinske splošne knjižnice Žalec. Sledili so nagovori in kratek glasbeni program, v katerem so se predstavili glasbeniki različnih generacij. Dogodek je bil kot nalašč za predstavitev mednarodnega projekta Erasmus+ Z izobraževanjem nad demenco. Zaznavanje. Zaviranje. Osveščanje. V njem so sodelovali Ljudska univerza Kranj, Ljudska univerza Nova Gorica in UPI – ljudska univerza Žalec.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdelo smešna, jo bomo objavili.

Šali nam je poslal Nan-de Jakopič iz Laškega.

Kosilo v gostilni

Oče in sin sta šla na kosilo v gostilno in ker sin ni mogel pojesti vsega mesa, je oče rekel natakarku za kos papirja, da bo meso zavil in ga nesel psu.

Sin: »Oči, ali bomo kupili psa?«

Prometna nesreča

Jure vpraša znanca, zakaj hodi z berglami.

On: »Prometno nesrečo sem imel.«

»Pa res ne moreš brez bergel?«

»Zdravnik pravi, da lahko, medtem ko odvetnik pravi, da ne.«

Nesporazum 1

»Noseča sem.«

»Prosim?!?«

»1. april.«

»Uh, sem se že ustrašil. Ampak danes ni 1. april!«

»Takrat imam rok.«

Nesporazum 2

Hčerka: »Noseča sem.«

Mama: »Kako to? A ti nisem govorila, da moraš reči

Šalo je poslala Milka Selič iz Gorice pri Slivnici.

Prst

»Zakaj tepete svojega ljubkega fantiča?« vpraša neznanka mamico v trgovini.

»Kako ga ne bi, ko je pa prodajalko ugriznil v prst.«

»Ah, zaradi enega prsta zganjate takšno nasilje nad otrokom?«

»Kaj pa vi veste! En prstek tu, en tam, doma pa noče jesti kosila, ker pravi, da je sit.«

ne, če ti fant položi roko na prsi? In da mu moraš reči prenehaj, prosim, če ti roko položi na nepravno mesto?«

Hčerka: »Ampak roki je dal na obe mesti, pa sem mu rekla ne prenehaj, prosim.«

Poklic

Pogovarjata se Marija in Jožica.

Marija: »Kaj pa je tvoj Franc po poklicu?«

Jožica: »Agronom glasbene smeri.«

Marija: »Kaj pa dela?«

Jožica: »Krave pase in zraven igra na piščalko.«

Povabilo bralcem

Na strani Razvedrila bomo objavljali zanimive fotografije iz preteklosti, ki sporočajo kaj zabavnega in so spomin na čase, običaje, ki jih ni več ... Morda hranite v svojem arhivu kaj takšnega, kar bi radi delili z bralci? Pošljite nam fotografijo s svojimi podatki in zraven seveda pripišite, zakaj je tako posebna, kaj prikazuje in kje je bila posneta. Najboljše bomo objavili in nagradili!

Fotografije in podatke nam pošljite na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje ali na spletni naslov tednik@nt-rc.si.

Zaradi zdravja

Miha sedi v gostilni in pije, ko mimo pride njegov prijatelj Lojze in ga okrega:

»A se ga moraš res vsak dan napiti? Kaj je narobe s tabo?«

Miha: »Ni to, kar misliš, to je zaradi zdravja.«

Lojze: »Kakšnega zdravja, kaj govoriš neumnosti?«

Miha vzdihne: »Žganje moram spiti za boljši krvni obtok, pelinkovec za želodec, pivo za mišice in vino za boljšo krvno sliko. Pa ostani trezen, če lahko.«

Varnost

Blondinki se pogovarjata:

»Si slišala, da je dimnikarja povozil avto?«

»Groza, zdaj še na strehi nisi več varen.«

Modrc

Bik se sprehaja po travniku, najde rokavico in zakliče: »Krava, izgubila si modrc.«

Kamni

Mama sinu: »Če ti kdo vrže kamen, moraš priti in mi povedati.«

Sin: »Zakaj le, saj ti ne bi nikogar zadela.«

Ni pravično

Zelo mi gredo na živce ti suhi ljudje, ki jedo za tri, a se nikoli ne zredijo. Jaz samo vdahnem kuhinjski zrak in imam takoj tri kilograme več!

Ko pride ata z roditeljskega sestanka

Kako se imenuje človek, ki vozi audija?

Gospodar prstanov

SUDOKU 276

3							1
			8	6	4		
8	9						5
				4	9		
	7				3	2	
	2					6	
		7					1
		3	1		2		8
	5	9					7

REŠITEV SUDOKU 275

3	8	9	1	7	5	6	2	4
1	2	6	4	8	9	7	5	3
4	5	7	2	3	6	8	9	1
7	3	8	9	5	1	4	6	2
9	1	4	7	6	2	3	8	5
5	6	2	3	4	8	9	1	7
8	9	3	5	2	4	1	7	6
2	7	1	6	9	3	5	4	8
6	4	5	8	1	7	2	3	9

Vse slikovne šale vir: splet

Obroček, ki si ga ona želi.

Obročki, ki jih jaz želim.

Obročki, ki si jih lahko privoščim.

Kartice (ne) ugodnosti

Denarnica mi dobesedno poka po šivih, a na žalost ne zaradi številnih bankovcev, temveč zaradi tisoč in ene kartice zvestobe. Sem lastnica rumene, treh zelenih, modre, štirih rdečih, celo vijolične in bele kartice ... Z eno sem še do pred kratkim zbirala točke in nalepke, na drugo so se mi vrednosti nakupov nalagale, spet tretja mi je zagotavljala popuste.

Še ne dolgo nazaj sem v enem od reklamnih katalogov zagledala privlačno mikrovalovno pečico, ob kateri je bila na veliko zapisana in podčrtana tudi njena nadvse ugodna cena. Nikjer ceneje, je bilo prav tako zapisano ob robu. Z nekoliko manjšo pisavo je bilo pojasnjeno, da ta akcijska cena velja samo za zveste stranke, ki pridno zbirajo nalepke. »Pa ne že spet,« sem pomislila, saj sem ravno pred nekaj dnevi med pospravljanjem torbice vrgla v smeti vse takšne in drugačne nalepke. Hitro sem odhitela do avtomobila, kate-rega predalčki na armaturni plošči so kot nalašč za shranjevanje tovrstnega materiala. Na polički pod radiem so bile nalepke konkurenčne trgovine, na sopotnikovi strani so bili računi s popusti, povsem na dnu največjega predala pa se mi je le nasmehnila sreča. Našla sem pet točno takšnih nalepk, ki sem jih potrebovala za ugoden nakup mikrovalovne pečice. Seveda mi jih je manjkalo še kar nekaj.

Poklicala sem starše, če so morda založeni s tovrstnim materialom. Brez uspeha. Spomnila sem se tudi na mamičino prijateljico, ki redno kupuje v tej trgovini in je prava zakladnica tovrstnih nalepk. Nisem se zmotila. Z njeno pomočjo je bil kartonček že bolj poln. A kako zapolniti še ostala prosta mesta? Povsem po naključju sem ugotovila, da jih ima nekaj odveč tudi sosed, zadnje štiri pa mi je obljubila prijateljica. Ni mi preostalo drugega, kot da sem se ponje odpeljala, če malo pretiravam, skoraj na drugi konec Slovenije. Približno 20 kilometrov v eno smer in toliko še nazaj. Vmes še prijeten prijateljski »čvek« in kartonček je bil poln.

Takoj naslednji dan sem se odpravila po pečico v trgovino. Ker sem sklenila nadvse dobro kupčijo, sem se počutila nadvse dobro. Čez nekaj dni me je pot zanesla v eno od konkurenčnih trgovin. Med čakanjem pri blagajni sem tako kot vedno pregledovala v bližini razstavljenе artiklе. Ko sem že skoraj stopila k blagajniškemu tekočemu traku, sem v skrajnem desnem kotu zagledala razstavljenе povsem identične mikrovalovne pečice. Seveda mi ni dalo miru, da si jih ne bi pobliže ogledala, predvsem pa preverila njihove cene. A kot se je izkazalo, bi bilo morda bolje, če bi to zame ostalo skrivnost. Povsem ista mikrovalovna pečica je bila namreč v tej trgovini brez kakršnih koli nalepk, kuponov ali točk zvestobe cenejša. Od takrat naprej takšne in drugačne manjše ali večje lističe, ki jih prejmem ob nakupu, ob prvi priložnosti zavržem ali jih prijazno odstopim drugim.

POTROŠNICA

					AVTOR: GREGA RIHTAR	BREZ-BARVNA KRISTALNA SNOV V SEČU	FRANCOSKI IGRALEC (JEAN-PAUL)	OBVODNA VRBA	IGRALEC ZALOKAR	PRELAZ V LIGURSKIH ALPAH	MESTO V ZAHODNI UKRAJINI	AMERIŠKI IGRALEC DULLEA	TURŠKI NOGO- METAŠ TURAN		
					ŽENSKA, KI UBJE ČLOVEKA	15	13					3			
					LAHKO ROČNO OROŽJE S KRATKO CEVJO										
					SPREMEM- BA ELA- STIČNEGA TKIVA DARILO										
GLEDALIŠČE Z RAZNOVRSTNIM ZABAVNIM PROGRAMOM	GRŠKI NOGO- METNI KLUB IZ SOLUNA	POLDRAG KAMEN VJOLJI- ČASTE BARVE	MAJDA ARH	AMERIŠKI FILMSKI KOMIK SANDLER OBER			BRITANSKI OTOK V IRSKEM MORJU	ZNAK PRED NAPADOM BOŽJASTI IZR. PISAT. KIMHI							
ROMAN JOHNA KNITTLA						PEVEC NABER		9		NAJDALJŠA REKA V ITALJI, PO	NEKDANJI PERZJSKI KRALJ	STARO- JUDOVSKI KRALJ			
MESTO OB REKI KUBAN V RUSIJI					6	SAMO- LEPILNA ETIKETA		16							
ŠKOTSKI RAZISKO- VALEC KANADE (JOHN)			ANJA FREŠER		DROBNO- MER	SPODNJI DEL POSODE KRIVA ČRTA	14	5	ZA POLTON ZVIŠANI A SVED. IME FIN. JEZERA INARI		7				
METRIČNI POUDAREK			KOMIK BABIČ ROMAN WOLEJA SOYINKA				ŽENSKI PRSI NEKDANJI TEŽEK VOZ	11							
AMERIŠKI FILMSKI REZISER KAZAN				ZORA, SVIT		POLJSKI GOSPOD ALJAŠKI RJAVI MEDVED		12		PRISTA- NIŠČE V JUGO- VZHODNI BRAZILJI	NAJ- JUŽNEJŠI ŠVICARSKI KANTON	AMERIŠKI IGRALEC KUTCHER			
PROIZVOD- NJA REVJI IN ČASO- PISOV				PEVKA HORVAT				KNJŽEV- NICA ZNIDARČIČ							
MESTO V SEVERNI ITALJI				MODRIKA- STO ČRNA OBARVA- NOST KOŽE	2	1		ČEŠ. PISEC (KAREL) AMERIŠKA IGRALKA DELANY							
															
					AMERIŠKA PEVKA IN IGRALKA MINNELLI						NOVINAR IN PESNIK VIDMAR	4	10		
					ESTONSKI PESNIK KAPLINSKI	8						VDOVA JOHNA LENNONA (YOKO)			
GLAVNO MESTO GANE								ENOTA ZA MERJENJE GLASNOSTI							

POMOČ: ALONA-izraelska pisateljica Kimhi, ARMAVIR-mesto ob reki Kuban, JAAN-estonski pesnik Kaplinski, LIVOR-modrikasto črna obarvanost kože

Nagradna križanka

Rešitve nagradne križanke (geslo) nam pošljite na dopisnicah na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do vključno torka, 3. oktobra. Trije izžrebanci bodo prejeli Kuharske bukve – Vlaganje, shranjevanje in zamrzovanje živil.

Geslo prejšnje križanje je: Igralca v filmu Mati. Nagrajenci so: Vojko Mihelj, Knežak, Darinka Sreš, Pragersko in Marica Kokot, Šmarje pri Jelšah. Nagrajencem čestitamo!

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	

novi tednik

radio celje

Z dušo in s srcem

Tudi naša ekipa se je udeležila petega Konjiškega maratona, ki se lahko pohvali z brezhibno organizacijo. Po tej plati se ta maraton brez težav postavlja ob bok večjima bratoma, pomladnemu v Radencih in jesenskem v Ljubljani. Naši tekači, ki so premagovali razdalje na 10 in 5 kilometrov, priznavajo, da ima konjiški maraton pomembno prednost. Ker še ni tako množičen, lažje ostaja maraton »z dušo«, kot ga imenujejo organizatorji. Zlasti, če ob tem tečeš tudi s srcem, kot je to počela naša ekipa, ki so jo sestavljali (z leve) **Barbara Gradič Oset, Robert Gorjanc, Marjetka Raušl Lesjak, Igor Šarlah in Bojana Avguštinčič**.

Foto: Grupa

Srečanje nekdanjih sodelavcev je vedno prijetno, če so se dobro razumeli, ko so še skupaj delali. Po obrazih sodeč, so bili vsi trije dobre volje ob ponovnem snidenju. **Borut Namestnik, profesor fizike, je pozdravil Mojco Utroša in Ireno Benedičič, nekdanji sodelavki, ki sta generacijam skušali čim bolj približati materni jezik.**

Večer za druženje

Pred kratkim je bilo slovesno na Gimnaziji Celje – Center, ki je praznovala 105-letnico. Vreme je sicer nekoliko vplivalo na tisti del dogajanja, ki se je moral z dvorišča preseliti v športno dvorano, a to ni pokvarilo dobrega vzdušja in razpoloženja. Dijaki so se predstavili z različnimi dejavnostmi, od gledališke do glasbene, to pa je bila tudi priložnost za srečanje in druženje vseh, ki so ali so bili kakorkoli povezani s šolo.

Foto: Grupa

V rojstnodnevno torto sta prva, kot se spodobi, zarezala lastnika **Top-Fita Mišo in Daša Toplak**. »A je res že četrto stoletje od začetka?« kot da bi se začudila Daša. Desno je **Edi Kužner**, ki je skrbel za kakovostno postrežbo gostov.

Jubilej obeležil še odličen koncert

Zdaj se Center za zdravje in rekreacijo Top-Fit v Ipavčevi ulici v Celju razprostira na približno 1.600 kvadratnih metrih površin. Vse se je začelo leta 1992, ko, takole pravijo lastniki, »smo odprli butični studio na Mariborski cesti in bili začetniki v tej branži«. Ob 25-letnici obstoja enega izmed najbolj znanih fitness centrov v Sloveniji je na vrtu centra Magnifico navdušil številno občinstvo. Čez dve leti bo najbrž sledila nova, velika »fešta«, ob 20. obletnici delovanja na novi lokaciji.

Foto: SHERPA

»Ni problema ...« je v zanj značilnem slogu **Robert Pešut** odgovoril vsem, ki so izrazili željo, da bi se fotografirali z njim.

Ravnatelj Gregor Deleja vselej bdi nad vsem, kar se dogaja v šoli, in poskrbi tudi za to, da smo mediji pravočasno obveščeni o tem. Brez nujnega pripomočka, telefona, tudi tokrat ni šlo. Spomine v šolskih prostorih je na prireditvi obujala tudi nekdanja dijakinja **Tina Rosina Košir**, ki je nedavno postala vodja laške občinske uprave, prej pa je vodila Celjski mladinski center.

Prireditve je povezovala nekdanja dijakinja **Maja Ratej**, ki jo po zanimivih temah s področja znanosti poznajo poslušalci **Vala 202**, sicer pa je kot nadebudna mlada študentka novinarstva – doma iz Šmarja pri Jelšah – prvo znanje nabirala tudi na praksi v naši medijski hiši.